

Božične poslanice

Škof + Peter Štumpf
Geza Erniša, škof slovenske
Evangelizanske cerkve
Daniel Grabar, tajnik
Binkoštna evangelizanske
cerkve v Republiki Sloveniji

Stran 2

Občni zbor ND Mura 05

Črno-beli z italijanskim pridihom

Načrtujejo pridobitno dejavnost

Stran 3

Nova socialna zakonodaja

Na vprašanje, kaj se bolj spleča, še ni mogoče odgovoriti

Stran 9

Danica Lovenjak

Obožuje med in spontana potovanja

V prihodnjem letu želi diplomirati ...

Stran 18

Želimo mirne
božične praznike
ter čestitamo ob
dnevu samostojnosti
in enotnosti!

Uredništvo

VESTNIK

MURSKA SOBOTA, LETO LXIII, ŠT. 51, ODGOVORNA UREDNICA MAJDA HORVAT, CENA 1,80 €

22. DECEMBRA 2011

Franci Čuš

Je res, da je domoljubje za reveže, za bogate pa denar?

Kdor ljubi svoj dom in domovino, je sposoben sprejemati druge – Slovenski narod je dosegel sanje

Junija smo praznovali 20-letnico države, te dni 20-letnico slovenske ustave in prva mednarodna priznanja neodvisnosti države Slovenije, pred nami je dan samostojnosti in enotnosti. Gre za obletnice, ki so vredne spomina zaradi poguma naroda in političnega boja, ki se je začel veliko prej kot le z dogodki leta 1990. Vprašajmo se, ali se bo spomin na prelomne zgodovinske dogodke za narod, za skupnost državljanov in državljanek in za slovenstvo znašel med temami, ki jih bomo uvrščali med dogodke, ki so najbolj zaznamovali iztekajoče se leto. Zdi se, da postajajo to teme, ki jih aktualnosti počasi potiskajo na obrobje, če ne celo na smetišče zgodovine.

Ali nam je res vseeno, ko se proslave nacionalnega pomena spreminjajo v spektakel, lahko tudi v performanse, ki s praznikom nacionalnega pomena nimajo nič skupnega? Se ne zganemo, ko oblast ignorira njej nevshečne odločitve ustavnega sodišča, ali smo mirni, kadar nas delijo na stare in nove državljane, in še bolj ob manipulacijah z ljudmi, ki jim rodovne korenine segajo na jug ali druge celine sveta? Nas ne gane, da po dvajsetih letih demokracije ljudi k tlom pritiskata strah in negotovost ter uničuje nemir...? Ozračje je obteženo s sumničeni, egoizmom in sovraštvom, njegove srage pa se vlečejo od vrhov oblasti in prestopajo celo domače pragge.

Franci Čuš, zgodovinar in profesor na Gimnaziji Franca Miklošiča Ljutomer, na vprašanje, ali je slovenstvo danes sploh še kakšna tema ali pa gre vse bolj za nekaj retro..., nekaj za tradicionaliste ali politike starega kova, za sivolasce, odgovarja: »Vprašanje slovenstva naj ne bi bila stvar posamezne

Fotografija Majda Horvat

Franci Čuš o tem, kaj je zanj domoljubje: »Domoljubje pojmem kot pozitivno čustvo, odnos do svoje družine, doma, naroda, domovine. Ljudje imamo potrebo po identifikaciji s pripadnostjo neki skupnosti, drugače zapademo v osamo oziroma družbeno izolacijo. To istovetenje s pripadnostjo navzven kažemo z različnimi simboli: priimek nakazuje pripadnost družini, krst vstop v krščansko skupnost, gasilska uniforma članstvo v gasilski organizaciji ... Ljubezen do domovine lahko izkazuje na različne načine: spoštujemo državne simbole, se ravnamo v skladu s predpisanimi zakoni, plačujemo davke, obiskujemo državne proslave, kulturne prireditve, se udeležujemo volitev, smo aktivni državljani, pomagamo ljudem ...«

politične opcije, konservativnega pogleda na pojmovanje države oziroma naroda, pogled preživelih politikov, ampak je odnos posameznika do države, naroda, okolja, v katerem živi.«
Nadaljevanje na 11. strani

V premislek

SVOJ MIR NAJDEM V TEBI

Majda Horvat

Oči si spočijem ob soju adventnih sveč in misli grejem zaradi hlada, ki veje iz stisk in krivic, s katerimi je prežet svet, kakor ga sama vidim. Hlepenje po miru za telo in duha je večje kot prej in iskanje pribežališča gorečnejše od vseh plamenov adventa skupaj. Spoznavam to razpetost, o kateri je pisal veliki poznavalec človeka, razpetost med silnicami preteklosti in prihodnosti z bolečim križiščem sedanjosti, ki jo včasih presegam z velikim naporom. Je boleče križišče sedanjosti res nekaj, kar se dogaja le meni in drugim manj, sedanjim generacijam bolj kot generacijam prej? Zaverovanost vase ali narcisoidnost tu in tam zaslepi pogled pred resnico, da je kaplja bolečine pripravljena za vsako križišče sedanjosti, v vseh trenutkih in za ljudi vseh generacij. Nikomur ne prizanaša. Od kot potem kljub vsemu hudemu enim iskre v očeh in prijazna govornica na ustih, znamenje, da se duh v njihovem telesu ni osušil?

Stremljenja in veliki načrti niso njihov smisel življenja, in ker je tako, je manj tudi vsega, kar jih pri tem ovira in kar jih dela nesrečne. Da je to veliko bolj preprosto, kot se zdi, mi je razkril prijazen gospod, pomirjen z vsem, kar mu je ali še bo stopilo na pot življenja. Dejal mi je: ničesar ne potrebujem bolj od tega, da imam nekoga, na katerega se v vsakem trenutku in ob vseh težavah lahko zanesem. Moj hrbet je s tem zavarovan. In misli pomirjene. Pred prazniki, ko si drug drugemu zaželimo toplino, veselje in mir, tudi v sebi odkrijmo, od kot izvira mir. Tudi v tem, da okoli sebe zarisujemo kroge resničnosti in ustvarjalnega zavezništva in prijateljstva. Zavestno in ne naključno ter z vsem, kar znamo in zmoremo, da poslušamo, govorimo, pišemo, pojemo ...

Nepreslišano

Vestnikovi naročniki dobijo VEČ!

Vsi zdajšnji in novi naročniki Vestnika dobite
20% popusta za Mlinopekovo moko in kašo

Za naročnike Vestnika stane
1 kg namenske ostre moke 0,56 €
1 kg ajdove kaše pa samo 2,40 €

Popust velja v Mlinopekovi
prodajalni in zamenjalnici
v Industrijski ulici 11
v Murški Soboti.

VESTNIK **m inopek**

Akcija velja od 15. do 28. decembra.

Naročniki se identificirajo s tem kuponom in natisnjenimi naročniškimi podatki na naslovnici Vestnika. Za nove naročnike velja izpolnjena naročilnica na časopis Vestnik.

Naročnik

ISSN 0351-6407

9 770351 640019

SPOŠTOVANI VERNIKI IN VSI LJUDJE DOBRE VOLJE!

Vaš škof
+ Peter Štumpf

Božična skrivnost zopet trka na vrata našega srca. Lučke na smrekah in zimskem zelenju prijetno osvetljujejo naše cerkve, domove, trge, mesta in vasi. Kot da bi hotele razbliniti temo misli in skrbi, ki se vsak dan sili v duše mnogih ljudi. Verni in neverni hrepenimo po razbremenitvi od težkih bremen, nepredvidljive sedanjosti in nič kaj obetavne prihodnosti.

Vsi detajli lepih in žalostnih dogodkov pa se vendarle stekajo v eno samo uro. Zgodovinski viri je ne zaznajo, toda ta ura je odločilna za vse človeštvo: rojstvo otroka v Betlehemu.

Kaj nam danes sploh še pomeni ta otrok? Za nas kristjane je on Kralj ali Vladar. Ni takšen kralj, kot ga ponekod še danes posedajo na prestol. Niti ni vladar, kot si ga izbiramo na volitvah. Kralj ali vladar po človeški presoji mora biti vpliven, mora ustvarjati zgodovino, ljudje ga morajo spoštovati. Pri kralju ali vladarju se vse mora ...

Povsem drugačen pa je otrok iz Betlehema. On ne kriči, po cestah in izložbah si ne dela reklame, ne ugaša tlečega stenja in ne prelamlja nalomljenega trsa (prim. Iz 42,2). Otrok iz Betlehema je ponižni Kralj. Njegovo kraljestvo ni od tega sveta (prim. Jn 18,36). Toda njegovo veličastvo je ljubeče. Iz jaslinc steguje svoje ročice, da bi objel vse ljudi. Rad bi objel vse otroke, še posebej tiste, ki živijo v težkih razmerah. Rad bi objel mlade, ki iščejo pot v življenje. Rad bi objel zakonce, predvsem tiste, ki trpijo zaradi ločitve. Njegove ročice bi se rade dotaknile vseh ostarelih, tudi tistih, ki so pred kratkim izgubili najdražjo osebo in zdaj čutijo breme osamljenosti. Otrok iz Betlehema bi se rad dotaknil ran vseh bolnikov, potolažil brezdomce, vse, ki ste ostali brez službe.

Pri polnočni sveti maši in prav na božič bom razprostrl svoje roke nad oltarjem v soboški stolni cerkvi. Daroval bom sveto mašo za vse vas, spoštovani verniki in ljudje dobre volje. Prosil bom otroka iz Betlehema, novorojenega Jezusa Kristusa, da se dotakne vašega srca, vas potolaži in razveseli.

Blagoslovljen božič ter blagodejno leto 2012 želim vsem!

ZASLUŽIMO SI BOLJŠI IN PRIJAZNEJŠI SVET

Geza Erniša,
škof slovenske Evangeličanske cerkve

Sвета noč, blažena noč je najlepša božična pesem, ki se bo v teh dneh dotaknila src ljudi po vsem svetu. Zapeli jo bodo mnogi nagovorjeni s sporočilom, da med nas prihaja Bog, katerega srce je odprto za vse ljudi. In to je povabilo tudi vsem nam, da tudi mi odpremo svoja srca za ljubezen, spoštovanje, mir, dobroto, kajti to so vrednote, ki ne smejo nikoli izginiti iz našega življenja, pa najsi smo verni ali ne. Živimo v svetu, ki se vse bolj in bolj zapira v lupino nevoščljivosti, napuha, sebičnosti. Živimo v svetu, ki tako rad prezre šibke, škarje med revnimi in bogatimi pa se vse bolj razpirajo. In to ne more biti ideal za nikogar. Zato pogledjmo vase in pomagajmo trpečim, razočaranim, siromašnim, bolnim. Vsi v svojem srcu povejmo: Z ljubeznijo za lepši, prijaznejši in boljši svet za vse ljudi! Verjamem, da nam bo to uspelo, le želeli si moramo in dati moramo priložnost lepim stvarim, da med nami zaživijo, kajti to si zaslužimo.

S to željo vas tudi sam, drage bralke in bralci Vestnika, kjer koli ste, doma ali v tujini, v mestih ali odročnih vaseh, vernike drugih Cerkev in verskih skupnosti, naše vojake in policiste na misijah, pripadnike narodnostnih manjšin, vse državljanke in državljane in vse ljudi blage volje, prav prisrčno pozdravljam in vsem želim veselo praznovanje Kristusovega rojstva ter srečno in uspešno novo leto, ki je pred nami. Obeta se nam ne lahko leto, vendar globoko verjamem, da bomo s skupnimi moči in Božjim blagoslovom zmogli premagati vse ovire, ki so pred nami. To smo dolžni storiti za človeško dostojanstvo vseh ljudi in za dobro popotnico našim otrokom in vnukom, ki se rojevajo v ta svet. Naredimo ga lepega in srečnega za vse ljudi!

DA NAJDEMO POT DO ČLOVEKA

Daniel Grabar,
tajnik Binkoštna evangelijske cerkve v Republiki Sloveniji

Pred tisočletjem se je razlegel nenavaden klic čudežnega mladeniča: »Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi.« Marsikaj so govorili o njem, toda kdo bi vsemu verjel. Čudeže naj bi delal, vihar na morju da je pomiril, da je bolne ozdravil in mrtve obujal. Toda vse to je bilo preveč nenavadno, da bi s tem živeli, in pribili so ga na križ.

V digitaliziranem času naših odnosov težko sprejemamo podobe iz preteklosti, zato smo opustili prvotni pomen praznovanja. Rekli smo, da bomo imeli družinski praznik miru in sprostivne. Z vso vneto potrošništva smo se zagnali v kupovanje daril in sredi potriganih bleščočih ovitkov komajda zmremo moči za stisk roke. Tak iz navade. Življenje je naporno, priprave na praznovanje izčrpavajo, negotovost prihodnosti ubija.

Ali nam bo dano razumeti sporočilo: »Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi, in jaz vam bom dal počitek.« Bomo ob praznovanju slišali tudi nadaljevanje božičnega oznanila, ki prinaša mir ljudem na zemlji? Edino zagotovilo, da človek najde pot do človeka, je, da si odpustimo zamere in krivice, da zmremo prvi ponuditi roko sprave. Da pod bremenom zlih slutenj jutrišnjega dne vzremo svetlo sonce, ki današnjemu dnevu podarja sproščenost in mir. Klic Boga, ki vabi človeka in ponuja pretakanje ljubezni, večje od človeške ljubezni.

Želim vam, da bi v toplem zavetju domov, v vaših cerkvah ali v družbi sočloveka zmogli slišati ta klic in se Bogu po veri nanj odzvati s pristankom svoje ljubezni. Potem ne bodo blagoslovljeni samo božični prazniki, ampak bo srečen ter z ljubeznijo in upanjem napolnjen vsak dan v novem letu, kar vam iz srca želim!

Murska Sobota predstavila programe EPK za prihodnje leto

Eksplozija kulturnih dogodkov

Za kulturne programe in vsebine za prihodnje leto obljubljenih skoraj 600 tisoč evrov – Murska Sobota pokriva svoje obveznosti za projekte in ne ogroža izvedbe EPK – Slovesnost ob odprtju bo v Murski Soboti 4. februarja

Predstavniki Mestne občine Murska Sobota so skupaj z nekaterimi producenti predstavili koprodukcijske projekte ter mrežne in skupne projekte, ki jih bodo v Murski Soboti izvedli v prihodnjem letu v okviru Evropske prestolnice kulture 2012 (EPK). Kljub evropskim ambicijam tega projekta so programi in investicije podlegle globalni recesiji in krizi, prav tako je medla lokalna zavzetost, vseeno pa so tudi v Soboti pripravili pester pro-

Župan Anton Štihec je kritičen do ministrstva za kulturo: »V Murski Soboti projekta niso ustrezno podprli in niso odobrili sredstev za investicije v kulturno infrastrukturo, čeprav smo bili edini, ki smo imeli program in smo prenovili večnamensko kulturno dvorano.«

gram, in če bodo obljubljena sredstva dobili, lahko pričakujemo kulturne presežke, obljublja.

Na mestni občini pravijo, da so pokrili vse svoje obveznosti do EPK. Župan Anton Štihec je povedal, da so plačali vse programske vsebine za svoje izvajalce, prav tako svoje obveznosti za delovanje Zavoda EPK 2012 v višini 26 tisoč evrov, niso pa pokrili stroškov v višini 2250 evrov za mrežne in skupne projekte z razlogom, ker omenjeni zavod še ni predložil dogovorjene dokumentacije o pora-

bljenem denarju. Župan je kritičen do ministrstva za kulturo: »V Murski Soboti projekta niso ustrezno podprli in niso odobrili sredstev za investicije v kulturno infrastrukturo, čeprav smo bili edini, ki smo imeli program in smo prenovili večnamensko kulturno dvorano.« Sodelovanje z zavodom pa je ocenil za korektno, čeprav so določene programe uvrstili še po posredovanju. Prepričan je, da pomeni predstavljeni program precejšnjo obogatitev kulturnih dejavnosti in bo privabil številne obiskovalce ter da bomo lahko na koncu govorili o kulturnih presežkih.

Kulturni presežki

V prihodnjem letu bo za vsebinske programe različnih prijavljenih izvajalcev namenjenih 597.833 evrov, polovico sredstev bo zagotovila MOMS, drugo polovico pa zavod. Čeprav producenti pogodb še nimajo in je kulturno ministrstvo za pet odstotkov zmanjšalo sredstva, so predstavili načrtovani program. Največjo postavko imajo Soboški dnevi, za katere načrtujejo 81.600 evrov in jih pripravlja občina. Javni zavod za kulturo, turizem in šport pa bo poskrbel za Soboško poletje, kjer bodo s kakovostnimi glasbenimi dogodki predstavljali glasbeno zrcalo sveta. Zavod pripravlja še projekte Moje mesto, ki bo predstavil dediščino in kulturne bisere Sobotne, z Novimi gledališkimi izzivi pa želijo odpirati gledališke horizonte in predstaviti vrhunške gledališke predstave.

Založba Franc-Franc se temu letu pridružuje z znanim projektoma, to sta festival naračne književnosti Dialekta in srečanje slovenskih mladinskih pisateljev Oko besede ter prevodom romana Ferija Lainščka Sprehajališče za vračanje v angleščino. PAC-ev glasbeni maj, ki uvaja klasično glasbo v Pomurje, se bo širil

Obljublja, da bomo v letu 2012 v Murski Soboti lahko govorili o kulturnih presežkih.

prek meja, Društvo likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije se bo predstavilo z razstavnim programom, v prostor pa bodo umestili tudi javne plastike. Zavod Sončnica ima dva projekta – glasbenega Digitalna klasika ter dokumentarni film o osamosvojitveni vojni.

Zavod DrMr želi s trajnostnim projektom Prek12 pritegniti različne institucije, povezati različne generacije ter preplesti tradicijo in sodobnost. Na EPK se najbolj sistematično pripravlja Zavod Flota, ki ob festivalu

sodobnega plesa Front@ razvija tudi mednarodno plesno mrežo in privablja občinstvo, tudi iz mednarodnega okolja. Na posredovanje župana so uvrstili projekt Sledi panonskih muz Umetniškega društva Bronos in akademske kiparke Irene Brunec - Tébi, ki bo na zgodovinskih točkah v mestu postavila devet bronastih muz.

Društvo Argo pripravlja projekt Murske balade in romance. Galerija Murska Sobota pa napoveduje dve razstavi iz Muzeja konkretne umetnosti Ingolstadt in iz galerijske stal-

ne zbirke, Pomurski muzej Murska Sobota pa pripravlja drugi del razstave Odkrito/zakrito ter Mura odprto, predstavile se bodo kulturne skupine, ki tukaj delujejo, nekaj pa je še drugih projektov, ki jih naši kulturniki pripravljajo skupaj ali v okviru mrežnih projektov.

In če obljubljenega denarja ne bo? Tudi potem program bo, so prepričani producenti, nedvomno pa bo okrnjen. Otvoritvena slovesnost bo v Murski Soboti 4. februarja.

A. Nana Rituper Rodež

Z občnim zborom ND Mura 05 do korenitejših posegov

Črno-beli z italijanskim pridihom

S spremembami statuta kluba do transparentnejšega delovanja – Načrtujejo pridobitno dejavnost marketing in gostinsko ponudbo

Po ponedeljkovem občnem zboru ND Mura 05, ki je bil sklican na zahtevo Inšpektorata Republike Slovenije za šolstvo in šport zaradi odprave nekaterih pomanjkljivosti in nepravilnosti v statutu kluba, naj bi prišlo tudi do korenitejših sprememb v vodstvu kluba. V sedemčlanskem upravnem odboru, katerega mandat je z zdajšnjih štirih podaljšan na pet let, bodo odsej tudi trije italijanski predstavniki enega od pokroviteljev. S tem so bili postavljeni temelji za poznejše dolgoročno sodelovanje, ki naj bi bilo sklenjeno januarja prihodnje leto. Koga zastopajo Italijani v Muri 05, je še zavito v meglo, več pa bo znanega kmalu.

»V dobrem letu smo opravili precej pogovorov z morebitnimi investitorji in z enim od njih smo prišli tako daleč, da začnemo skupno pot,« je potrdil predsednik kluba Miroslav Topič. Po njegovih besedah gre za dolgoročen projekt, vezan na petletno obdobje, v katerem je osnovni namen stabilizacija kluba, kamor spada tudi plačilo dolgov. »Pogovori so potekali tako dolgo, dokler nismo prišli do točke, ko vizija kluba več ne bo otežena. Cilji ostajajo enaki: gradili bomo na

naših domačih igralcih, s finančnim vložkom pa bo to vizijo še lažje izpolniti. Kar zadeva kadrovanje, tu ne bo nikakršnih sprememb in navijači Mure 05 so lahko mirni.«

Igor Celec športni direktor

Tako nov upravni odbor sestavljajo: predsednik Miroslav Topič, podpredsednik Matej Puhan ter člani Zdenko Škraban (vez med klubom in občino), Roberto Masiero (Vicenza), Natale Tursi (Gazzuolo) in Giorgio Zanmarchi (Videm, vsi Italija) ter Kristijan Gregorič iz Nove Gorice, odgovoren za povezavo med investitorjem in Muro 05. To pomeni, da bo Igor Celec poslej le še športni direktor, Nikolaj Gorza pa nadomestni član upravnega odbora. V njem so še Janez Legen in dva predstavnika iz Italije, Gabriele Domenighini in Gianluca Zanmarchi.

»S potrditvijo predlaganih sprememb statuta kluba smo naš pravi red prilagodili zahtevam zakonodaje in ustvarili razmere za uspešen razvoj našega kluba v prihodnje,« je med drugim dodal Miroslav Topič. Sicer pa so bile spremembe statuta nujne zaradi uskladitve aktov kluba

Miroslav Topič verjame v uspešno dolgoročno sodelovanje z Italijani.

z zahtevami zakonodaje. Ne gre prezreti, da so bile s temi spremembami ustvarjene tudi možnosti za nadaljnji strateški razvoj kluba. Hkrati v društvu načrtujejo pridobitno dejavnost – marketing in gostinsko ponudbo na prireditvah.

Tisto, kar je v tem trenutku še najpomembnejše, je to, da je bil na občnem zboru nakazan prihod italijanske skupine investorjev, ki bi črno-belim pomagali na poti do stabilizacije in normalnega delovanja v prihodnje. Narejeni so prvi, a zelo pomembni koraki, administrativni postopki pa naj bi stekli januarja, ko bodo tudi razkrite vse podrobnosti. Mnogi se sprašujejo, ali bo italijanska pomoč omogočila večje kadrovanje že v zimskem prestopnem roku? »Nočemo preskakovati stvari in si naenkrat postavljati višjih ciljev. Naš poslovni cilj ostaja enak: stabilizacija kluba, plačilo dolgov in mirno sodelovanje z vsemi, tekmovalno pa si želimo obstanek v prvi ligi. Šele junija pa bi lahko, seveda ob boljšem finančnem stanju, govorili o višjih ciljih, povezanih z nastopanjem na evropski sceni,« je previden v svojih napovedih predsednik ND Mura 05, Milan Jerše

Fotografija: Milan Jerše

Prodaja v Nafti Lendava

Za Nafto Strojno tri in Nafto Geoterm dve

Nafta Lendava je bila v skoraj dvajsetih letih vsaj trikrat lastninjena – Za koga uspešne premetanke

Iz Nafta Lendava so sporočili, da je prispelo na razpis za prodajo družb Nafta Strojna in Nafta Geoterm, ki ju prodaja Nafta Petrochem, pet ponudb. Po neuradnih informacijah naj bi za Nafto Strojno prispeli dve vlogi in tri za Nafto Geoterm. Prav nakup slednje je dvignil veliko prahu zaradi lastništva zemljišč okoli domnevo bogatih nahajališč plina, za katera pa se lastniki Geoenerga ob sklepanju partnerske pogodbe niso dogovorili tudi o služnostni pravici za infrastrukturalne poti.

Družbo Geoenergo je namreč junija 2002 ustanovila Nafta Lendava z namenom raziskovanja in pridobivanja surove nafte in zemeljskega plina, vanjo pa je s polovičnim vložkom vstopil Petrol, kot se je z državo dogovoril

maja 2005 v sklopu Sporazuma o sanaciji Nafta Lendava. Nafta Lendava je na novoustanovljeno družbo prenesla še koncesijsko pogodbo za gospodarsko izkoriščanje mineralnih surovin ter pravico iz Pogodbe o skupnem vlaganju, sklenjene marca 2001 z družbo Nemoco Slovenija, pravno predhodnico sedanje angleške družbe Ascent Resources. Ta je po objavi prodaje Nafta Geoterm spet razburila javnost z napovedjo o najdenih velikih zalogah plina, v ozadju katere pa naj bi bilo tudi zanimanje za nakup prodajane družbe.

Oddajo nakupne ponudbe za Nafto Geoterm sta potrdila Občina Lendava in Petrol, tretji ponudnik pa naj bi bil britanski sklad central Europe Oil Company.

Ob razvpih pogodb prodaje dveh družb Nafta Lendava, o kateri Cveto Žalik v nekaterih izjavah napoveduje, da se bodo z vsakim ponudnikom še sešli in imeli dodatna pogajanja, je vendarle treba povedati, da tokrat sploh ne gre za prvi primer prodaje Nafta Lendava.

Odplačevanje dolga za rafinerijo, ki so jo še novo leta 1985 prodali na Kitajsko, je Nafta Lendava finančno že tako izčrpalo, da jo je ministrstvo za gospodarske dejavnosti leta 1994 poddržavilo. Z namenom sanacije je država novembra 1994 sklenila sporazum s Petrolom in ostala le 45-odstotna lastnica družbe. Petrol je s tem, ko je pod streho vzel tudi predelavo nafte, postal naftna družba, vendar potem z znamenito Andersenovo študijo za-

vrigel idejo o postavitvi nove rafinerije in sam bil lendavskemu podjetju »neprijazen« poslovni partner. Maja 2002 sta Petrol in država ponovno podpisala sporazum o sanaciji družbe Nafta Lendava, vendar tako, da je Petrol prevzel večino rezervoarjev za skladiščenje naftnih derivatov in precej zemlje za plačilo svojih terjatev, država pa je spet postala večinska lastnica Nafta Lendava in njenih družb. Junija 2004 se je potem začel še postopek prisilne poravnave, ki je podjetje očistil starih obveznosti, ki so se vleklo še od prodane rafinerije v osemdesetih letih, s paradnim konjem, petrokemično proizvodnjo, pa se je Nafta Lendava le za kratek čas zavihnila v sedlo. Do lanskega leta.

Majda Horvat

Razvojni svet

Sestava prilagojena interesom

Po obliki je treba dobiti dobro vsebino

Na izredni seji Razvojnega sveta Pomurske regije so župani uskladili predlog za sestavo novega sveta. Ta bo štel 31 članov.

Tokratni predlog za sestavo sveta je upošteval število prebivalcev in število občin v posamezni upravni enoti. Tako bo imela soboška upravna enota v svetu štiri predstavnike lokalne skupnosti, preostale tri pa vsaka po dva. Enako število predstavnikov bo zagotovilo gospodarstvo oziroma njegova interesna združenja.

Nevladne organizacije jih bodo imele pet, s tem da so župani sklenili, da bo eden od predstavnikov nevladnih organizacij obvezno Rom. Enega predstavnika bo predlagala madžarska narodnostna skupnost, pet pa organizacije regionalnih partnerstev. Razvojni svet regije je potrdil tudi osnutek odloka za ustanovitev novega sveta.

Odlok naj bi vsi občinski sveti sprejeli do konca marca. To je tudi zakonsko predviden rok za ustanovitev novih svetov. Glede na predstavljena nova izhodišča uresničevanja nove evropske kohezijske politike lahko upamo, da bodo občine ta formalni del uresničile. Vzporedno z ustanavljanjem pa bi organizacije regionalnih partnerstev morale začeti in pripravljati projekte za naslednje evropsko finančno obdobje. J. V.

pomurje.si
BOLJŠA STRAN SPLETA

Prašičereja

Panvita se umika iz plemenske reje

Rast odkupnih cen ne dohiteva vhodnih stroškov – Cene močnih krmil, ki so se dvignile za 23 odstotkov

Po lanskem prvem prestrukturiranju Panvitine prašičereje v Nemsčaku se to letos nadaljuje. Lansko leto je bil napovedan zaradi slabšanja položaja na trgu prašičjega mesa in tehnoloških problemov v reprodukcijskem ciklusu – bolezen PRRS, ki je povzročila rast števila poginulih pujskov – prvi korak prestrukturiranja. V letu 2009 so zmanjšali plemensko čredo za polovico, vzporedno s tem pa tudi števi-

lo zaposlenih s 104 na okrog 50.

Očitno se je v letošnjem letu ta negativni trend nadaljeval, saj so se ob Panviti v velikih problemih, ki jo povzročajo PRRS, znašli tudi zasebni rejci oziroma boljše rejska središča. Zasebni rejci zahtevajo pomoč države pri odpravi te t. i. ekonomske bolezni, medtem ko se je Panvita odločila za radikalnejši poseg in napovedala ukinitvev plemenske reje in usmeritev k

reji prašičjih pitancev. Kaj pomeni zaprtje plemenske reje v Panviti, bo pokazal čas. Verjetno bo povzročil nadaljevanje upadanja prireje prašičjega mesa. Ta se je od leta 2006 zmanjšala za tretjino. Za letošnje leto je napovedano približno štiriodstotno znižanje prirasta, in to kljub višjim odkupnim cenam za dobrih sedem odstotkov. Toda ta rast cen žal ni uravnotežena z rasto vhodnih stroškov na drugi stra-

ni. Stroški pri rejcih so namreč porasli za 14 odstotkov. Ob tem ne gre prezreti, da so na dvig stroškov na vhodni strani največ prispevale cene močnih krmil, ki so se dvignile za 23 odstotkov. Analiza stanja Kmetijskega inštituta Slovenije v kmetijstvu za letošnje leto pa ni zajela posledic PRRS-a, ki še dodatno vplivajo na stroške v prašičereji. J. V.

VESTNIK

Izdaja: Podjetje za informiranje Murska Sobota, d. o. o. Izhaja ob četrtkih.

Uredništvo: Majda Horvat (odgovorna urednica), Janez Votek (namestnik odgovorne urednice), A. Nana Rituper Rodež, Andrej Bedek, Bernarda Balažič Peček, Milan Jerše, Vida Toš, Timotej Milanov, Jože Gabor, Ciril Kosednar (novinarji), Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šömen (tehnična urednica), Robert J. Kovač (računalniški prelom). Direktor: Dejan Fujs. Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 538 17 10 (redakcija), 538 17 20 (naročniška služba), 538 17 18 (trženje), št. telefaksa 538 17 11. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Letna naročnina za fizične osebe je 91 evrov, za pravne osebe 135 evrov, za naročnike v tujini 205 evrov, letna naročnina za on-line Vestnik je 58,50 evra. Naročniki tiskane izdaje imajo on-line dostop brezplačen. Izvod časopisa za naročnika je 1,75 evra. IBAN pri Novi KBM SI56 0488 1000 1763 203, SWIFT koda banke KBMASI2X. Tisk: Styria Print Holding GmbH, Avstrija. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izvoda in se obračunava v skladu s 7. točko 25. člena Za kona o davku na dodano vrednost, Uradni list 30. 12. 1998, št. 89, in Zakonom o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2002 in 2003, Uradni list 17. 12. 2001, št. 103. Naklada: 13.100 izvodov. Elektronska pošta: Vestnik: vestnik@p-inf.si, trženje: vena@p-inf.si, naročniška služba: oglasi.vestnik@p-inf.si, www-stran: http://www.vestnik.si.

Teleing končuje poslovno leto z dobičkom

Vlaganje v razvoj se jim obrestuje

Sredstva, ki bi jih namenili za poslovna darila, so podarili Zvezi prijateljev mladine Slovenije

Med podjetji, ki uspešno končujejo leto, je tudi Teleing. Letos so ustvarili približno petnajst odstotkov več prihodkov kot lani, po besedah direktorja podjetja Janeza Smolkoviča pa dobiček, ki bo letos sicer nekoliko manjši zaradi zviševanja stroškov in ohranjanja cen, ves čas vlagajo v razvoj, v zadnjih letih predvsem v gradnjo lastnih optičnih omrežij in v omrežno opremo za zagotavljanje širokopasovnih storitev.

»Zavedamo se, da naložbe pomenijo obstanek na trgu,« še pravi in poudarja, da lastna širokopasovna omrežja gradijo zgolj na območjih, kjer še ni tovrstnega omrežja. Ker naročnik uporablja priključek le za eno omrežje, so v podjetju Teleing prepričani, da je ekonomsko neupravičeno graditi več vzporednih širokopasovnih optičnih omrežij do istih naročnikov, zato bi se morala po njihovem mnenju vsa optična omrežja graditi kot odprta. Tako so v Teleingu njihova omrežja že ponudili drugim operaterjem, z nekaterimi, ki so zgradili svoja omrežja in niso v celoti izkoriščena, pa se dogovarjajo o pogojih uporabe njihovih omrežij.

Teleing ponuja storitve na območju 15 občin, kjer polagajo optiko sočasno z gradnjo komunalne infrastrukture. Letos so svojo ponudbo storitev razširili še v odprto širokopasovno omrežje na območju občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž. Tudi v naslednjih

Dobre poslovne rezultate Teleinga v letošnjem letu dosegajo tudi zaradi letošnjega zaposlovanja novih ljudi.

letih bodo investirali v lastno optično omrežje, saj nameravajo v osmih letih bakrena omrežja kableske televizije v celoti nadomestiti z optičnim omrežjem. Med večjimi investicijami bo posodabljanje kablesko-komunikacijskega sistema Ptuj, ki so ga prevzeli lani. Ker se želijo približati naročnikom na širšem ptujskem območju, bodo v začetku leta na Ptuj odpri svojo informacijsko točko.

Dobre poslovne rezultate Teleinga v letošnjem letu dosegajo tudi zaradi letošnjega zaposlovanja novih ljudi. Sredstva, ki bi jih sicer namenili za poslovna darila, pa bodo, kot je že tradicionalno, darovali Zvezi prijateljev mladine Slovenije. Dobrodelnost pa izkazujejo tudi z obnavljanjem starih računalnikov, ki jih nato podarijo družinam, ki si ne morejo privoščiti nakupa, neuporabne dele opreme, ki bi sicer lahko končali v naravi, pa oddajo v nadaljnjo predelavo.

Jerneja Domajnko

Arcont ustvaril 70 delovnih mest in 50 milijonov evrov prihodkov

Božičnica, novoletno darilo in trinajsta plača

V decembru so s krajšo slovesnostjo počastili 12.000 letos narejenih bivalnih zabojnikov ter izdelanih 71.000 enot oken in vrat – Veljajo za zanesljivega kupca in plačnika

Tako so v Arcontovem oddelku montaže decembra proslavili izdelavo letošnjega 12.000. zabojnika.

Obe družbi gornjeradgona Arconta končujeta koledarsko leto z dobrimi poslovnimi rezultati in dosegata rast v primerjavi z lanskim letom. Za znane kupce bodo letos izdelali skupno 12.300 bivalnih zabojnikov, to pa bo skoraj 2000 več kot v letu 2010, v ta namen pa so imeli tudi za povprečno 50 več zaposlenih kot lani.

»V letu 2011 smo v povprečju naredili 51 bivalnih zabojnikov na dan, to pa bo skupaj 12.312 zabojnikov in dobrih 50 milijonov evrov ustvarjenih prihodkov. Ker delamo za znane kupce, to za nas pomeni, da skoraj nimamo težav s plačilno nedisciplino, pa tudi mi veljamo za zelo zanesljivega kupca in plačnika pri naših dobaviteljih. Da smo lahko dosegli take rezultate, niso bile dovolj le tehnološke in organizacijske izboljšave, ki so prinesle vsa leta stalnica. Med letom je dobilo v podjetju zaposlitev blizu 100 novih sodelavcev, večinoma zaradi povečanih naročil v določenem obdobju,« pravi predsednik uprave Branko Kurbus. Od tega je bilo v primerjavi s prejšnjim letom 70 delovnih mest

ustvarjenih na novo, ki jih na prehodu v leto 2012 ohranjajo, saj tudi za zimsko obdobje ne pričakujejo padca naročil v obsegu, ki so se ga ob napovedi novega vala krize bali. V januarju in februarju prihodnje leta bodo izdelovali po 45 zabojnikov na dan, zato bodo predvsem ob petkih popoldan izkoristili nabrane ure v dobro ali prenesen dopust iz leta 2011.

V podjetju Arcont IP, d. o. o., so s prodajo v letu 2011 prav tako zadovoljni, izdelali bodo 71.000 enot oken in vrat, to pa je 2,5-odstotna rast v primerjavi z letom 2010. Direktor podjetja Arcont IP Boris Sovič uspeh pripisuje ne le sposobnosti vseh zaposlenih, ampak tudi zanesljivosti, ki je dandanes eden od bistvenih dejavnikov, na osnovi katerega se odloča kupec. »Ker smo podjetje z odlično finančno sliko, ni nobene bojzani, da bi tisti, ki se odločijo za nas, ostali brez denarja in brez oken, to pa se žal na trgu stavbnega pohištva že dogaja,« pravi Sovič. Tudi letos bodo zaposleni preživeli božično-novoletne praznike v krogu domačih, saj bodo

Tudi letos bodo zaposleni preživeli božično-novoletne praznike v krogu domačih, saj bodo lahko doma vse od božiča do treh kraljev.

lahko doma vse od božiča do treh kraljev. Razlog niso le s sezono povezane količine, ampak tudi potrebna vzdrževalna dela, generalno čiščenje in inventure.

Dobre rezultate v letu 2011 bodo v Arcontu delili z vsemi zaposlenimi, saj bodo deležni kar treh izplačil, nagrade za prisotnost, božičnice v višini 250 evrov in trinajste plače v višini pol osnovne plače, vsak zaposlen pa bo dobil tudi praktično novoletno darilo. B. B. P.

Direktor podjetja Teleing Janez Smolkovič predaja bon za 3000 evrov Jožici Mikič Horvat z Zveze prijateljev mladine Slovenije, s tem denarjem bodo nekoliko olajšali življenje štirim družinam iz Pomurja in Podravja. Gre za sredstva, ki bi jih v podjetju sicer namenili za nakup novoletnih poslovnih daril.

Najboljši Peugeotovi serviserji

Laskavi naslov najboljšega pooblaščenega Peugeotovega serviserja za leto 2011 je dobil Avtobusni Promet Murska Sobota – avtocenter Peugeot. Kakovost servisnih storitev je nekaj samoumevnega za vsakega člana ekipe, ki jo sestavljajo (od leve) Dani Šarkanj, Damjan Balek, Alojz Gider, Dušan Gomboc, Ljubo Jud, Darko Ropoš in Kristjan Kuzma. Njihov tehnični svetovalec je letos ponudil tudi nekaj učinkovitih tehničnih rešitev, ki so jih nato uporabili v vseh Peugeotovih servisih po svetu. Zaposleni aktivno sodelujejo pri izobraževanju ter sami dejavno prispevajo k njihovi organizaciji in izvedbi. Dobro prakso, ki jo izvajajo, radi delijo z drugimi, saj se k njim prihajajo učiti tudi zaposleni na Peugeotovih servisih iz vse Slovenije. D. R.

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZAPOSLJANJE

Na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje, OS Murska Sobota je razpisanih več kot 60 prostih delovnih mest. Delodajalci imajo največje potrebe v gradbeništvu in storitvah.

Najbolj iskani delavci v tem tednu: osnovnošolska izobrazba – 14, zidar – 4, ekonomski tehnik – 2, kuhar – 2, mizar – 2.

Iščejo se tudi: dipl. medicinska sestra (vs) – 1, dipl. fizioterapevt (vs) – 1, prof. angleščine – 1, prof. madžarščine – 1.

Več informacij o prostih delovnih mestih in seznam vseh aktualnih prostih delovnih mest z zahtevanimi pogoji za zaposlitev lahko najdete na uradih za delo, v CIPS-ih ter na internetni strani www.ess.gov.si.

Kmetijstvo Črnci kupilo Prašičerejo Podgrad v stečaju in šokiralo Občino Gornja Radgona

Ob reki Muri prašiči ali turizem

Bodo zaradi nesodelovanja morali opustiti urbanistični in turistični projekt dveh Radgon ob reki Muri z imenom Skupaj, ki je vzor dobrega obmejnega sodelovanja na evropski ravni? – Je Kmetijstvo Črnci dobro premislilo, ali je vredno plačati kupnino?

Koliko so vredne sanje dveh mest ob reki Muri? Gre res zgolj za 500 tisoč evrov, kolikor je bila izklicna cena kompleksa farme z vsemi stavbami in opremo na sedmih hektarjih v Podgradu, ki je polovica vrednosti, po kateri so prodajali Prašičerejo Podgrad v stečaju na prejšnji dražbi? Tokrat je varščino plačalo Kmetijstvo Črnci, ki mora po ponedeljkovem podpisu pogodbe kupnino plačati v enem mesecu.

Kmetijstvo Črnci bi spomladi začelo rediti prašiče

»Nekdo, ki načrtuje kakšen projekt, bi si prizadeval, da bi to zemljišče pridobil. Zakaj občina ni kupila farme na dražbi? Jaz se nikoli ne bi upal ukvarjati z nečim drugim kot s kmetijstvom, če tega ne poznam. Mi smo ves čas po začetku stečajnega postopka govorili, da želimo kupiti farmo in ponovno napolniti hleve, da se želimo ukvarjati s prašičerejo,« je povedal Danilo Rihtarič le dan po plačilu varščine za nakup farme. Res je, da se Kmetijstvo Črnci do zdaj še ni ukvarjalo s prašičerejo, prav tako direktor Rihtarič pozna zgodovino problema s farmo v Podgradu in prizadevanja lokalne oblasti, da bi dosegli razselitev prašičev s farme na manjše farme po Slovenskih goricah. Prav s tem namenom je bilo v devetdesetih letih zgrajenih kar precej zasebnih farm. Toda farma v Podgradu je delovala še naprej. Seveda se sedanjemu kupec sporne farme iz Podgrada sprašuje: »Zakaj potem farme niso zaprli, če so si to vsi želeli in so s tem namenom gradili hleve v občini? Zakaj so potem te objekte prodajali na dražbi kot Prašičerejo Podgrad. Problem stečaja seveda ni preselitev farme. Deluje z ekonomsko logiko, farma je bila nenormalno obremenjena, zato je bil uveden stečaj. Če pa gledamo bilanco za nazaj, je bilo njeno poslovanje odlično, denarja je bilo ogromno.« Rihtarič prav tako zanika, da bi farma delovala brez uporabnega dovoljenja. Preden se je odločil za nakup, je na upravni enoti podrobno preučil vsa dovoljenja in ugotovil, da ima prav vsak objekt uporabno dovoljenje. »Če jaz zdaj želim začeti rejo prašičev – in to tudi nameravam, saj želim že aprila ali maja napolniti hleve s prašiči –, ne potrebujem nobenega dovoljenja več in mi ni treba nikogar spraševati za do-

Ali imajo objekti v Podgradu res vsa potrebna dovoljenja ali pa jih mora vsak lastnik in izvajalec pridobiti na novo?

voljenje, ali to lahko naredim,« je prepričan Rihtarič. Sprejem sprememb in dopolnitev Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za območje Občine Gornja Rad-

gona na seji gornjeradgonskega občinskega sveta le nekaj dni pred nakupom farme Podgrad na dražbi (v četrtek, 15. decembra), s katerimi so me drugim določili, da je na območju, kjer je da-

nes farma, dovoljeno graditi le hotele in bungalove ter izvajati turistično dejavnost, pa Rihtarič takole komentira: »Napaka je bila že to, da so ga sprejeli po hitrem skrajšanem postopku. Nekdo je vedel, da mi to kupujemo, zato so tako hiteli. Posledice bodo ...« Na vprašanje, ali bi bil pripravljen zemljišče prodati za potrebe razvoja turizma v občini, pa je Danilo Rihtarič povedal: »Če bi vedel, da bi to kupili za potrebe turizma, bi se bil pripravjen pogovarjati. Če pa bi nekdo hotel v hlevih rediti prašiče, pa ne, saj to znamo tudi mi. Osebnostno verjamem, da ima prašičereja prihodnost. Od leta 2014 dalje bodo razmere popolnoma drugačne. Zdaj je res tako kritično, da je boleče. Toda v prihodnosti bo povsem drugače in bodo imeli prednost tisti, ki bodo imeli svojo oskrbo.«

Anton Kampuš: »Naj nam podarijo, prej pa sanirajo.«

Župan Občine Gornja Radgona Anton Kampuš je prepričan, da se v primeru prodaje in nakupa farme nekdo

močno spreneveda. Do našega pogovora še ni dobil nobenih uradnih podatkov o tem, da bi kdo resno nameraval kupiti farmo v Podgradu, saj to po njegovem mnenju ni tako enostavno. Že pred dvema letoma je stečajnega upravitelja Boruta Sokliča opozoril, da za občino in kraj Podgrad obuditev prašičereje v nobenem primeru ni sprejemljiva in da bo moral morebiten kupec tudi sanirati celotno območje in lagune za gnojevko ob Muri. V minulih desetletjih je v Podgradu zraslo veliko naselje s stanovanjskimi hišami in z vsemi potrebnimi dovoljenji za gradnjo, vsi so tudi s podpismi zahtevali, da se prepreči oživitve farme, ki s svojim smradom in lagunami ni bila moteča le za domače ljudi na tej strani Mure, ampak tudi za meščane in turiste v sosednji avstrijski Radgoni. Smrad je bil štiri desetletja mora in sramota Gornje Radgone, zato bodo v prihodnje na tem območju dovolili zgolj turistično in športno dejavnost. Nov lastnik farme bo moral, če bo želel ponovno začeti rediti prašiče, postoriti marsikaj, predvsem pa zamenjati celotno električno napeljavo (v zadnjih letih naj bi bilo veliko opreme in kablov pokradenih) in pridobiti uporabno dovoljenje za čistilno napravo – zaradi neplačanih računov še nimajo vse potrebne dokumentacije.

Tudi na Upravni enoti Gornja Radgona so na vprašanje, ali drži, da ima farma vsa potrebna dovoljenja, odgovorili, da nam na to v celoti ne morejo odgovoriti, ker nimajo vseh podatkov in niso pristojni: »Iz naše zbirke dokumentarnega gradiva je razvidno, da so bila Prašičereja Podgrad izdana določena gradbena in uporabna dovoljenja. Obenem pa pripominjamo, da se uporabno dovoljenje izda investitorju in izvajalcu (tistemu, ki je vložnik zahtevka), vendar se izda za uporabo objekta.«

Če seštejemo vse – zameri domačinov in vzporedne stroške, ki bodo potrebni za oživitve prašičereje –, se sprašujemo, ali je Kmetijstvo Črnci dobro premislilo, ali je vredno plačati kupnino oziroma vztrajati pri oživitvi prašičereje v neposredni bližini hiš, reke Mure in vinske kleti pod grajskim hribom. Anton Kampuš je prepričan, da se to ne bo zgodilo, in predlaga Kmetijstvu Črnci, da če bo že kupilo farmo in zemljišče, naj to potem podari občini – še prej pa sanira.

Bernarda B. Peček

Danilo Rihtarič, direktor Kmetijstva Črnci, želi že spomladi hleve v Podgradu napolniti s prašiči.

Pisma sprejemamo na naslov Vestnik, Ul. arh. Novaka 13, Murska Sobota, e-pošta: vestnik@vestnik.si. Prostorske možnosti za objavo so omejene na 3.500 znakov. Pisem ne lektoriramo.

Odgovor na članek »Pomurski turizem kapitalsko izčrpan in kadrovsko zdesetkan«, Vestnik, 8.12.2011

Združitev bo pozitivno vplivala tudi na Savine pomurske družbe

V Vestniku je bil 8.12.2011 objavljen članek J. Votka »Pomurski turizem kapitalsko izčrpan in kadrovsko zdesetkan«. Avtor skuša prikazati, da naj bi lastništvo Save, d.d., njenim pomurskim družbam povzročalo škodo, hkrati pa niti z besedo ne omeni odgovora, ki smo ga poslali Vestniku na zastavljena vprašanja. Članek vsebuje tudi številne, pomembne vsebinske netočnosti, ki ustvarjajo napačno predstavo in terjajo naš odziv.

Bralce Vestnika seznanjamo s pravimi dejstvi in podatki: Navedba, da naj bi Sava pri

nakupu družbe Zdravilišče Radenci »intervenirala« v smeri doseganja višje prevzemne cene, ne drži. Taka poteza bi bila popolnoma nerazumna in neekonomična, ne le za Terme 3000, pač pa tudi za Savo. »Dogovorjena« višina kupnine za Zdravilišče Radenci med nekdanjim vodstvom Term 3000 in prodajalcem Zdravilišča Radenci v zapisani višini nikoli ni bila dejansko dogovorjena in je zato lahko le 'želja' vira avtorja.

Terme 3000 za informacijsko tehnologijo in blagovno znamko ne plačajo 1 milijon evrov letno, temveč približno četrtno tega zneska. Te storitve so družbi Terme 3000 zaračunane in so del obdavčitve po zakonski regulativi, kar pomeni, da Savi ne prinašajo neobdavčenega dobička kot navaja avtor.

Interna prodaja Term Ptuj in Term Lendava po knjigovodski vrednosti ne vpliva ne na povečanje in ne na znižanje kapitala, zato je trditev, da naj bi pri tem prišlo do razvrednotenja kapitala Term 3000 v višini 5 milijonov evrov, nesmiselna.

Terme 3000 v prvi polovici leta 2011 niso imele izgube, temveč 362 tisoč evrov dobička pred davki.

Vrednost kapitala družbe Terme 3000, d.o.o., na dan 31.12.2010: 35,2 milijona evrov in ne med 24 in 25 milijoni evrov.

Vrednost kapitala družb na dan 30.6.2011: Terme 3000, d.o.o. - 35,5 milijona evrov in ne 14,4 milijona evrov; Terme Lendava, d.o.o. - 5,1 milijona evrov in ne 4,2 milijona evrov; Terme Ptuj, d.o.o. - 15,9 milijona evrov in ne 15,5 milijona evrov; Zdravilišče Radenci, d.o.o. - 9,2 milijona evrov in ne 6,0 milijona evrov.

Avtor navaja, da naj bi »odpisi in slabitve nepremičnin naprav in opreme v Turizmu v letu 2009 znašali le 536 tisoč evrov, leta 2010 pa nekaj več kot 1,5 milijona evrov«. To ne drži. Družbe Turizma v letu 2009 in 2010 niso slabile nepremičnin, naprav in opreme, ampak so zgolj oblikovale prevrednotovalne poslovne odhodke iz naslova opredmetenih in neopredmetenih sredstev (leta 2009 višini 47 tisoč evrov in leta 2010 v višini 67 tisoč evrov).

Družbe v severovzhodni Sloveniji: Terme 3000, d.o.o., Zdravilišče Radenci, d.o.o., Terme Lendava, d.o.o., in Terme Ptuj, d.o.o., so v 100-odstotni lasti Save, d.d. Vse poslovne odločitve Save, d.d., kot edinega lastnika so bile skrbno pretehtane in sprejete ob sodelovanju

ter podpora vsakokratnih poslovodstev družb. Vse pomembne poslovne odločitve in številni podatki so razkriti v letnih poročilih družb Poslovne skupine Sava, ki so javno dostopna.

V procesu združevanja v enovito družbo Sava Turizem d.d. prihaja do racionalizacije in konsolidacije poslovanja vseh družb dejavnosti, kar pomeni, da bo na skupščinah potrjena združitev imela pozitiven vpliv na nadaljnji razvoj vseh destinacij, torej tudi vseh Savinih sedanjih družb v Pomurju.

Mag. Tadeja Kuhar,
Korporativno komuniciranje, Sava, d.d.

pobirki
bšpɛɪki

V Radgoni v Avstriji naj bi zdaj še bolj oporekali farmi v Podgradu, pa ne zaradi negativnega vpliva na njihovo turistično okolje, ampak predvsem zaradi tega, ker bi njena ponovna oživitvev in normalno delovanje močno vplivala na izvoz prašičjega mesa na slovenski trg. Ta se namreč tako kot reja prašičev v Avstriji iz leta povečuje predvsem na račun slovenskega trga.

Inženirska srenja, specializirana za komunalno in odvajanje vode, napoveduje strokovni posvet v obnovljeni kulturni dvorani Park. Razprava bo posvečena suhim vodnim zadrževalnikom. Ogleдали si bodo tudi šolski primer tovrstne izvedbe kanala z visokimi prepusti v novem naselju v Černelavcih. Uvodni referat bosta imela državna strokovnjaka za vodotoke in geomehanski inženiring za »zmrzovanje«.

V soboški Muri so vsi nestrno pričakovali prihod Armanija ali vsaj Benettona, čeprav je slednji v modnem zatonu. Pa ni bilo nobenega. Prišel je specialist za predore in betone Grasseto, ki nam je znan kot graditelj predora pod Trojanami. Njegov vstop v Muro je »pokrit« z imenom nekega športnega konzorcija. Ob komentarju nogometne javnosti bi ta vstop v prekmurski nogometni prostor lahko komentiral še kdo. Ni pa rečeno, da ni bilo še koga, ki je Italijanom omogočil vstop v soboški nogomet. Samo da ne bo tako, kot je bilo z znamenitim Modul groupom v košarki.

V soboški upravni enoti je bilo predlagano štetje prebivalstva. Z novim štetjem naj bi prišli do natančnih podatkov o številu mestnih in primestnih prebivalcev. Razmerje med enimi in drugimi naj bi določili do tisočinke natančno. Hkrati naj bi uvedli dnevno evidenco gibanja prebivalstva. Podatek je pomemben za uravnoteženo določanje predstavnikov v posameznih regionalnih organih, ki se oblikujejo na novo.

Novi mandatar se je odločil, da bo namesto na ljubljanskem Golovcu opravil meditacijo pred naslednjim krogom koalicijskih pogajanj na petanjskem Vrto spominov. Če to ne bo dovolj, bo odšel v dobrovniški tropski vrt.

Zbor občanov krajevnih skupnosti Cezanjevci in Stara Cesta

Jim bo uspelo postaviti novo osnovno šolo v Cezanjevcih?

Od štirih predstavljenih lokacij za novo osnovno šolo in pripadajočo infrastrukturo ostajata dve

Gradnjo osnovne šole v Cezanjevcih načrtujejo že deset let in pred leti so zanj že kupili zemljišče, ki pa se vse bolj kaže kot neprimerno. Občina Ljutomer je zato poiskala še druge mogoče lokacije za postavitev šole, županja Olga Karba pa je o tem želela slišati tudi mnenja, kritike in predloge krajanov ter sklicala zbor krajanov iz krajevnih skupnosti Cezanjevci in Stara Cesta. Direktor občinske uprave Tomislav Zrinski in strokovna sodelavka Jerneja Rajner sta predstavila možne lokacije in z županjo dala dodatne informacije o njih.

Na koncu vasi v smeri proti Radoslavcem je že dlje časa predviden prostor za zgradbo nove osnovne šole s pripadajočo infrastrukturo, kot so parkirna mesta, telovadnica, igrišče, zelene površine, vrtec, vendar so to kmetijska zemljišča prve kategorije, zaradi česar je dalo ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že trikrat negativno mnenje k spremembi namembnosti zemljišč. Kot najprimernejše se je potem pokazalo zemljišče nad šolo, vendar je lastnik pred kratkim dal celo pisno izjavo, da ga ne želi prodati.

Na zboru občanov so tako predstavili še dve možnosti, ki sta se tudi kra-

Krajanje krajevnih skupnosti Cezanjevci in Stara Cesta že vrsto let nestrno čakajo na gradnjo nove osnovne šole. Na zboru občanov so izrazili svoje mnenje o mogočih lokacijah. Šolo si želijo tudi učenci Osnovne šole Janka Ribičiča Cezanjevci, ki so zanj pisali Božičku. V njihovem imenu je pisma na zboru občanov županji predala vršilka dolžnosti ravnateljice cezanjevske osnovne šole Marija Majcen.

janom zdeli najboljši. Gre za še eno zemljišče nad cezanjevsko cerkvijo in za pokopališčem, ki ga je ponudil lastnik, ter prostor, kjer je zdaj šolsko igrišče.

Obe lokaciji imata prednosti in slabosti, saj so nekateri občani za eno, drugi pa za drugo možnost. Težava pri prvem zemljišču je ta, da občinska uprava še ni uspela podrobno preučiti ponudbe, ki jo je dal lastnik. Prostor pri igrišču pa ni dovolj velik, da bi lahko postavili šolo, ki ustreza normativom. Za novo cezanjevsko šolo s pripadajočo infrastrukturo namreč potrebujejo skoraj hektar zazidljivega zemljišča. Ker pa ob igrišču ni najboljših kmetijskih zemljišč, verjetno ne bo težav tudi s spreminjanjem namembnosti.

Tako so po dveh urah izmenjave mnenj sklenili, da občinska uprava pridobi manjkajoče informacije za obe možnosti, nato pa se bodo odločili, za katero od omenjenih lokacij v Cezanjevcih se začnejo priprave za pridobitev dokumentacije za novo osnovno šolo.

Da jim ni vseeno, kje se šolajo, so s pismi Božičku pokazali tudi učenci in učenci. Jerneja Domajnko

Na DOŠ I Lendava obnovili telovadnico

Prenovljeno telovadnico napolnili otroci

Investicijo, vredno 564 tisoč evrov, v celoti krila Občina Lendava – Visoki standardi gradnje, država sredstev za investicije nima – Občina Lendava načrtuje tudi v prihodnje vlaganje v izobraževalne zavode

Ko so lani padle luči s stropa telovadnice Dvojezične osnovne šole I Lendava, so morali zaradi varnosti otrok prilagoditi pouk telesne vzgoje, okrnjene pa so bile priljubljene športne aktivnosti. V ponedeljek pred prazniki pa so namenu predali obnovljeno šolsko telovadnico, česar se je še posebno razveselilo 490 učencev šole. »Veseli smo, da je Občina Lendava razumela našo stisko in da so poskrbeli za obnovo,« je povedala ravnateljica Tatjana Sabo. Vrednost investicije je 564 tisoč evrov, v celoti pa jo je krila občina.

Obnova telovadnice je del obnovitvenih del, ki na največji šoli na narodnostno mešanem območju potekajo od leta 2006. V tem času so med drugim obnovili kuhinjo, zgradili povezovalni hodnik med šolo in telovadnico, popravili objekt ter zamenjali okna in streho, obnovili kotlovnico in začeli uporabljati geotermalno energijo, zgradili igrišče z umetno travo in štiri atletske steze ter delno obnovili sanitarije. Vrednost vseh obnovitvenih del doslej je 3,5 milijona evrov, od tega je polovico prispevalo šolsko ministrstvo, preostalo pa občina. »Obnova telovadnice pa je prvi primer naložbe v izobraževalne institucije, kjer je občina sama financirala tako veliko investicijo,« je povedal župan Anton Balažek in dodal, da ga

Osnovnošolci DOŠ I Lendava bodo odslej telovadili v telovadnici, ki je varna in primerna, do nje pa pridejo po hodniku, ki jo povezuje s šolo.

Ko so lani padle luči s stropa telovadnice Dvojezične osnovne šole I Lendava, so morali zaradi varnosti otrok prilagoditi pouk telesne vzgoje, okrnjene pa so bile priljubljene športne aktivnosti.

skrbi, če se bodo podobni trendi nadaljevali.

V prihodnje želijo na šoli obnoviti še vodovodne, električne in strojne izolacije, zamenjati radiatorje in obnoviti malo telovadnico.

Župan Anton Balažek je še opozoril, da je zaradi predpisanih državnih standardov in normativov, po katerih se gradijo in opremljajo izobraževalni zavodi od vrtcev do šol, cena na kvadratni meter enormno draga. Prepričan je, da se da gradnjo in obnovo premišljeno racionalizirati, ne da bi bili objekti, prostori in oprema manj kakovostni in varni. Občina Lendava načrtuje tudi v prihodnje vlaganje v izobraževalne zavode, in sicer gradnjo novega vrta, obnovo enote vrta v Tomšičevi ulici, v letu 2013 pa obnovo Glasbene šole Lendava in gradnjo večnamenske dvorane za vaje in nastope mladih glasbenikov. Ker država sredstev za vlaganja v izobraževalne objekte nima, jih mora občina zagotoviti iz neposrednih regijskih spodbud.

A. Nana Rituper Rodež

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

www.pomurje.si

Praznične prireditve v Murški Soboti Stroški na ravni lanskih

Silvestrovanje z ognjemetom bo mestno občino letos stalo 14 tisoč evrov, okrasitev pa 8.500 evrov

V Murški Soboti so pripravili tudi letos, sicer s precej omejenimi denarnimi sredstvi glede na prejšnja leta, decembrske prireditve, ki so se začele s praznično okrasitvijo mesta v začetku meseca in Miklavževim sejmom. Stroški teh naj ne bi presegli lanskih.

Kot sporočajo iz Mestne občine Murška Sobota, je bilo in še bo v sklopu prireditve Praznični december več koncertov in dogodkov (koncert Pihalnega orkestra Murška Sobota, koncert Prekmurske godbe Bakovci, dobrodelni koncert s Tinkaro Kovač in Rožmarinkami ...). Na Trgu kulture je bil sejem s ponudbo prazničnih izdelkov, v okviru katerega so poskrbeli tudi za obdaruvanje otrok. Zaživela je tudi pravljica dežela na različnih lokacijah v vrtcih in na Trgu kulture. Računajo, da ta sklop prireditev mestno občino ne bo stal več kot tisoč evrov, saj sodelujejo z nekaterimi organizacijami, kot je Društvo prijateljev mladine, ki se je prijaviло na razpise.

Praznični december bo zaokrožen s silvestrovanjem na prostem v mestnem središču. Na prireditvi bosta nastopili

Praznični december bo zaokrožen s silvestrovanjem na prostem v mestnem središču.

glasbeni skupini D'kwaschen Retaschy in Horizont. Stroški naj bi vključno z ognjemetom, redarsko službo, čiščenjem in odrom znašali okrog 14 tisoč evrov. Okrašenimi so najožje središče mesta, ki zajema Slovensko ulico, Trg zmage, Kocljevo ulico in Trg kulture, ter nekatere vpadnice v mesto. Kot še sporočajo iz mestne občine, so v glavnem uporabili praznične okraske iz prejšnjih let, ki so bili lani posodobljeni. Celotni stroški okrasitve z nameščanjem in pospravljanjem bodo stali največ 8.500 evrov. Glede na »varčno« praznično razsvetljavo pa bo strošek porabe električne energije – razsvetljava naj bi trajala 30 dni – manj kot 500 evrov. C. K.

Občina Puconci z novim proračunom za leto 2012

Zaradi CEROP-a proračun dvakrat višji

Večje investicije: kanalizacija, vodovod in večnamenska športna dvorana

Svetniki Občine Puconci so na zadnji letošnji seji sprejeli proračuna za leto 2012, ki je kar dvakrat višji kot prejšnja leta. To pa predvsem zaradi sredstev, ki jih občina pričakuje za gradnjo Centra za ravnanje z odpadki Puconci (CEROP).

Pričakovani prihodki so v višini 20,6 milijona evrov, od tega je kar okrog 13 milijonov sredstev za investicijo CEROP, in sicer za gradnjo prostorov za mehansko in biološko obdelavo odpadkov. Največ sredstev pričakujejo iz Evropske unije, nekaj pa tudi od države in drugih lokalnih skupnosti, ki so vključene v CEROP. Občina Puconci kot matična občina, kjer ta center stoji, namreč to investicijo vodi v imenu 27 pomurskih občin, zato gre do sredstva v njen proračun. Na vprašanje, ali je glede na dani ekonomski položaj

države in EU ta sredstva realno pričakovati, puconski župan Ludvik Novak odgovarja, da problema ne bi smelo biti, saj je že vse pripravljeno za gradnjo. Dela naj bi se začela še letos, če bo seveda ugodno vreme, končana pa naj bi bila do konca leta 2012 oziroma začetka leta 2013. »Gre za regijski projekt, odpadki pa so vedno večja težava, zato mora imeti to prednost.«

Če izvezemo investicijo v CEROP, je realna vrednost puconskega proračuna sedem milijonov evrov. V njem so zajete investicije na področju komunale, omeniti velja kanalizacijo v Bodoncih in gradnjo vodovoda v Puževcih. Prav tako želijo asfaltirati in obnoviti še nekatere makadamske ceste ter obnoviti nekatere vaško-gasilske domove, igrišča in druge objekte. V letu 2012 predvidevajo tudi začetek

gradnje večnamenske športne dvorane pri puconski osnovni šoli. Zaradi tega bo občina morala najeti dolgoročno posojilo v višini 700 tisoč evrov.

Kot pravi župan, predstavljajo tudi v njihovi občini zadnja leta vse večji delež v proračunu socialni transferji, to pa je posledica socialnih problemov in gospodarske krize. Po eni strani naj bi nova socialna zakonodaja te odhodke v prihajajočem letu zmanjšala, predvsem pri subvencijah za plačevanje vrtcev, boji pa se, da bodo drugi strani pritiski posameznikov in družin na občino še večji. »Ljudje bodo po novem letu izgubili nekatere socialne prejemke od države in po izkušnjah sodeč se jih bo veliko po pomoč obrnilo prav na občino.« C. K.

Občina Hodoš

Dom za starejše razvojna priložnost

Občini manjka celovita turistična promocija

Tokrat smo anketo opravili v eni najmanjših občin v Sloveniji, v občini Hodoš. Sodelujoče v anketi smo vprašali, ali je nov dom za starejše na Hodošu resnično velika razvojna priložnost za vse ljudi v kraju Hodoš in ali bi občina morala najti ustreznega najemnika za mladinski dom v nekdanji karavli ali sama poskrbeti za večjo zasedenost objekta. Prebivalce smo še vprašali, ali se strinjajo, da hodoški občini manjka celovita turistična promocija vseh etnoloških, kulturnih in naravnih znamenitosti. V anketi je sodelovalo 13 krajanov, njihovi odgovori so izraženi v številu in ne odstotkih.

Da je novi dom za starejše velika razvojna priložnost, meni devet vprašanih, trije so odgovorili, da ne.

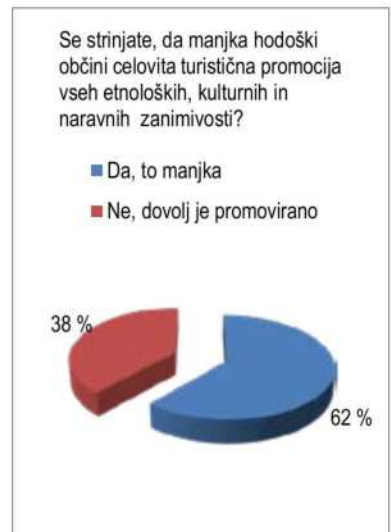
Devet anketiranih je mnenja, da naj občina sama poskrbi za zasedenost mladinskega doma, medtem ko štirje vprašani menijo, da mora najti najemnika.

Več kot polovica, osem sodelujočih, se strinja, da hodoški občini manjka celovita turistična promocija vseh etnoloških, kulturnih in naravnih znamenitosti, pet anketiranih

je dogovorilo, da so dovolj promovirane.

Sodelujočim v anketi se najlepše zahvaljujemo. Lepo vabljeni vsi, ki bi želeli časopis Vestnik naročiti, da nas pokličete v Klicni studio slepih na številko 04 51 16 440. Vsakega novega naročnika čaka darilo.

Hofer sporoča

Samo v decembru!
DVOJNA AKCIJA
za dvojno veselje!
od 19.12. do 24.12.2011

TANOL Detergent superkoncentrat
za 28 pranj, 2 vrsti, 1l
redna cena 2,49 €
za kos samo **2,49** € (-32%)

Lomče Delikatesni namazi
več vrst, iz hladilnika, 150 g
redna cena 0,69 €
za kos samo **0,69** € (-30%)

Mešani narezek
iz hladilnika, 500 g
redna cena 1,39 €
za kos samo **1,39** € (-30%)

Orehova potica
500 g
redna cena 2,49 €
za kos samo **2,49** € (-28%)

Kozice
2 vrsti, 250 g
redna cena 2,99 €
za kos samo **2,69** € (-32%)

Riesengarnelen
10,70 kg
redna cena 2,69 €
za kos samo **2,69** € (-32%)

Gladka moka
1 kg
redna cena 0,39 €
za kos samo **0,39** €

LOKEV Pršut s kostjo
za kg **7,49** €

Redne cene akcije so originalne. Hoferjeve diskontne cene. Ponudba velja od 19.12. do 24.12.2011 oz. do razprodaje zalog.

Več izdelkov v akciji na www.hofer.si ali v naših letakih!

od četrta, 22.12.

TEVION Digitalni okvir za slike
za kos **39,99** €

Želite več informacij o izdelku iz naše posebne ponudbe? Uporabite QR-kodo in obiščite www.hofer.si!

1. odčitajte QR-kodo z bralnikom črtnih kod vašega pametnega telefona
2. preverite naš izdelek tedna

Paprika podolgovata
razred I, 500 g
redna cena 0,69 €
za kos samo **0,69** € (-30%)

Ananas
razred I, 1,3 kg
redna cena 1,09 €
za kos samo **1,09** € (-31%)

Solata endivija
razred I, 600 g
redna cena 0,55 €
za kos samo **0,55** € (-30%)

Banane
za kg samo **0,69** € (-30%)

Ponudba sadja in zelenjave velja od 19.12. do 24.12.2011 oz. do razprodaje zalog. Redne cene sadja in zelenjave so Hoferjeve diskontne cene. Ki so veljale od 12.12. do 18.12.2011. Prodaja samo v količinah, običajnih za gospodinjstva. Slike so simbolične in so predloži za serviranje. Steklena embalaža je nevračljiva, cene vključujejo vse davkatve. Cene so v evrih in vključujejo DDV. Za napake v tisku ne odgovorjamo.

Več kot fer! Hofer trgovina d.o.o. www.hofer.si

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

www.pomurje.si

barometer

Direktor Radenske **Milan Hojnik** je s sodelavci spet odprl vrata podjetja lokalnemu okolju in povabil na dan odprtih vrat.

Bernardka Hlebič, direktorica Pomurskih mlekarn, opozarja, da bi s podaljševanjem plačilnih rokov po morebitnem prevzemu Mercatorja potrebovali okoli pet milijonov evrov več obratnega kapitala. O likvidnostnem šoku zdaj govori tudi predsednik uprave Panvite Peter Polanič.

Simona Kuzma, kapetanka Košarkarskega kluba Rašica Murška Sobota, je dosegla največ košev v prvi slovenski ženski ligi s povprečjem 18,8 koša na tekmo.

Franc Kučan je o škodi, ki jo kmetom povzroča divjad, na sestanku v Šalovcih dejal, da se lovci morajo zavedati, da ne morejo dobiti na kmetovi zemlji zastoj hrane za divjad.

Komisija za imenovanja murskosoboške občine, ki jo vodi **Mitja Slavinec**, ni dala soglasja Edit Žižek Sapač za direktorico ZD Murška Sobota, pozitivno mnenje za ravnatelj Murškosoboške gimnazije pa je dobil z največ glasovi Matej Forjan.

Žalostna zgodba obmejnega kraja zgolj zaradi nekaj evrov prihodka

Zapostavljeni, izigrani in diskriminirani Hodošani

»Danes sem zadnjič peljal avtobus na Hodoš. Od jutri naprej več ne bom vozil do sem, ampak samo v Šalovce.«

Preden je tisto zadnje avgustovsko sredo iz avtobusa izstopil zadnji potnik na zadnji postaji v najbolj oddaljeni občini na severovzhodu države, na Hodošu, je šofer rekel potniku: »Danes sem zadnjič peljal na Hodoš. Od jutri naprej več ne bom vozil do sem, ampak samo v Šalovce. Povejte tudi drugim, da od 1. septembra dalje ne bo več avtobusa.« Potnik, ki se je redno vozil z javnim avtobusnim prevozom, je bil presenečen. Prvič zato, ker ni vedel, kako bo naslednjega dne potoval v središče regije, drugič pa zato, ker ga o tem nihče prej ni obvestil.

Vprašal je predstavnike lokalne skupnosti, pa tudi ti niso bili uradno obveščeni, da avtobusa na Hodoš ne bo več. Spomladi so sicer prejeli obvestilo avtobusnega prevoznika, s katerim je podjetje občine Gornji Petrovci, Šalovci in Hodoš obveščalo, da lahko ukinejo določene proge, če ne bodo sofinancirali prevoza, vendar se s tem niso strinjali, potem pa ni bilo več nobenih obvestil – vsaj ne na Hodoš. Pozneje so izvedeli, da so sosednje občine uspele ta problem rešiti s sofinanciranjem šolskih prevozov.

Res je, da potnikov ni veliko in da imajo za pot v Murško Soboto na voljo tudi vlak, ki je skoraj enkrat cenejši od avtobusa, toda tisti, ki se želijo peljati

Darko Roman, podžupan Občine Hodoš: »Bojan Žlender nam je predlagal, da bi uvedli pilotni projekt »Avtobus na klic«, torej da bi bil v kraju na voljo majhen avtobus, ki bi vozil takrat, ko bi ga kdo potreboval. Za kakšno možnost se bomo odločili, še ne vemo, prav gotovo pa se več ne bomo pustili izsiljevati.«

z avtobusom, ga res potrebujejo. Pravzaprav je ta enostranska odločitev Avtobusnega prometa Murška Sobota o ukinitvi rednega avtobusnega prevoza na Hodošu vse presenetila. Ljudje

se upravičeno počutijo zapostavljene, izigrane in diskriminirane. Še posebej, ker živijo prav gotovo v edini občini v državi, ki je tri mesece plačevala podjetju iz proračuna po 395 evrov, da so imeli do 31. decembra sploh avtobusno progo do Murške Sobotne dvakrat na dan. Kako bo naprej, ne vedo, vsekakor pa bodo poiskali najbolj ustrezno rešitev za svoje občane.

Z občinskim kombijem

Ko so tako ostali na cedilu, so se v občini odločili za solidarnostni prevoz do Šalovec z avtobusom, kjer je bila avtobusna proga. Darko Roman, podžupan Občine Hodoš, je povedal: »Ko nam je kdo sporočil, da potrebuje prevoz, smo ga pač peljali z občinskim kombijem. Približno petintrideset ljudi na mesec smo peljali. Večkrat se je zgodilo, da na šalovski postaji ni bilo nikogar in so na avtobus stopili le ljudje s Hodoša, ki smo jih mi pripeljali. Toda tudi to je bilo za nekoga moteče in nas je prijavil prometnemu inšpektorju. Tako je občinski svet sprejel odločitev, da bo občina sofinancirala ta avtobusni prevoz in iz proračuna nakazovala mesečno 395 evrov za tri kilometre, za tri mesece je to več kot tisoč sto evrov. Toda to je za majhno občino zelo velik strošek in tega ne zmoremo.«

Marija Peilschmidt, Hodoš: »Ne zdi se mi prav, da so prav na Hodošu ukiniteli avtobusni promet. Kot da bi bili drugorazredni državljani ali pa se do nas tako grdo obnašajo, ker smo madžarske narodnosti? Država je kot oče in mati svojim otrokom, morala bi poskrbeti za vse državljane enako. Tu je veliko starejših ljudi, ki se vozijo k zdravniku v Gornje Petrovce, če jih do tja peljejo otroci, ki gredo v službo, imajo potem vseeno problem, kako priti nazaj. Za stare je to prevelika razdalja, da bi šli peš. Prej smo imeli dopolne dvakrat avtobus in je bilo v redu, zdaj pa, če do 9.15 ne končam, ne morem priti domov. V Murško Soboto hodim z vlakom, toda prej kot po 12.30 ne morem priti domov. To je malo predolgo, kaj naj počnem pol dneva v Soboti. Žal mi je, čeprav sem že v letih, se mi zdi škoda časa. Najhuje je ob sobotah in nedeljah, ljudje bi radi šli obiskat svoje v bolnišnico, pa sploh ne morejo, ker ni avtobusa.«

AVTOBUSNI VOZNI RED ZULŠJ AKOPI		
Velja od 01.10.2011 naprej		
Vsakokrat veljavni vozni redi so tekoče objavljeni na spletni strani: www.apms.si , prejmete pa jih tudi na te		
Postajališče / Cena v eno smer do Murške Sobotne	Ura ODHODA iz postajališča v Murško Soboto	Ura ODH Murške Sobotne
HODOŠ	7:46, 9:41	8:45, 9:41

LEGENDA: VOZI OB DELAVNIH RAZEN SOBOTE

Tako skromen je vozni red na urejenem postajališču na Hodošu – če si ne bi sami plačali prevoza, bi ostali tudi brez teh dveh prog javnega avtobusnega prevoza.

Kakšno darilo si želijo na Hodošu pod tole veliko okrašeno jelko, ni težko uganiti: da avtobusno postajališče v novem letu ne bi več samevalo, da bi dobili nazaj svoj avtobus in da bi država tudi za njih skrbela enako kot za druge državljane.

S svojim problemom so seznanili tudi Bojana Žlender, direktorja Direktorata za promet na Ministrstvu za promet. Obiskal jih je in rekel, da se zaveda njihovega problema, da pa jim ne more nič pomagati, kajti proge se prijavljajo eno leto prej in za Hodoš enostavno niso prijavi proge. Vseeno zdaj avtobus vozi, čeprav ni prijavljena proga, ker jo plača občina sama, da sploh imajo avtobus. Neverjetno, če ne kar nerazumljivo – avtobusi vozijo po vseh goriških vaseh, tudi če ni potnikov, le v najbolj oddaljen Hodoš jih ni, ker jim to po mnenju nekoga ne prinaša dobička.

Zaradi vseh minulih dogodkov in spoznanj se na Hodošu nagibajo k temu, da bi predali prevoze in koncesijo zasebniku, kajti ne bodo se pustili več izsiljevati. »Po vsem Goriškem vozi avtobus, le do Hodoša ne. Vedno bolj nas potiskajo v kot. Res je malo potnikov, tudi drugod jih prav tako ni veliko, ker pa niti niso prijavi proge Murška Sobota–Hodoš, ne dobijo subvencije. Zakaj nočejo voziti dodatnih treh kilometrov, ampak od nas raje zahtevajo, da jim to sofinanciramo? Svetovali so nam celo, naj nam pomaga narodnostna skupnost, ker je tu dvojezično območje, in nam očitali, da premalo delamo za razvoj občine, da ni nobene industrije. Kako si dovolijo! Tudi mi se ne vtikamo v njihovo delo. Jaz jih razumem, da jim ni prav, da prav vsi avtobusni prevozniki dobijo enako subvencioniran prevoz, tako tisti okrog mestnih središč, kjer je veliko potnikov, kot tudi ti, ki vozijo v oddaljene kraje. Vseeno pa nas zelo moti, da niso pripravljeni sodelovati in da vsa zadeva ni bila korektno izpeljana. Če bi nas vsaj dva tedna prej obvestili, da bodo res ukiniteli prav vse proge. Enostavno so nas odrezali,« je ogorčen Roman. **Bernarda B. Peček**

Nova socialna zakonodaja

Na vprašanje, kaj se bolj spleča, še ni mogoče odgovoriti

Po novem bodo eni dobili več, drugi manj, nekateri bodo ostali brez prejemkov – Številni upokojeanci so se že odpovedali varstvenemu dodatku – Novo vlogo lahko oddate že danes, a je bolje počakati do izteka odločbe

Domneva nekaterih socialnih delavcev in drugih, ki se ukvarjajo s socialno delo, da bo uveljavljanje nove zakonodaje na področju socialnih prejemkov prineslo precej nejevolje, dvomov in vprašanj, se je uresničila. Še posebno to velja za Pomurje, ki glede na druge slovenske regije izstopa po socialnih prejemkih.

Kdo mora kaj storiti?

Naj ponovimo le nekaj osnovnih informacij. Prvega januarja 2012 bo začel veljati nov Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Po novem ne bo več državnih pokojnin, namesto teh bodo upravičenci prejeli denarno socialno pomoč in varstveni

Prvi januar ni končni rok, do katerega bi morali nujno nekaj narediti vsi, ki imajo kakršen koli prejemek iz javnih sredstev, ampak je le datum, ko se začne uveljavljati nova zakonodaja.

dodatek, oboje pa bo treba po smrti prejemnika vrniti državi. Državne štípendije bodo prejeli le polnoletni dijaki in študenti, otroški dodatek pa le mladoletni otroci. Odslej bodo za vse socialne prejemke pristojni krajevni centri za socialno delo. Tja bodo upravičenci tudi naslovili nove enotne vloge, ki so za vse prejemke enotne.

Večini, ki že ima odločbe o posameznih socialnih prejemkih, ne bo treba storiti skorajda nič, saj bodo zadeve urejene avtomatsko oz. po uradni dolžnosti. Do konca leta morajo nove vloge oddati le tisti, ki bodo uveljavljali znižanje plačila za vrtec in otroški dodatek za mladoletne dijake, ki bodo po 1. januarju izgubili državno štípendijo. Lahko pa tudi tisti upravičenci, ki želijo imeti pravice odmerjene po novi zakonodaji oziroma prvič uveljavljajo pravice do katerega od socialnih prejemkov. Posebne vloge obstajajo le za polnoletne dijake oz. študente, ki želijo sami uveljavljati pravico do državne štípendije in subvencije za prevoz ter izredno denarno socialno pomoč.

Skratka, kot sporočajo iz nekaterih centrov za socialno delo, prvi januar ni neki končni rok, do katerega bi morali nujno nekaj narediti vsi, ki imajo kakršen koli prejemek iz javnih sredstev, ampak je le datum, ko se začne uveljavljati nova zakonodaja.

Centri zasipani z vprašanji

Čeprav ni treba storiti skoraj nič, mnogi upravičenci prihajajo na centre za socialno delo po informacije. Največkrat sprašujejo, ali se jim bolj spleča dati novo vlogo za neki prejemek ali naj pustijo stare odločbe do izteka. Na takšna vprašanja, kot pravi Nada Škrbič, namestnica direktorice Centra za socialno delo Murska Sobota, je v tem trenutku nemogoče odgovoriti, saj še nimajo vseh podatkov o dohodkih in premoženju vlagateljev. Vzpostavlja se namreč računalniški sistem, ki bo črpal podatke iz več kot

Izračun

Na murskosoboškem centru za socialno delo so za Vestnik naredili izračun socialnih prejemkov po novem zakonu, in sicer za družino z materjo in očetom, ki sta brezposelna, imata pa dva osnovnošolca in enega mladoletnega dijaka.

Otroški dodatek za prvega otroka bo znašal 114, za drugega 125 in za dijaka 168 evrov. Skupaj torej okrog 407 evrov, to pa je za okrog 30 evrov več kot po stari zakonodaji. Starša lahko uveljavljata še denarno socialno pomoč. Ta bi znašala za vlagatelja (to je lahko le eden

288, za drugo odraslo osebo 144, za dijaka 257 in za vsakega osnovnošolca 173 evrov. Skupaj torej okrog 1.035 evrov. Od tega se odšteje skupna vsota otroškega dodatka (407) in dobimo znesek za izplačilo socialne pomoči v višini 628 evrov. Po stari zakonodaji bi ta znašala 596 evrov.

Po novi zakonodaji bo torej skupni znesek socialnih prejemkov za takšno družino nekoliko večji kot po stari. Izračun pa ne upošteva premoženja in drugih dohodkov družine, ki bi socialne prejemke bistveno zmanjšali.

Duhove buri predvsem varstveni dodatek

Veliko konkretnih vprašanj je povezanih predvsem z varstvenim dodatkom. V Pomurju ga prejema veliko ljudi kot dodatek k pokojnini, saj so slednje v naši regiji povprečno med najnižjimi. Do zdaj so vloge obdelovali na pristojnih Zavodih za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (Zpiz), zdaj je to stvar novega zakona in bo v okviru vseh drugih pravic o tem odločal pristojni center za socialno delo.

Po novem se pri varstvenem dodatku upoštevajo vsi dohodki ter premoženje posameznika in družine, dediči pa ga bodo po smrti prejemnika morali vrniti državi. Prav zaradi tega, kot pravi Škrbičeva, ljudje sprašujejo, ali naj se mu odrečejo ali naj ga obdržijo. »Vsak posameznik se mora sam odločiti, ali je za njegovo kakovost življenja boljše, da varstveni dodatek obdrži ali se mu odpove. Samo na račun tega, da bo njegov otrok nekaj dedoval, ne more živeti v pomanjkanju.« Tisti, ki se mu želijo odreči, morajo podpisati izjavo na Zpizu.

Nadaljnjim prejemnikom ni treba storiti ničesar, saj bo center v treh mesecih preračunal, kdo je po novem še upravičen do njega in v kakšni višini. Do nove odločbe upravičenci prejemo varstveni dodatek (enako velja tudi za državne pokojnine, ki se bodo po novem preoblikovale v denarno socialno pomoč) še naprej kot akontacijo, ki se poračuna, če pride do razlike. Če pa po novem ni več upravičen do te pravice, akontacije ne bo treba vrniti.

Vračanje državi nastopi po smrti upravičenca, in sicer se bo njegova zapuščina dedičem zmanjšala le za skupni znesek brez obresti. Če je zapuščina vredna manj, kot je bilo varstvenega dodatka, razlike dedičem ne bo treba plačati, kot mislijo nekateri. Tega pa ne bo treba vrniti, če bodo tudi dediči v slabem gmotnem položaju. V tem trenutku pa je nemogoče napovedati, kdo bo tega oproščen. Kot pravi Škrbičeva, je zelo verjetno, da dediču, ki živi večinoma od socialnih prejemkov, tega ne bo treba vrniti.

Do zdaj tristo odpovedi

Te dni morajo na centrih za socialno delo poleg vsega drugega dela pogosto pomagati tudi pri izpolnjevanju novih vlog, ki so, kot priznava tudi Škrbičeva, precej nejasne. Upa, da bo računalniški sistem za pridobivanje podatkov in izračunavanje socialnih prejemkov deloval normalno, saj ga še niso imeli možnosti preizkusiti. Če ne, bodo upravičenci čakali na odločbe, nekateri pa so zelo odvisni od socialnih prejemkov. Najprej bodo urejali denarne socialne pomoči, saj je marsikomu to edini vir dohodka, in subvencije za vrtec.

Nekateri socialni delavci so že pred časom izrazili bojazn, da se bodo upravičenci odpovedali vračljivim prejemkom. Kot pravi Škrbičeva, pri denarni socialni pomoči tega ne pričakujejo, saj gre velikokrat za edini dohodek posameznika in družine. Varstveni dodatek pa je le dopolnilni prejemek, s katerim se izboljšuje kakovost življenja, zato bo odpovedi več. Do zdaj naj bi se mu na murskosoboškem Zpizu odpovedalo že tristo upravičencev, teh pa bi lahko bilo v naslednjih dneh še več.

C. Kosednar

Socialni delavci svetujejo, da naj se starejši ne odpovedo varstvenemu dodatku in živijo v pomanjkanju samo zaradi tega, da bodo otroci nekaj podedovali.

40 različnih baz podatkov, na podlagi katerih se bo odločalo o socialnih prejemkih. »Zna se zgoditi, da bo nekdo dobil manj, drugi spet več, lahko

bodo celo izgubili nekatere socialne prejemke,« pravi Škrbičeva in dodaja, da je mogoče vseeno bolje počakati do izteka odločbe.

barometer

Podjetje Arcont z direktorjem **Brankom Kurbusom** uspešno končuje poslovno leto, tudi z nagradami zaposlenim.

Ministrstvo za kulturo je računalniškemu podjetju 3lan iz Rakičana, ki ga vodi direktor **Denis Čeh**, prejšnji teden izdalo negativno odločbo o nakupu časopisne družbe Večer, ki jo prodaja časopisna hiša Delo.

Dušan Snoj, generalni konzul v Monoštru, pravi, da ima manjšina nekakšen problem sindroma neproblematičnih odnosov, to pa ni blagoslov, temveč je lahko tudi prekletstvo, ker potem ne vidiš manjšine in njenih težav.

Giorgio Zanmarchi iz Vidma v Italiji ima kot novi član upravnega odbora ND Mura 05 pomembno vlogo pri vstopu tujega investitorja v razvoj kluba, saj ne skriva ambicij po nastopanju soboškega prvotigaša v evropski konkurenci.

Art Music Orchestra z **Romanom Sarjašem** in dijaki Ekonomske šole Murska Sobota je pripravil muzikal Pariz in jaz. Dobrodelni koncert so pripravili v sodelovanju z MOMS ter Zavodom za kulturo, turizem in šport.

Izšel nov Lainščkov roman Jadrnica

V teh dneh je izšel nov roman pisatelja Ferija Lainščka z naslovom Jadrnica, ki poglobljeno spregovori o sodobnem času, v katerem živimo, in se dotakne mnogih bistvenih eksistencialnih vprašanj. V ospredju je ljubezenska zgodba, ki se splete med protagonistko, ki se zaradi drugačnega pogleda na svet znajde na družbenem robu, in veliko starejšim brezdomcem, za katerega se zdi, da je na ulici zaradi svojega prepričanja. Roman o izgubljenih iluzijah, lažeh in prevari je izšel v zbirki Nova slovenska knjiga pri založbi Mladinska knjiga.

Literarni talenti

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti in revija Mentor razpisujeta v okviru Festivala mlade literature Urška 2012 natečaj za mlade literarne talente. Namenjen je starejšim od 15 let, ki razen v samozaložbi še niso izdali knjige.

Franc Mesarič v galeriji Robin

Na razstavi v galeriji Robin v Murski Soboti so na ogled dela akademskega slikarja Franca Mesariča. Umetnik je izbral deset del, predvsem osnutke in skice manjšega formata, ki so nastajala v daljšem časovnem obdobju – Železniška postaja Murska Sobota pred štirimi desetletji. Mesarič pravi, da ga pri delu motivirata čudež in občudovanje življenja, bolj kot racionalna pa se ga dotaknejo čustvena doživetja. Kritiki njegovo ustvarjanje poimenujejo novi realizem, hiperrealizem ali fotorealizem, tudi motivi razstavljenih del so naslikani realistično.

Univerzitetna knjižnica Maribor o prekmurskem knjižnem jeziku

Začetki prekmurskega knjižnega jezika

Razstava knjižnih biserov ob 240. obletnici izdaje Novega Zakona Štefana Küzmiča – Govorjeno ljudsko prekmurščino so prekmurški pisci povzdignili v knjižno normo – Odpira vprašanje, kako da so se ljudje v tem prostoru trdovratno držali svojega govornega jezika

Na knjižnem razstavišču Univerzitetne knjižnice Maribor je na ogled razstava z naslovom Začetki prekmurskega knjižnega jezika. S tem želijo pokazati nekaj knjižnih biserov, ki jih hrani ta knjižnica, hkrati pa zaznamovati 240. obletnico izdaje Novega zakona Štefana Küzmiča. Razstavo je idejno zasnoval redni profesor dr. Marko Jesenšek, pripravili pa sta jo mag. Vlasta Stavbar in Sandra Kurnik Zupanič. Predstavljene so najstarejše ohranjene rokopisne pesmarice, tudi prva Martjanska pesmarica (1543 ali 1593) in druga Martjanska pesmarica (1756 ali 1786), Mrtveča pesmarica ter drugi redki in dragoceni tiski ter razprave. Predstavljeni so tudi Lutrov Mali katekizem, ki ga je prevedel Franc

Temlin, in fotokopija njegovega dela Abecedarium szlowenszko, ki sta opozarjala na bistvene razlike med katoliškim in reformatorskim naukom ter učila ljudi brati in pisati, fotokopija dela Red Zveličanstva Mihaela Severja ter Küzmičeva zgodnja dela, kot sta Vöre krščanski kratki nauk in temeljno delo prekmurskega protestantskega slovstva Nouvi Zakon z vsemi šestimi ponatisi, ki so izšli z glasoslovnimi spremembami in spremenjenim črkopisom. Küzmič je bil prvi Slovenec, ki je Sveto pismo prevajal iz grškega izvornika v prekmurščino. Dr. Jesenšek ob tem dodaja, da je že na naslovnici preveda pokazal, da je bila v Prekmurju, kljub ločenosti od slovenskega ma-

Dr. Marko Jesenšek:
»V Prekmurju je bila, kljub ločenosti od slovenskega matičnega naroda, ves čas zavest o pripadnosti panonskemu slovenskemu jezikovnemu prostoru, ki se navezuje na tradicijo Cirila in Metoda.«

tičnega naroda, ves čas zavest o pripadnosti panonskemu slovenskemu jezikovnemu prostoru, ki se navezuje na tradicijo Cirila in Metoda. »Prekmurci so tako tudi pri poimenovanju svojega jezika izhajali iz starocerkvenoslovske panonske jezikovne tradicije – pri odločitvi za knjižni jezik niso sprejeli kajkavščine, ampak živo govorno ljudsko prekmurščino, ki so jo povzdignili v knjižno normo.« Razstavljene so tudi spremljajoča literatura in razprave o prekmurskem knjižnem jeziku Martjanskih pesmaric in Küzmičevem Novem Zakonu. O prvih prekmurskih tiskih in prekmurskem knjižnem jeziku je spregovoril tudi Franc Küzmič iz Pomurskega muzeja Murska Sobota, ki

med drugim ugotavlja: »Razmišljam, da je to jezik prekmurske terase, saj so prvi prekmurški pisci in prevajalci živeli in delali na terasi, kjer Ravensko prehaja v Goričko od Krajne, kjer sta bila Jožefa Klekla, na Cankovi Avgust Pavel, v Šalamencih Janoš Flisar, v Sebeborcih Adam Luthar, v Puconcih Aleksander Terplan, v Ivanovcih Mikloš Kuzmič in Jožef Borovnjak, v Bogojini pa je deloval Jožef Košič.« Razstava odpira tudi zanimivo vprašanje, kako to, da so se ljudje v tem prostoru tako trdovratno držali svojega govornega jezika in niso prevzeli madžarskega jezika ali knjižne kajkavščine. Ogledate si jo lahko do 9. januarja.
A. Nana Rituper Rodež

Razstava DLUPP-a v Galeriji Anteja Trstenjaka Ljutomer

Kultura v primežu politike

Umetniki Prekmurja in Prlekije se predstavljajo z novjšimi deli

Razstavo Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije (DLUPP) v Galeriji Anteja Trstenjaka Ljutomer, na kateri tudi sam razstavlja, je odprl domačin Vladimir Potočnik (levo). Pri tem sta mu pomagala predsednik DLUPP-a Jože Denko (na sredini) in vodja ljutomerske galerije Srečko Pavličič (desno).

Prejšnji teden so odprli v Galeriji Anteja Trstenjaka Ljutomer razstavo Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije (DLUPP). Čeprav je članov društva 23, ne razstavlja vsi. Vsak od njih pa se je imel možnost predstaviti z največ dvema novjšima umetniškima deloma.

Vodja Galerije Anteja Trstenjaka Ljutomer Srečko Pavličič je ob odprtju razstave spomnil na kulturni

molck Osvobodilne fronte leta 1942, ko kulturniki niso sodelovali na okupatorjevih prireditvah. Pri tem je poudaril, da je danes verjetno kulturni molk odveč, da pa morda potrebujemo kulturni krik, ki se bo slišal mimo tajkunov in novopečenih politikov. Tudi predsednik DLUPP-a Jože Denko je poudaril slab položaj kulture in kulturnih delavcev v današnjem času. Razstavo je odprl član društva,

domačin Vladimir Potočnik, z besedami, da je kljub temu vesel, da tudi v pokoju še najde kak evro za nakup barv in da lahko ustvarja.

Ustvarjalnost članov Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije si je v Galeriji Anteja Trstenjaka v Ljutomeru mogoče ogledati (in kupiti) do sredine januarja prihodnje leto.

Jerneja Domajnko

Slovensko-francoska glasbena naveza

Glasba v cerkvi

Po koncertu v Sloveniji še nastopi po Franciji

Priznana pevka opernih arij Francozinja Sheherazade Bouilil, vsestranska glasbenica Liliana Novak je po rodu Ljutomerčanka, ki že trideset let živi in dela v Parizu, in Ljutomerčan Andrej Rebernik, ki končuje študij trobente na Univerzi za glasbo in upodabljačo umetnosti v Gradcu.

V nedeljo so v cerkvi Sv. križa v Črenšovcih pripravili koncert cerkvene glasbe, na katerem so nastopili Ljutomerčana Andrej Rebernik na trobenti in Liliana Novak na orglah ter sopranistka Sheherazade Bouilil iz Pariza. V repertoar so uvrstili cerkveno glasbo, nekaj baročnih skladb, operne arije in ob prazničnem času niso manjkali niti božični napevi.

Glasbenike je v umetniškem smislu združil in povezal Pariz, pred dvema letoma pa so pripravili prvi skupni koncert v Franciji in Sloveniji, v Ljutomeru in Radencih. Vsestranska glasbenica Liliana Novak je po rodu Ljutomerčanka, ki že trideset let živi in dela v Parizu, na ljubljanski glasbeni akademiji je študirala flavto, z različnimi s simfoničnimi orkestri in tudi kot solistka je nastopala po Evro-

pi in Aziji, igra pa tudi na orgle in klavir, veliko pa si prizadeva, da mladi glasbeniki dobijo priložnost. Tako se je začelo tudi sodelovanje z Ljutomerčanom Andrejem Rebernikom, ki končuje študij trobente na Univerzi za glasbo in upodabljačo umetnosti v Gradcu, poučuje pa na Glasbeni šoli Gornja Radgona. Ko se je glasbeno izpopolnjeval v Parizu, so se povezali še s Sheherazade Bouilil, priznana pevka opernih arij, ki izvaja tudi cerkveno glasbo. Skupaj so pripravili že nekaj koncertov, vsako leto tudi v Ljutomeru, za prihodnjo pomlad pa načrtujejo več koncertov v Franciji, dva v Parizu in nekaj v drugih večjih mestih. V svojem programu se posvečajo predvsem cerkveni in klasični glasbi ter opernim arijam.

A. N. R. R.

Franci Čuš

Je res, da je domoljubje za reveže, za bogate pa denar?

Kdor ljubi svoj dom in domovino, je sposoben sprejemati druge

Nadaljevanje s 1. strani

Je praznovanje 20-letnice samostojne države sploh zaznamovalo to leto, ki se izteka, ali pa smo se je spomnili enako kot na primer praznujemo leto prostovoljstva ali druge izbrane teme v posvečenem dnevu ali letu?

Leto, v katerem praznujemo okroglo obletnico samostojnosti naše države, so zaznamovale teme, ki v družbo vnašajo nemir, nezaupanje, strah. Mislim na gospodarsko stanje, socialno nestabilnost, politično prerakanje. Namesto da bi predstavniki oblasti ljudem ponujali upanje in stabilnost, s svojim delom, obnašanjem in nastopanjem povzročajo nemir. Ne delujejo povezovalno, ampak na žalost razdiralno. Tukaj mislim na politike vseh rangov, od občinskih svetnikov do predsednikov. Takšni politiki ne samo, da niso domoljubni, ampak delujejo proti državi in njenim prebivalcem.

Dvajset let je prekratka doba, da bi se politična demokracija vživela v narod, ki na tem področju nima zgodovinske tradicije. Današnji položaj je posledica navad iz prejšnje države in prejšnjega političnega sistema. Takrat družbeni položaj, politična funkcija, službeno mesto ni bilo odvisno le od lastne sposobnosti, temveč od članstva v edini dovoljeni komunistični stranki, čeprav ta na koncu uradno sploh ni obstajala. Ljudje niso imeli te izkušnje, da bi bili na neki politični položaj izvoljeni in da si jih ljudje tam sploh želijo in jim zaupajo. Njihov položaj se jim je zdel samoumeven. Enak občutek doživljam tudi danes. Politiki izžarevajo prepričanje, da na položaju niso zaradi ljudstva, ampak obstaja ljudstvo zaradi njih.

Kaj bi vam dejali vaši učenci, če bi jim rekli, da so (lahko) ponosni sinovi in hčere slovenskega naroda?

Na splošno menim, da imajo mladi danes pozitiven odnos do domovine, države. Sicer opažam, da se nacionalni ponos povečuje ob kakšnih uspehih slovenskih športnikov. To se mi zdi pomembno v času, ko vsakodnevno doživljamo pritisk globalizacije in potrošništva. V sklopu praznovanja 20-letnice samostojnosti države Slovenije sem kot mentor dijakinji sodeloval pri pripravi razstav z naslovom Stran XX, ki je bila postavljena na nemškem zunanjem ministrstvu v Berlinu. V sklopu razstave smo izvedli med 500 slovenskimi srednješolci anketo o tem, kako mladi dojemajo Slovenijo. Eno izmed spoznanj na podlagi ankete je, da dijaki poznajo slovensko zgodovino, vendar z dogodki iz preteklosti niso obremenjeni. Spoštujejo državo, poznajo nacionalne simbole, državne praznike, vendar so usmerjeni v prihodnost. Svoje prihodnosti ne vidijo samo v Sloveniji, ampak širše. Ko se pogovarjam z mladimi (študenti, bivšimi dijaki), ki so del svojega življenja že preživeli v tujini, občutim, kako se je pri njih oblikovalo zavedanje svojih korenin, jezika, kulture svojega naroda, kako so ponosni na svojo državo.

In sploh, koliko ur zgodovine v učnem programu je namenjeno procesom osamosvajanja, osamosvojitvi Slovenije, domoljubju...?

Utopično je verjeti, da bomo v prihodnosti doživeli en univerzalen narod z enim jezikom, enim sistemom vrednot, eno kulturo. Razmere v realnem življenju so zelo agresivne. Veliki narodi da-

Franci Čuš:
»Verjamem v idejo, da oblast izvira iz ljudstva in da je ljudstvo tisto, ki postavlja in tudi odstavlja.«

Fotografija: Majda Horvat

nes ne uporabljajo več samo pušk, vojaškega ustrahovanja, ampak predvsem gospodarsko in kulturno premoč. Vsak dan smo podvrženi tem pritiskom. Zato se vedno bolj postavljajo vprašanja pomena domoljubja, vrednotenja države, narodne pripadnosti, narodove zgodovine. Velikokrat se vprašanje domoljubja izkorišča v politične in populistične namene, to pa pogosto izvira iz pomanjkanja znanja. Pomanjkanje kakovostnega znanja je povezano z vzgojno-izobraževalnim procesom in učnimi načrti, ki usmerjajo ta proces. Te vsebine naj bi se obravnavale pri predmetih zgodovina, geografija, sociologija, slovensčina in drugih, obstaja pa v osnovni šoli obvezen predmet državljanstva vzgoja. Odnos do domovine se oblikuje tudi na raznih prireditvah, kulturnih in športnih dneh, tekmovanjih.

Iz javnih razprav veje občutek o deljenosti slovenske javnosti o tem vprašanju. Del javnosti je mnenja, da se daje tem vsebinam premalo pozornosti, drug del pa, da so te vsebine preživete in so mladi danes usmerjeni v globalna, nadnacionalna povezovanja. Lansko leto sem za potrebo nekega članka med svojimi dijaki izvedel anketo o vprašanju domoljubja kot učnega cilja v šoli. Več kot polovica vprašanih meni, da je domoljubje še vedno pomembno. Dijaki zaznavajo skozi učni proces teme, povezane z domoljubjem. Po njihovem najbolj pri predmetu zgodovina, niso pa naklonjeni temu, da bi se v predmetnik vključil poseben predmet, ki bi obravnaval to tematiko.

Kje se konča domoljubje in kje se začne nacionalizem – sta to res dva pola iste premice, med njima pa krhka, nejasna meja?

Zgodovinsko gledano je 19. stoletje obdobje pojava nacionalnih gibanj, na kar so vplivale razsvetljenjske ideje, francoska revolucija, Napoleonove vojne, industrijska revolucija. Ljudje se niso več istovetili s pripadnostjo zemlji-

škemu gospodu, vladarju, deželi, državi, ampak določenemu narodu. Sprva nacionalizem ni imel negativnega predznaka, ampak je predstavljal boj narodov za narodno priznanje, za narodno državo, boj proti fevdalizmu. Na žalost je nacionalizem v drugi polovici 19. stoletja prerasel v pretirano poudarjanje pomena lastnega naroda in posledično v sovraštvo do pripadnikov drugih narodov. To izkušnjo so občutili tudi Slovenci v dvojni monarhiji, ko sta se pojavila nemški in madžarski nacionalizem. V dvajsetem stoletju so se pod krinko nacionalizmov zgodile dve svetovni vojni in na desetine lokalnih vojn. Zato bi nam morale biti zgodovinske izkušnje svarilo in opomin za prihodnost. Nasprotno, domoljubje naj ne bi spodbujalo negativnih čustev in povzročalo družbenih konfliktov. Spoštovanje lastnega vodi v spoštovanje drugega oziroma drugačnega. Tisti, ki resnično ljubi svoj dom in domovino, bo sposoben sprejemati druge. Slovenci kot narod imamo izkušnje z življenjem v večnacionalnih državah – Habsburški monarhiji, obeh Jugoslavijah in tudi Evropski uniji, če jo pojmujemo kot naddržavo. Vse omenjene države so propadle, tudi Evropska unija ne daje občutka daljšega življenja. V vseh primerih je bilo vprašanje o večnacionalnosti in »sebičnosti« posameznih narodov. Zato domoljubje ne pojmujem kot izključne ljubezni do svojega naroda, ampak predvsem do države. V Sloveniji ne živimo samo Slovenci kot pripadniki tega naroda, ampak je Slovenija domovina številnih drugih, ki v njej vidijo svojo življenjsko priložnost. Naloga vseh, ki jim je zaupano vodenje države in ki vplivajo na ustvarjanje javnega mnenja, je, da v družbi vzpostavljajo pozitivno vzdušje. Cilj idealne družbe naj bi bil, da se priseljenci čutijo dobrodošle, domače prebivalstvo pa ne ogroženo.

Zadnji primer igre političnih elit okrog vprašanja sovražnega govora nas oddaljuje od tega ideala. Nihče se ne

vpraša, kdo je v tem primeru žrtev. Žrtev so omenjeni priseljenci, žrtev smo prebivalci Slovenije. Smo žrtve politične manipulacije, v kateri se usmerja pozornost od bistvenih problemov in deli ljudi. In na tej točki se pojavlja nevarnost, da prestopimo tisto mejno črto, ko domoljubje začne zamenjevati nacionalizem, ko negativna čustva prevladajo nad pozitivnimi. Ali se iz zgodovine res ne moremo ničesar naučiti?

Ob uradnih in tudi vidnih manifestacijah domoljubja razmišljam še o osebnem, ponotranjenem domoljubju. Razpoznavam ga s tem, da me nekatera ravnanja, ki po mojem mnenju niso dobra za preživetje naroda, bolijo. Je to le fantomska bolečina?

Največja težava ob tem je, da dobivamo občutek nemoči. Vladajočim elitam

podjetja privatizirala skupina domačih »poslovnežev«, ki so finančno izžemali podjetja, si izplačevali velike nagrade, odpravnine. Podjetje se je zadolžilo in propadlo, lastniki so premoženje naložili v tujih bankah, delavci pa ostali na cesti, brez plač, v socialni negotovosti. Najverjetneje to ni nacionalni interes. Nacionalni interes mora biti, da bodo ljudje živeli v stabilni državi, zdravem okolju in bodo za svoje delo dostojno plačani, kar jim bo omogočilo kakovostno bivanje. Domači lastniki seveda za to niso jamstvo, še posebej če pomislimo na podjetja, ki so v državni lasti in vsake toliko časa sanirana z davkoplačevalskim denarjem. Po televiziji gledamo ene in iste obraze, ki se selijo iz enega podjetja v drugo, vmesna postaja pa jim je kakšna politična funkcija.

Za nami so volitve. Ali smo z njimi zdaj dobili tudi ljudi, ki bi jim lahko rekli, da so to avtoritete naroda, prvi voditelji?

Bil bi vesel, če bi lahko odgovoril prireditelj. Politična opcija, ki je zmagala na volitvah, je kot vodilno geslo uporabila učinkovitost. Zato se bojim, da gre bolj za zmago gospodarskih lobijev, ki vidijo v upravljanju države in njenega premoženja priložnost za uresničitev lastnih gospodarskih interesov. Bojim se, da se v tem primeru uresničuje izrek, da je domoljubje za reveže, medtem ko je za bogate denar. Osebnost ne prisegam na vlogo Vodje, ker imamo v zvezi z njimi iz preteklosti veliko negativnih izkušenj. Tudi ne podpiram ideje o modrecih oziroma avtoritetah iz ozadja. Verjamem v idejo, da oblast izvira iz ljudstva in da je ljudstvo tisto, ki postavlja in tudi odstavlja. Nihče se nima pravice postavljati nad narod, državljanje in si lastiti pravice, da se igra z usodo ljudi.

Opozoril bi tudi, da so povolilne razprave, kdo je koga volil, brezpredmetne. Vsaka izmed političnih skupin ima svojo ciljno skupino. To so upokojenci, študenti, javni uslužbenci, kmetje, delavci, zagovorniki takšnih ali drugačnih idej. Mnogi priseljenci v Sloveniji so v Zoranu Jankoviču videli uresničitev lastnih sanj o uspehu in na to so računali tudi njegovi politični promotorji. Nasprotno politični nasprotniki v njegovem političnem uspehu vidijo provokacijo in so nanjo odgovorili z novo provokacijo. V tem primeru vidim vlogo predsednika države, da kot najvišja državna avtoriteta umiri pregreto politično ozračje in deluje povezovalno.

Vseeno bi svoje razmišljanje končal bolj pozitivno. V ponedeljek, 26. decembra, praznujemo državni praznik s pomenljivim imenom dan samostojnosti in enotnosti. In pred 21 leti smo Slovenci res nastopili enotno kot domoljubi. Ob pogledu na 20 let samostojnosti države Slovenije in pregledu slovenske zgodovine lahko govorimo o velikem fenomenu naroda, ki je skozi zgodovino doživljal tako močne pritisk od zunaj in zadnjih 150 let nenehno razklanost od znotraj, pa je vseeno preživel in dosegel vse sanje, ki jih lahko sanja neki narod.

Majda Horvat

Ivan, 65 let

Silko je arhivirano.

govori ceneje.

le kaj bi brez otrok? in vnuki? ti so šele pravo bogastvo. moj najmlajši je namreč poskrbel, da bom prihranil kar nekaj denarja. za 14,90 € mi je kar na pošti kupil predplačniški paket bob, s katerim zdaj kličem ceneje – za samo 6,9 centa/min.

zelo sem zadovoljen, ker ne rabim plačevati naročnine, pa raznih sporočil sms in mms ... na te zadnje se res ne spoznam. priznam pa, da jih rad dobivam, še posebej od mojih najbližjih. s paketom sem dobil tudi 100 brezplačnih minut, potem pa sem račun napolnil kar z vrednostno karliko bob. te se dobi kjerkoli – v trgovini, na bencinskih servisih pa tudi na pošti.

v prihodnje se bom morda odločil za plačevanje stroškov kar prek položnice ob koncu mesca, pa še klici bodo cenejši – samo 4 cente na minuto!

www.bob.si

S socialnim podjetništvom do prehranske samooskrbe

Društvo zeliščarjev Pomurje se dogovarja o odkupu 150 ton zelišč

Vzpostaviti želijo regijski zbirno-predelovalno-logistični center – S pridelavo ni težav, saj je zemljišč dovolj, težava je pridelke prodati

Društvo biokmetije Panonije in Društvo zeliščarjev Pomurje sta v Odrancih pripravili izobraževalno-svetovalni forum z naslovom »S socialnim podjetništvom do prehranske samooskrbe Pomurja«. Kot zglede socialnega podjetništva, ki je v Evropi dobro razvito, pri nas pa šele na začetku, je predsednica Društva zeliščarjev Pomurje Majda Robič posebej omenila projekt »Poklicno kvalificiranje, dokvalificiranje in prekvalificiranje ranljive skupine za zaposlovanje v zeliščarstvu«, v okviru katerega so za zeliščarke izobrazili 14 nekdanjih Murinih delavk. Ena zeliščarka se je poslovno že osamosvojila, preostale želijo povezati v organizirano skupino, ki bi v prihodnje gojila in predelovala zelišča. S farmacevtskimi družbami se namreč društvo dogovarja o odkupu več kot 150 ton zelišč, a ker v Pomurju ni

mamo dovolj površin za tolikšno količino, jih bodo gojili tudi na Hrvaškem ter v Bosni in Hercegovini. Kot je ob tem poudarila Robičeva, je društvo pripravljeno zdravilna zelišča odkupovati tudi od posameznih manjših pridelovalcev, vendar bodo morali ti zagotavljati primerno kakovost zelišč. Poudarila je še, da je zeliščarstvo le ena od priložnosti v kmetijstvu oziroma le eden od dejavnikov samooskrbe.

Direktor Kmetijsko-gozdarskega zavoda Murska Sobota Franc Režonja pa priložnost za pomurske kmetije med drugim vidi v dopolnilnih dejavnostih. Kot je dejal, želi kmetijstvo potrošnike oskrbeti z nadpovprečno kakovostno hrano, ki jo večinoma lahko kupijo na kmetijah z dopolnilno dejavnostjo, njihovo število pa se v zadnjih letih še vedno povečuje. »Povprečna pomurska

poljedelska kmetija ima dva vira financiranja: neposredna plačila in tisto, kar sama proda,« je povedal.

Kar zadeva neposredna plačila, kmetijske svetovalne službe Kmetijsko-gozdarskega zavoda Murska Sobota letno »pripeljejo« pomurskim kmetom 35 milijonov evrov, od tega je šest do sedem milijonov investicijskih sredstev. Režonja vidi prihodnost kmetij v tem, da same prodajajo svoje pridelke. »Ignorirati moramo veletrgovske verige, pomembne so majhne zadrage, kooperacije in tovrsten odnos je treba vzpostaviti s kmetijami,« je še menil direktor Kmetijsko-gozdarskega zavoda Murska Sobota Franc Režonja, ki je predstavil tudi izračun deležev posameznih deležnikov v maloprodajni ceni najbolj prodajanega kruha. Izračun kaže, da je delež kmeta v ceni kruha

8,8-odstoten, 7,8 odstotka dobi država, 25 odstotkov cene kruha dobi pek, 58,4 odstotka cene, ki jo plačamo v trgovini, pa obdrži trgovec. Podobno je pri cenah mleka in mesa. Režonja je zato zadovoljen z delovanjem tako imenovane žitne verige, ki vzpostavlja bolj partnerski odnos med deležniki v verigi. Podobno verigo želijo vzpostaviti pri mleku, sadjarstvu in zelenjadarstvu.

Udeleženci foruma so ob tem poudarili, da prehranska samooskrba ni samo gojenje monokultur, recimo pšenice, ampak je treba samooskrbo zagotoviti tudi z vsemi drugimi poljščinami in zelenjavo. Pri tem so poudarili, da s pridelavo ni težav, saj je zemljišč dovolj, večja težava pa je potem pridelke prodati, saj so nekateri slovenski veletrgovci pri odkupu zelenjave zelo samovoljni in se je že zgodilo, da so nekaterim kmetom

celotno pošiljko zelenjave zavrnil. Tudi tokrat so se strinjali, da je nujna organiziranost, pri čemer je predsednik Društva biokmetije Panonije Stanko Gerič omenjal predvsem vzpostavitev regionalnega zbirno-predelovalnega centra in podpornih institucij za pridelovalce in predelovalce zelišč in prehrane. Udeleženci so menili, da lahko pridelovalci le združeni in enotni učinkovito nastopijo v pogovorih z odkupovalci oziroma so zanje zanimivi. Le združeni namreč lahko zagotovijo dovolj pridelkov vse leto, kot si želijo odkupovalci. Kar zadeva prostore omenjenega zbirno-predelovalnega centra, so udeleženci poudarili, da je primernih prostorov v Pomurju dovolj, le organizirati se je treba in začeti aktivnosti za vzpostavitev centra.

Lidija Magdič

Porabje in Goričko bosta s pomočjo kmetijstva in smrdokavre še bolj povezani

Visokodebelni sadovnjaki in »upkači«

Odobren triletni projekt bodo izvajali v dveh geografsko podobnih parkih dveh držav in bo delno financiran s sredstvi Operativnega programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Madžarska – V ekonomiji ruralnega okolja so uspešne predvsem družinske zgodbe

»Če ne bi bilo priznanega sadjarja Vlada Smodiša iz Otovec in njegovega dolgoletnega sodelovanja s Porabci pa tudi podpore sodelavcev in strokovnega sveta, ki ga vodi dr. Stanko Kapun, se verjetno danes ne bi mogli veseliti ob pridobitvi tega izjemno pomembnega projekta,« je odkrito priznal direktor Krajinskega parka Goričko dr. Bernard Goršak po torkovi predstavitvi projekta z naslovom Visokodebelni biser z akronimom UP-KAČ. Tako imenujejo v teh krajih ogroženo vrsto ptice smrdokavro, ki je vezana na kulturno krajino z ekstenzivnim kmetovanjem, kjer skrbijo tudi za travniške visokodebelne sadovnjake.

Partnerji projekta, ki ga bodo izvajali od 15. oktobra letos do 14. oktobra 2014, so RRA Mura, Krajinski park Goričko, Razvojna agencija Slovenska krajina iz Porabja, Narodni park Orseg ter Društvo za opazovanje in proučevanje ptic. Skupna vrednost projekta je več kot 1,2 milijona evrov, od tega je višina nacionalnih sredstev več kot 145 tisoč evrov, partnerji pa bodo prispevali skupno 61 tisoč evrov.

Cilj projekta je hkrati tudi cilj delovanja Krajinskega parka Goričko: zagotoviti varovanje narave in hkrati bivanje ljudi v krajini, to pa so že ustvarjali s projektom Krajina v harmoniji. Vsi partnerji se še kako zavajajo naravovarstvenega in družbenega pomena ohranjanja in gospodarjenja na travniških visokodebelnih sadov-

Dr. Tibor Markovics, Narodni park Orseg: »V našem parku si prizadevamo, da bi majhne kmetije postale močnejše, zato smo se tudi sami začeli ukvarjati s kmetovanjem, imamo svojo zemljo in skrbimo za 200 krav, ki jih posojamo tudi drugim malim kmetom, ki želijo skrbeti za njih na svojih ali najetih kmetijah, kjer imajo dovolj trave in sadovnjakov. Že leta 2002 smo začeli iskati stare sorte sadnih dreves in zdaj imamo že kar veliko drevesnico in sadovnjak z na novo posajenimi visokodebelnimi sortami.«

Dr. Primož Kmecl, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije: »Naše društvo že upravlja tri rezervate, kjer skrbimo za ohranjanje naravnega okolja, ki je primerno za ptice. Na Goričkem bomo poskušali z natančno raziskavo, ki jo bomo izvedli s pomočjo visoke tehnologije, oddajnikov in kamer, ugotoviti prehranjevalne navade in gibanje smrdokavre, ki je dnevna ptica, in velikega skovika, ki pa je predvsem nočna ptica. Pri obeh je ostalo le okrog 20 odstotkov populacije, zato bomo postavili tudi 60 gnezdilnic.«

njakih, še posebno v prostoru, ki je tradicionalno sadjarski. Skrb za majhne kmetije in travniške sadovnjake ima lahko v pokrajinah, kot sta Goričko in Porabje pa tudi celotno Pomurje in območje parka Orseg, poudarjene kulturno-sociološke in ekonomske vidike. In v ekonomiji ruralnega okolja so uspešne predvsem družinske zgodbe, je poudaril dr. Goršak. Hkrati je takšno delovanje tudi učinkovit mehanizem za ohranjanje habitatov za ptice, ki so ogrožene v evropskem merilu in so vezane na to okolje. To je torej osnovni cilj projekta, hkrati pa bodo v treh letih spodbujali gospodarsko sodelovanje in izmenjavo izkušenj madžarskih in slovenskih sadjarjev, jih izobrazili in usposobili za predelavo in učinkovito trženje, predvsem pa poskrbeli za večjo konkurenčnost čezmejnega območja in povečanje zavedanja vseh prebivalcev o pomenu ohranitve te krajine in

vrednotah travniških sadovnjakov in malih kmetij. Nacionalni park Orseg, ki je eden od desetih madžarskih parkov, ima kar precej izkušenj z oživiljanjem majhnih kmetij, saj imajo svojo vzorčno kmetijo in lastno drevesnico. Povezovalni člen s slovenskimi partnerji je porabska razvojna agencija, ki jo vodi Andrea Kovacs. Prav v Porabju imajo največ problemov z opuščenjem starih visokodebelnih sadovnjakov in zaraščanjem njiv, zato bodo ljudje spodbudili, da bodo ponovno skrbeli za sadovnjake in se naučili predelovati sadje v marmelade, soke ali kis; uredili bodo »hišo porabskih jabolk«, kjer bodo stiskalnica sadja ter hkrati nekakšen izobraževalni center in prostor za šolske delavnice in tabore. Pridelovalci in predelovalci se bodo povezali v skupnost, saj bodo po prepričanju Kovacseve le tako lahko uspeli na trgu.

Bernarda B. Peček

Nesnice v prijaznejše kletke

Jajca iz neprimerne reje za predelavo

Ukrepi ne bo povzročil večjih pretresov pri pomurskih rejcih, saj je večina že prešla na talno rejo kokoši nesnic

Z novim letom bodo začeli veljati novi standardi za zaščito kokoši nesnic. Gre za uveljavitev evropske direktive, sprejete leta 1999. Nesnice so doslej redili v žičnatih kletkah, kjer je imela vsaka kokoš 550 kvadratnih centimetrov prostora ter na voljo še krmilnik in napajalnik. Direktiva, ki je imela 12-letno prehodno obdobje, je določila nove minimalne standarde za rejo kokoši nesnic, in ti bodo začeli veljati s prvim januarjem.

Kokoši je zdaj dovoljeno rediti v obogatenih kletkah. Vsaka kokoš mora imeti na voljo vsaj 750 kvadratnih centimetrov površine, od tega

mora biti najmanj 600 kvadratnih centimetrov površine uporabne. Uporabna površina v kletki za nesnice je površina, nad katero je kletka višja od 45 centimetrov.

Vsaka kokoš mora imeti v svojem dosegu vsaj dva kapljična napajalnika in na voljo 12 centimetrov krmilnika. V kletki morajo biti gredi tako dolge, da je vsaki kokoši na voljo 15 centimetrov. Poleg navedenega morata biti v kletki gnezdo in nastilj. Gnezdo je ločen prostor za nesenje jajc za posamezno kokoš ali za skupino kokoši (skupinsko gnezdišče), katerega tla ne smejo biti iz žične mreže, ki bi

prišla v stik s kokošmi. Nastilj mora kokošim omogočati klujuvanje in brskanje.

»Rejci, ki redijo kokoši v neobogatenih kletkah, imajo namreč registracijske odločbe (s številko proizvajalca, ki je obvezna za označevanje jajc), veljavne le do 31. 12. 2011, zato po tem datumu ne morejo prodajati kasnejše znesenih jajc. VURS bo v januarju 2012 pregledal omenjene reje. Po ugotovitvi dejanskega stanja pri posameznem rejcu bodo sproženi administrativni postopki za preprečitev oddaje konzumnih jajc na trg in s končnim ciljem uskladitve reje kokoši nesnic v skla-

du s predpisi. Hkrati bo potekal poudarjen nadzor nad označevanjem jajc v pakirnih centrih,« so zapisali v Veterinarski upravi Slovenije, ki spremlja izvajanje uredbe, hkrati pa tudi izdaja registracijske odločbe. Rejci, ki svoje reje niso prilagodili novemu standardu, jajc ne bodo mogli označevati in jih prodajati kot konzumna, še vedno pa jih bo mogoče prodati za predelavo, slaščičarstvu ali industriji. Po dostopnih podatkih ukrep ne bo povzročil večjih pretresov pri pomurskih rejcih, saj so ti večinoma že prešli na talno rejo kokoši nesnic.

J. V.

izobraževanje kmetovalcev

23. 12. 2011: Gostilna Šiplič, Puževci 32 a, 9265 Bodonci, 9.00, predavanje KOP – NS, Kritične točke pri kontrolnih pregledih zahtev navzkrižne skladnosti, Produkcija in ukrepi za zmanjšanje toplogrednih plinov v živinoreji, Varnost hrane in krme v primarni pridelavi.

Skupna kmetijska politika EU

Vitalna proizvodnja in trajnostni razvoj

Skupni kmetijski proračun EU 2014–2020 znaša 435,6 milijarde evrov – Kdo je upravičen do pomoči? Aktiven lastnik zemlje

Skupna kmetijska politika EU na vsebinski ravni še naprej ohranja ključna izhodišča, ki so temelj evropske kmetijske politike. Ta poudarjajo zagotavljanje prehranske varnosti s stabilno lokalno pridelavo varne in potrošniku dostopno hrano, povečevanjem konkurenčnosti kmetijstva in živilstva, trajnostno rabo proizvodnih potencialov ter zagotavljanjem skladnega in socialno vzdržnega razvoja podeželja.

S finančnega vidika je izvajanje strategije predvideno še naprej na dveh stebrih, in sicer: dohodkovna in tržna cenovna politika (prvi stebel) ter politika razvoja podeželja (drugi stebel). V predlagani strategiji Evropske komisije ta predlaga prilagoditev sistema neposrednih plačil. V prihodnje naj bi neposredna plačila pomenila podporo osnovnemu dohodku. Poenotenje podpira tudi Slovenija, vendar pri višini vztraja, da mora upoštevati ekonomske, naravne in strukturne značilnosti državljanov. Za okrepitev okoljske uspešnosti je novost zahteva po zeleni komponenti neposrednih plačil, ki naj bi spodbujala okoljske ukrepe. Predvideno pa je tudi spodbujanje trajnostnega razvoja kmetijstva na območjih s posebnimi naravnimi ovirami. Novost, ki jo kaže omeniti, je posebna in enostavna shema pomoči za male kmetovalce, ki naj bi nadomestila sedanjí sistem. Predvideno je, da bi se vsi manjši kmetje, ki dobivajo finančne spodbude za enkratno vlogo, vključili v sistem podpore za obdobje sedmih let. Gre za rešitev, ki jo podpira tudi stroka. Po drugi strani to ne bi pomenilo – to je bilo tudi omenjeno na posvetu kmetijskih svetovalcev v ponedeljek v Novem mestu – avtomatske izključitve teh kmetov iz sistema možnosti pridobivanja investicijskih podpor. Sistem predvideva regresiven pristop pri neposrednih plačilih, to pa pomeni, da velika gospodarstva ne bi bila upravičena do neposrednih plačil nad določeno velikostjo oziroma bi se ta sorazmerno glede na velikost

Skupna kmetijska politika EU je bila osrednja tema letošnjega posveta kmetijskih svetovalcev v Novem mestu. Čeprav Slovenija bistveno ne izgublja, pa nekatere spremembe, npr. uvedba enotnega plačila na hektar, lahko močno ogrozijo predvsem slovensko živinorejo.

posesti zmanjševala. Podobno je bilo tudi zdaj, s tem da predlagana rešitev le ni tako rigorozna. Posestvo ali velika kmetija si bo pred uveljavljanjem pravice odštela vse stroške dela – plače zaposlenih –, to pa pomeni, da bo izgubila bistveno manj kot zdaj, ko so bile ključni kriterij površine brez priznavanja stroškov dela. Problematično pa je lahko, če bo uveljavljen model enotnega plačila na hektar, ki pomeni ukinitve t. i. zgodovinskih pravic

in neposrednih spodbud v živinoreji. Kot so opozorili na Kmetijsko-gozdarski zbornici, bo to imelo izredno negativne posledice za razvoj živinoreje, s katero ima naše kmetijstvo največ problemov, in bo lahko dodaten vzvod za zmanjševanje te dejavnosti. To pa se ob močnem vplivu na prehransko varnost kaže tudi pri drugi ključni komponenti kmetijske politike – trajnostnem razvoju. Zato so predlagali in to podpira tudi vlada, da

bodo v pogajanjih poskušali zagotoviti vsaj prehodno obdobje v novi skupni kmetijski politiki, če že ne ohraniti instrumenta. Stroka tudi opozarja, da je zdaj čas, da se reši še eno vprašanje, in sicer, kdo je upravičen do pomoči. Vsi se strinjajo, da je to lahko aktiven lastnik, če zemljo sam obdeluje, sicer pa tisti kmet, ki jo dejansko obdeluje. Ostaja tudi ukrep varnostne mreže, ki naj bi odpravljala negativna nihanja na kmetijskih trgih.

Razvoj podeželja

Za Slovenijo je to zelo pomemben stebel, saj mu je bilo do zdaj namenjenih 54 odstotkov sredstev. Na eni strani npr. vpliva na razvoj konkurenčnosti, predvsem z vlaganji v nove tehnologije in prenose znanj. Še pomembnejše pa je, da zagotavlja javne dobrine (kulturo krajine na območjih z omejenimi dejavniki za kmetijsko dejavnost – OMD), vzdržuje biotsko raznovrstnost ter ohranja dobro stanje voda in vodotokov. Če povzamemo, je politika razvoja podeželja pomembno vplivala na odpravljanje razvojnih zaostankov na podeželju. Drži pa, da prihaja do sprememb v načinu financiranja tega stebra. Tudi ta stebel izhaja iz kazalnika razvitosti države oziroma regije. Slovenija se tako v novi kohezijski kot tudi skupni kmetijski politiki obravnava kot dve razvojni regiji – manj razvita vzhodna in razvita zahodna. V kmetijstvu to sicer ne pomeni večje neposredne obremenitve kmeta v razviti regiji, ampak državnega proračuna, ki mora zagotavljati v razviti zahodni regiji polovično udeležbo, pri sofinanciranju v vzhodni pa le 25-odstotno. Uporaba tovrstnega linearnega modela je za kmetijstvo dokaj neugodna, saj je pretežni del kmetijstva z OMD v razvitem zahodnem delu. Ob lažjem vključevanju majhnih kmetij v sistem podpor je predviden še en ukrep, ki naj bi poskušal ustaviti staranje in odseljivanje s kmetij – spodbude za mlade kmete.

V finančnem obdobju 2014–2020 je za prvi stebel – dohodkovno in cenovno politiko – predvidenih 317,2 milijarde evrov, za drugega – razvoj podeželja – 101,2 milijarde. Ob omenjenih stebrih je na voljo še 5,1 milijarde evrov za raziskave in inovacije, 2,5 milijarde za varnost hrane, 2,8 milijarde za pomoč v hrani za najbolj ogrožene skupine prebivalstva, 3,9 milijarde evrov naj bi bilo namenjenih rezervam za krizne razmere v kmetijstvu in 2,9 milijarde za prilagoditev globalizaciji. Skupno bo kmetijstvu namenjenih 435,6 milijarde evrov.

J. Votek

V Borecih bogatejši za veterinarsko ambulanto

Veterinarska ambulanta Ljutomer je odprla v Borecih v Občini Križevci svojo podružnico, in sicer trgovino in veterinarsko ambulanto za male živali. Gre za veliko pridobitev za občino in sosednje kraje, kajti še vedno se večji del prebivalcev ukvarja s kmetijstvom, saj še redijo krave molznice ter se ukvarjajo z govedorejo, prašičerejo in vzrejo konj kasačev. Tako bosta poslej nova poslovalnica in ambulanta v Borecih dostopnejši vaščanom, saj jim ne bo treba v Ljutomer ali drugam. Ambulanta in poslovalnica bosta odprti ob delavnikih. Trgovina je dobro založena z raznimi dodatki za prehrano živali, zdravili, pripomočki in opremo, ki jo uporabljajo pri vzreji malih živali in drugih živali, na voljo bodo z nasveti, v ambulanti pa bo delal tudi veterinar. Jože Žerdin

Kmetje na Goričkem

Za večji odstrel divjadi

Predlagajo realnejšo cenitev škode na poljščinah

Gorički kmetje, lovci in gozdarji ter predstavniki kmetijskega ministrstva so na sestanku v Šalovcih govorili o prevelikem številu divjadi in škodi, ki jo ta povzroča na kmetijskih površinah. Kmetje opazajo, da se število divjadi in divjih prašičev povečuje, zato je škoda

vedno več, zanjo pa, kot pravijo, ne dobijo dovolj visoke odškodnine. Zato so na srečanju predlagali realnejšo cenitev škode, pri kateri bi cenilci upoštevali dejanske tržne vrednosti poljščin. Kmetje predlagajo tudi višji odstrel divjadi. L. M.

govori.
bob.

- brez vezave
- brez naročnine
- brez skritih pasti
- začetni bonus: 100 brezplačnih minut ali sporočil sms v Sloveniji

govori za samo 6,9 centa/min v vsa slovenska omrežja!

Cene vsebujejo DDV. Za pakete bob veljajo Posebni pogoji za izvajanje storitev bob, ki so skupaj s ceno paketa in ostalih storitev dostopni na www.bob.si ali 080 680 680.

101. rojstni dan Karoline Čarni Najstarejša Sobočanka

Veseli se božičnih praznikov in obiskov

Pred dnevi je 101. rojstni dan praznovala Karolina Čarni, sicer najstarejša prebivalka Murske Sobote, ki zadnja leta živi pri družini nečakinje Zdenke Uljančič na Kobilju. Njeno življenjsko zgodbo smo opisali že lani ob njeni stoletnici.

Vseeno pa ponovimo, da se je Karolina rodila na Suhem Vrhu pri Moravskih Toplicah v številni kmečki družini. Že kot 13-letna deklica je hodila delat h kmetom na Madžarsko, kjer si je služila denar za obleko in šolske potrebščine. Po osnovni šoli je odšla na sezonsko delo v Nemčijo. Po nekaj letih se je vrnila domov in gospodinjala najprej pri murskosoboškem evangeličanskem duhovniku, nato pa še pri tamkajšnjem zdravniku, kjer je bila vse do upokojitve.

S sestro Marijo, ki je že pokojna, je nekaj časa živela v Murski Soboti. Pred petimi leti pa jo je nečakinja Zdenka vzela k sebi na Kobilje. Ker ji že »nagajajo« noge, večji del dneva ostaja v postelji. Kljub temu pa ne jemlje nobenih zdravil. Svojo visoko starost v šali pripisuje tudi temu, da ni bila nikoli poročena in zato ni imela dodatnih skrbi.

Ob visokem jubileju so jo obiskali predstavniki murskosoboške evangeličanske cerkve, Mestne občine Murska Sobota in Društva upokojencev Murska Sobota, katere članica je tudi sama. Karolina se zelo veseli bližajočih se božičnih praznikov v krogu Uljančičeve družine, predvsem obiska njihovih otrok in vnukov.

Jože Žerdin

Karolina Čarni z nečakinjo Zdenko in Zdenkinim možem Pavlom

Gallenberg vaganti s srednjeveško glasbo Del spomina na srednji vek

Skupino Gallenberg vaganti sestavljajo Beltinčan in vodja skupine Orlek Vlado Poredoš ter njegovi trije sinovi. Igrajo srednjeveško glasbo z vseh vetrov in nastopajo na prireditvah po Sloveniji in v tujini, kjer običajno na gradovih in v njihovi okolici obujajo spomin na življenje v srednjem veku. Skupino so poimenovali po gradu Gallenberg (Gamberk) pri Zagorju ob Savi, kjer Poredoševi živijo, vaganti pa so bili v srednjem veku potujoči glasbeniki. Nastopajo v srednjeveških oblačilih in z

replikami srednjeveških glasbil. Vlado igra na tarabuko (boben) in poje, najstarejši sin Miloš igra na violino in tolkala, Vito na dudu in piščali, najmlajši Samo pa igra lutnjo in tamburo, mama Marijana pa je menedžer skupine, ki je odgovorna tudi za to, da jih »vleče narazen«, ko se skregajo. V Pomurju so nazadnje nastopili v Beltincih na srečanju slovenskih sokolarjev in predstavitvi sokolov, igrali pa so že tudi v gradu Grad na Goričkem in drugod.

J. G.

Okraski iz drevesnih gob in školjk

Jože Kuzma iz Gradišča je brezposeln že nekaj let. Da ne bi razmišljal, kot sam pravi, o svoji usodi in tratil čas, se je odločil, da si bo našel hobi. Začel je izdelovati okrasne predmete iz različnih naravnih materialov. Največkrat gre za posušene drevesne gobe različnih oblik, ki jih okraši s predmeti, ki jih najde ob sprehodu v naravi. Posebej izstopajo lupine školjk, ki jih nabira v pomurskih jezerih. Kot pravi, mu v začetku delo ni ravno šlo od rok, saj ni nikoli počel česa podobnega. Po poklicu je klepar, večino časa pa je bil zaposlen kot žerjavist pri enem izmed pomurskih gradbenih podjetij. Počasi pa se mu je »odprlo« in danes nastajajo različni izdelki, ki so namenjeni za dekoracijo doma ali okolice. V tem prazničnem času iz omenjenih naravnih materialov, ki pri nas niso ravno običajni, izdeluje tudi božične jaslce in sestavne dele za njih. Zaenkrat je to, kot pravi Jože, le hobi. Izdelki so namenjeni prijateljem kot darilo, če pa bo še volja in bo zanimanje ljudi veliko, bo lahko to kdaj tudi popoldanska obrt. C. K.

20 let Župnijskega karitasa Beltinci

Zmanjšanje socialnih in drugih stisk

V organizaciji dejavnih 33 ožjih sodelavcev in 90 prostovoljcev

Dobitniki priznanj (nekateri na fotografiji manjkajo) so: Jožef Hozjan, Imre Jerebic, Tilka Zver, Jožef Kavaš, Milica Žizek, Majda Mlinarič, Regina Sraka, Liljana Vöröš ter družini Zajc-Kavaš in Jerebic iz Lipovec.

Minulo nedeljo so praznovali v beltinski župniji 20. obletnico ustanovitve Župnijskega karitasa Beltinci, enega najstarejših v Pomurju. Kot je povedala vodja Emilija Kavaš, želijo s svojim delom v beltinski v župniji, krajevnih skupnostih in občini zmanjšati socialne in druge stiske.

Med aktivnosti organizacije sodijo predvsem pomoč invalidom in starejšim ljudem, družinam v stiski, dejavnosti v domu Janka Škrabana, obiskovanje bolnikov in starejših na domu, v domovih za starejše in v posebnih socialno-varstvenih zavodih, organiziranje letovanja otrok iz socialno šibkejših družin ter pomoč pri raznih nesrečah.

Že tretje leto delijo hrano iz evropskih zalog po pravilih, kot jih predpisuje ministrstvo za kmetijstvo. Skrbijo tudi

za izobraževanje sodelavcev in drugih občanov, ki se za to dejavnost zanimajo ter so organizator oziroma soorganizator raznih akcij in srečanj, koncertov ter dobrodelnih prireditev, pri katerih sodelujejo z lokalno skupnostjo in društvi.

Ožjih sodelavcev je 33 in prihajajo iz vseh vasi beltinske župnije. Na ta način vsak izmed njih v svoji vasi najlažje zazna potrebo po pomoči in pomaga ljudem v stiski. Pri različnih aktivnostih dodatno sodeluje še 90 prostovoljcev, v dejavnost pa je vključenih 70 otrok, 120 bolnikov, 140 starejših in invalidov v domovih za starejše, 20 invalidov in 300 družin.

Ob obletnici ustanovitve so pripravili minulo nedeljo v beltinski župnijski cerkvi slovesno mašo, po njej pa še slav-

nostno akademijo in druženje v Domu Janka Škrabana. Slovesnosti se je med drugimi gosti udeležil tudi Imre Jerebic, generalni tajnik Slovenskega karitasa, ki je v svojem govoru poudaril pomen dela beltinskega karitasa v domači župniji in v pokrajini ob Muri ter poudaril pomembnost tovrstnih humanitarnih organizacij med recesijo.

Po kulturnem programu, v katerem so nastopile ljudske pevke iz Beltincev in Gančan, Otroški zbor glasbene šole Beltinci, Tamburaška skupina KUD Beltinci, Ana Marija in Tadej Kavaš iz Lipovec, Moški pevski zbor iz Gančan ter otroci iz beltinske osnovne šole, so podelili še zahvale in priznanja za dolgoletno in nesebično delo v Župnijskem karitasu Beltinci.

C. K.

Pohod generacij in spominov po Strehovskih goricah

Združenje borcev za vrednote NOB Lendava je pripravilo v soboto skupaj s krajevno organizacijo zveze borcev iz Dobrovnika in Občino Dobrovnik prvi spominski pohod po Strehovskih goricah in okolici, ki so ga poimenovali Pohod generacij in spominov. Člani zveze borcev in drugi udeleženci so se odpravili na pot pri strehovski cimprani hiški ter pohod nadaljevali prek Strehovskih goric do Voglerjeve kočice in mimo drugih pomnikov NOB. Končali so ga po treh urah hoje pri Trajbarjevi kleti v Strehovskih goricah, kjer so pripravili slovesnost v spomin na 70. obletnico Osvobodilne fronte in obletnico tridnevne konference aktivistov OF, ki je potekala v Trajbarjevi zidanci med drugo svetovno vojno. J. Ž.

Jože Halobarec iz Presike je bil šest let rudar v domačem kraju

Ko me je drugič zasulo, sem se odločil, da ne bom več rudar

V Presiki in okoliških prleških krajih so kopali premog 52 let, od leta 1918 do 1970

Poslovno stavbo so zgradili že proti koncu rudarjenja v Prlekiji za administracijo, dokumentacijo in opremo. Danes je preurejena v stanovanjski blok.

V Presiki so odprli rudnik rjavega premoga leta 1918 in leta 1970 prenehali kopati. Med prleškimi rudarji je bil tudi Jože Halobarec iz Presike, ki je v jamah po okolici svojega doma premog kopal med letoma 1957 in 1963.

Ko ga je zemlja v rudniku drugič zasula in so ga precej poškodovane ga rešili, se je odločil, da tega dela ne bo več opravljal: »Direktor mi je takrat rekel, da naj še ostanem, vendar sem mu rekel, da sem se dvakrat na srečo rešil, v tretje pa gre rado. To je bilo zelo naporno delo, vendar sem bil takrat še mlad, poln moči.«

Na rudarjenje v tem kraju in okolici spominja le še rudarska poslovna stavba, ki so jo zgradili nekaj let pred zaprtjem rudnika za administracijo, dokumentacijo in opremo.

Pozneje so jo preuredili v stanovanjski blok. Nedaleč od mesta, kjer je bil nekoč eden od glavnih vhodov v rudnik, je lesena tabla, na njej pa list, na katerem je zapisano, da so bila nahajališča premoga še v Globoki, Rinčetovi Grabi in drugih okoliških krajih.

Premog je imel visoko kalorično vrednost, vendar so bile plasti zelo tanke, saj so bile na najboljših mestih debele le do 80 centimetrov. V rudniku so v treh izmenah delali rudarji kopači, ki so prej opravili potreben jamski izpit. Delali so skoraj v ležečem položaju. Na dan so nakopali do trideset ton premoga, mesečno pa okrog 750 ton. Premog so prodajali okoliški industriji, jugoslovanskim železnicam, vojašnicam in gospodinjstvom.

Jože se spomni, da je največje težave povzročala talna voda, ki je vdiral v jamo, zato so jo izčrpavali. Rudnik v Presiki so zaprli leta 1970, torej sedem let po tistem, ko je v njem prenehal delati: »Ob vhodu v rudnik so bili rudarska čakalnica, prostor, kamor so dovažali premog, ter mizarska in kovaška delavnica. Spomnim se, da je bil direktor rudnika iz Kamnika, delavci pa iz Presike in okoliških krajev, prihajali pa so tudi iz sosednje Hrvaške in bolj oddaljenih krajev. Ko sem začel delati v rudniku, sem se najprej kvalificiral za pomočnika kopača, potem pa še za kopača.«

Rudniki so bili tudi čez mejo na Hrvaškem, le nekaj sto metrov od naselja Presika, pomembno središče rudarstva pa je bilo v Murskem

Jože Halobarec: »Iz svojih rudarskih časov sem ohranil le rudarsko lopato, sveder in karbidovko.«

Središču, kamor so hodili delat tudi iz Lendave in okoliških krajev: »Žal mi je, da od rudarjenja v teh krajih ni ostalo skoraj nič, nobenega spomina. Sam sem ohranil le lopato, sveder in karbidovko. Ko so leta 1970 rudnik zaprli, je delavce in vse premoženje rudnika prevzelo podjetje iz Ljutomera. Lani so šli skozi naš kraj pohodniki in sem jim pripovedoval o rudarjenju tu pri nas. En od pohodnikov mi je rekel, da je tudi njegov oče delal tukaj, in sem se spomnil, da sva nekaj časa v rudniku delala skupaj.«

V najboljših časih rudnika je bilo v Rudniku Presika zaposlenih skupaj z administracijo do sto ljudi, vendar nihče od rudarjev ni ostal dolgo, ker so bile zelo težke delovne razmere z veliko vlage in vode, saj so bile črpalke za vodo slabe. V primerjavi z rudniki v Velenju in drugje so delali na zastareli način, pripoveduje Jože, v glavnem z lopato in krampom. Drugje po Sloveniji so bili večji, bolj opremljeni, modernejši rudniki, to pa je bil najbrž tudi razlog, da je bil njihov vse manj konkurenčen in so ga zaprli: »Vendar se je v teh petdesetih letih v teh hribih nakopalo

ki sicer ni delal v rudniku, vendar se dobro spomni, da so bili rudniški rovi za otroke iz okoliških krajev vedno zanimivi: »Ob nedeljah, ko v rudnikih ni bilo delavcev, smo se otroci večkrat odpravili v jame in se tam vozili z vozički po tračnicah. Nismo se zavedali, da s tem tudi precej tvegamo, vendar so nas te jame zelo zanimale. Zelo dobro se spominjam rudarjev iz okoliških krajev, ki so se po končanem delu s kolesi vozili domov mimo naše hiše. Škoda, da ni ohranjen noben spomin na tiste čase, lahko bi uredili vsaj kakšno spominsko sobico. Tudi orodje, ki so ga uporabljali, so nekam odpeljali in ga najbrž uničili. Morda je še kaj ostalo pri nekdanjih rudarjih ali v skladišču podjetja Ingrad, ki je prevzelo delavce in opremo rudnika po njegovem zaprtju.«

V rudniku so delali tudi nekateri njegovi sorodniki in znanci. V lepem spominu mu je ostalo tudi to, da je vodstvo rudnika vsako leto za krajane organiziralo obisk zagrebškega velesejma. Tja so se peljali s tovornjakom, najprej do Varaždina po makadamski cesti, potem pa do Zagreba po asfaltu.

Franc Hriberšek: »Zelo dobro se spominjam rudarjev, ki so se po opravljenem delu mokri in umazani s kolesi vozili mimo naše hiše.«

veliko premoga. Mi smo imeli vsaj dva manjša kamiona za prevoz premoga, na drugi strani, na Hrvaškem, pa so ga odvažali s konjsko vprego in kravami. Doma smo sicer kurili bolj z drvini, saj je bilo v okoliških gozdovih veliko lesa, smo pa dodali kak košček premoga, da je bolj gorelo. Takoj je nastala visoka temperatura. Za takratne 'šporate' je bil primernejši velenjski premog, saj je bil naš preveč kaloričen.«

Spomni se, da so bile plače v primerjavi z drugimi poklici in glede na razmere, v katerih so delali, zelo slabe. Delo je potekalo v treh izmenah po osem ur, rudarji pa so se po končanem delu premočeni s kolesi vozili domov. Razmere v rudniku so bile precej odvisne od zunanjih razmer, če je bilo zunaj deževno ali megleno, je bil tudi v rudniku zrak slabši. Osvetljeni so bili le glavni rovi v rudniku, globlje v rovih pa so morali uporabljati luči – karbidovke. Dela sta po dva skupaj in premog nalagala na vozičke, s katerimi so ga po tračnicah odpeljali na površje.

Rudarstva v kraju se spominja tudi Jožetov sosed Franc Hriberšek,

Vendar pa nihče iz kraja nikoli ni kradel premoga. Manjše kose so nabirali le iz kupa zemlje, ki so jo odvažali iz rudnika ob kopianju premoga, in jih potem dodali polenom, da je bolj gorelo. Tako so iz zemlje, ki so jo pripeljali iz rovov v okolici, ponekod nastali manjši hribi. Franc meni, da je v okoliških hribih še precej premoga. Ko je njegov dedek podiral bukev v gozdu, so s koreninami iz zemlje potegnili precej velik kos. »Ker sem zbiratelj starih motornih vozil in mi veliko pomeni kulturna in tehnična dediščina, mi je zelo žal, da od naše rudarske zgodovine ni ostalo nič. Lahko bi ohranili vsaj en rudniški voziček in ga postavili nekje v kraju, da bi spominjal na tiste čase.«

Precej drugače je v sosednjem Murskem Središču, kjer so še ohranjeni zgradbe in precej predmetov iz zgodovine rudarstva. Tam so odprli tudi rudarski muzej, ob njem gostinski lokal in uredili rudarsko pohodno pot ter vse skupaj povezali z drugo turistično ponudbo. V središču mesta pa je spomenik rudarju. Jože Gabor

Na območju, kjer je bil nekoč vhod v rudnik, danes nič več ne spominja na rudarstvo.

Nismo muha enodnevnica

Na ponedeljkovem referendumu v Certusovem tozdu Avtobusni promet v Murški Soboti sta po večmesečnih pripravah in često neprijetnih, a potrebnih razčiščevanj padli dve odločitvi. Prva zadeva statusno preoblikovanje temeljne organizacije: izločitev iz matične delovne organizacije Certus v Mariboru in preoblikovanje v enovito delovno organizacijo. Pri drugi pa gre za spremembo pravilnika o osebnih dohodkih z namenom izravnave nagrajevanja vzdrževalcev v tozdu z drugimi vzdrževalci v slovenski panogi avtobusnega prometa. Od 286 volilnih upravičencev jih je bilo za statusno spremembo 212 ali nekaj čez 74 odstotkov, proti pa 63. **Vestnik, 18. decembra 1986**

Komentar tedna na Pomurje.si

Uporabnik Romanm o pomurskem turizmu: »Sedaj te velike družbe uporabljajo naziv »SLABITEV«. Nekoč smo temu rekli konkretno IZGUBA.«

pomurje.si
BOLJŠA STRAN SPLETA

Fotografija Jozab Zerdin

Vsako leto pred božičem potuje luč miru iz Betlehema v različne evropske države, tudi v Slovenijo. Letos se je plamen luči miru med drugim ustavil pri skavtih Župnije Križevci pri Ljutomeru, ki so ga razdelili med domačine. Če bo zaradi luči miru po domovih v tem času kaj bolj mirno ali pa če bo le osvetljevala domove, bo v vsakem primeru plamen luči miru prispeval k prazničnemu vzdušju.

Fotografija Jerneja Domajnho

Pred prazniki se je smejala tudi v Domu kulture Ljutomer, kjer je bila že tretja predstava gledališkega abonmaja. Vodja ljutomerske izpostave JSKD Mira Rebrnik Žižek je po predstavi Ko sem bil mrtev pri igralcu Jerneju Šugmanu preverjala, ali je igralska zasedba zadovoljna z žlahtnim delom abonmaja.

Fotografija Nana Rttuper Rhož

Praznično veselje pa sta v Ljubljani delila Prekmurca Dominik Bagola (levo) in Iztok Rodež (desno), ki sestavljata Balladero Club Duo. Na promocijo prihajajočega cedeja sta pritegnila precej v Ljubljani živečih Prekmurcev in Prekmurcev.

Fotografija Jerneja Domajnho

Prav po praznično so se po otvoritvi razstave Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije zabavali predsednik društva Jože Denko (levo) ter člana Endre Gönter (na sredini) in Mirko Rajnar (desno). So si morda izmenjevali recepte za praznične obroke?

Fotografija Nabas Juhov

Predprazničnega veselja so bili deležni tudi dijaki in dijakinje Ekonomske šole Murška Sobota, ki so na oder gledališča Park postavili svoj prvi muzikal Pariz ali jaz. Iz njihovih nasmehov je jasno, da se samo v predstavi ukvarjajo z dilemo ali študij v Parizu ali ljubezen, v resničnem življenju pa jih takšna vprašanja ne težijo.

Fotografija Andrej Bedek

Kdo ali kaj pa je k ribištvu pritegnilo lepotico na fotografiji? Morda Mišel Zdravec, eden najboljših ribičev na krape v Evropi, morda želja po lovu, morda pa je bilo v ozadju kaj tretjega. Zaradi njenega nasmeha in pogleda si ob fotografiji skoraj lahko zapojemo pesem: »Ribič, ribič me je ujel ...«

Nevarna služba

Brca v glavo, ključ v mednožje

Vedno več napadov na pomurske policiste in poskusov preprečitve uradnih dejanj

Država je mačeha

»Država ves čas kaže mačehovski odnos do zaposlenih v policiji. To se kaže z neustrezno zaščitno opremo in zastarelimi nepriemernimi uniformami, pomanjkanjem opreme, težkimi delovnimi razmerami in premajhnim vrednotenjem poklica policista,« je jasen Andrej Kocbek, predsednik Območnega policijskega sindikata Murska Sobota. Dodal je, da ni zadostna niti pravna zaščita zaposlenih in da ni urejeno ustrezno zavarovanje v postopkih. Tudi po besedah Danijela Novaka, regionalnega predstavnika Sindikata policistov Slovenije, zaposleni v policiji »ne moremo biti zadovoljni z našim pravnim položajem z vidika zagotavljanja naše zaščite pri opravljanju nalog, socialnim, zdravstvenim in materialnim položajem, delovnimi razmerami in vrednotenjem našega dela.«

Policisti so med svojim delom izpostavljeni različnim nevarnostim.

Policisti v pokrajini ob reki Muri se redno srečujejo z vročevrveži, ki si želijo z njimi fizično obračunati. Iz statistike izhaja, da je iz leta v leto več napadov na pomurske policiste in poskusov preprečitve uradnih dejanj. Če pogledamo obdobje zadnjih štirih let, se je zgodilo na leto povprečno trideset napadov na policiste.

Pred dnevi so tako morali vkleniti 56-letnika, ki je policistoma med običajno kontrolo prometa solil pamet. Od policistov je zahteval, da se takoj odstranita s kraja, ker ogrožata varnost prometa. Policista sta ukazala, naj preneha, vendar se možakar ni dal. Enega od policistov je

z obema rokama sunil v prsi, med vklepanjem je z nogo še uspel brniti drugega.

Neki 46-letnik je konec novembra grozil z nožem. Ko sta policista prišla do njega, je ta z roko, v kateri je držal nož, zamahnil proti njima. Preden sta ga obvladala, je še udaril policista. Opit objestnež se je pred časom celo s traktorjem spravil nad policiste, ki so mu naložili alkotest, vendar je ta odpeljal in pri tem poškodoval policijski avtomobil. Policisti so mu sledili, ob tem pa jim je traktorist grozil in med drugim policijsko vozilo, ki je nasledlo na njivi, s traktorjem potiskal pred seboj.

Še vedno pa je tudi živ spomin na hladno januarsko noč leta 1996. Policista J. B. in D. A. opravljata nočno delo s službenim civilnim avtomobilom. Ustavita se v diskoteki v Odrancih. Ura je štiri zjutraj. Disko je prazen, zadnjo pijačo pije tudi A. M. s kolegoma D. V. in M. M. Trojica ne popiva kar tako. Ker sta jih policista že večkrat obravnavala, so skovali načrt za maščevanje. Ko se policista z avtom odpeljeta, jima začne trojica slediti. Z avtom napadejo policijsko vozilo. Sledi filmsko potiskanje s ceste. Policista zapeljeta na parkirišče. J. B. izstopi, A. M. mu v glavo vrže ključ za odvijanje avtomobilskih koles. Drugi policist

pokliče pomoč in želi pomagati kolegu. Nameru mu prepreči D. V., ki mu v mednožje vrže kovinsko orodje. A. M. nato s tal pobere ključ in se približa policistoma za dokončen obračun. Policista v obrambi izstrelita pet strelkov. A. M. en naboj oplazi po trebuhu, napadalcu se poženejo v beg. Krvav J. B. steče za dvema. Dobrih petdeset metrov od avta ga s hrbtne strani dohiti A. M. Spotakne ga in še enkrat udari po glavi. Takrat se vrtneta druga dva napadalca: začne se brcanje nezavestnega policistovega telesa. Policijske patrulje D. V. in M. M. kmalu primejo, A. M. izsledijo naslednji dan.

Andrej Bedek

okc poročila

Tatova ustavila počena guma

Operativno-komunikacijski center PU Murska Sobota je 7. novembra prejel obvestilo o prometni nesreči na avtocesti pri Turnišču, kjer se je tovorno vozilo prevrnilo na bok. Policisti so z ogledom kraja in zbiranjem obvestil ugotovili, da je za zdaj neznan šofer neregistriranega tovornega avtomobila Fiat Iveco peljal iz Murske Sobote proti Madžarski, ko mu je pri Turnišču počila zadnja pnevmatika in je zato trčil v odbojno ograjo. Po trčenju je vozilo odbilo nazaj na avtocesto, kjer se je prevrnilo na bok. Po izjavi prič dogodka je voznik takoj po nesreči s kombija snel registrske tablice, sedel v avtomobil, ki je vozil za njim, in nadaljeval pot proti Madžarski. Pri pregledu kombija so policisti poleg drugih predmetov našli tudi nov kmetijski traktor Lamborghini, ki je bil razstavljen in na katerem so bile delno uničene številke šasije. Ker je obstajal sum, da sta tovorno vozilo in kmetijski traktor ukradena v Italiji, so pomurski policisti svoje ugotovitve sporočili italijanskim kolegom, ki so potrdili, da sta bila kombi in kmetijski traktor, ki je bil zaradi transporta razstavljen, ukradena v Italiji. Policisti so osumljenca na sledi.

Fotografija: Nataša Juhnov

Z avtom v mamo in otroka

Pred tednom dni je v Gornji Radgoni voznik osebne avtomobila na prehodu za pešce trčil v peško, ki je z dvema otrokoma pravilno prečkala cesto. Vsi trije so bili hudo poškodovani. V Rakičanu pa je voznica osebne avtomobila na prehodu za pešce trčila v peško, ki se je pri tem hudo telesno poškodovala. Policisti opozarjajo, da naj glede na vremenske razmere in stanje vozišča vozniki prilagodijo vožnjo razmeram na vozišču, povečajo varnostno razdaljo in so strpni do drugih udeležencev v cestnem prometu.

Habulin v Soboto, Šijanec v Lendavo

Kadrovski vrtiljak v pomurski policiji se je znova zavrtel. Janko Goršek, generalni direktor slovenske policije, je na predlog Draga Ribarja, direktorja Policijske uprave Murska Sobota (PUMS), imenoval Tomislava Habulina, ki je do zdaj vodil Policijsko postajo (PP) Lendava, za komandirja PP Murska Sobota. Dosedanji komandir PP Murska Sobota Andrej Bračko bo postal vodja Službe za operativno podporo na PUMS. Novi komandir PP Lendava pa je Branimir Šijanec, ki je prej služboval kot inšpektor v Sektorju uniformirane policije PUMS. Kadrovske spremembe so posledica popolnne preobnove delovnega mesta vodje Službe za operativno podporo, ki je bilo nezasedeno od septembra 2011. Kadrovske menjave v pomurski policiji smo napovedali že 13. oktobra v 41. številki Vestnika.

Previdno v gozdu

Minulo sredo se je pri delu v gozdu v Gornjih Slavečih zgodila nezgoda. Moški je podiral hrast, med padanjem pa je drevo zadelo žensko, ki je bila v bližini. Odpeljana je bila v bolnišnico, kjer je ostala na zdravljenju. Lepo vreme v zadnjih dneh je mnoge prepričalo, da so poprijele za delo v gozdu. Spomnimo, da je delo gozdu nevarno in da ga ne smemo podcenjevati, saj so lahko kljub morebitnim izkušnjam in upoštevanju vseh pravil razmere v gozdu vedno nepredvidljive. Tudi naglica je pogosto vzrok za nesrečo. V gozdu pa nikoli ne delamo sami, pri sebi zmeraj imejmo mobilni telefon in material za prvo pomoč.

Praznični mesec

Bodi zvezda, ne meči petard

December zaznamuje uporaba pirotehnik, ki je lahko zelo nevarna

V murskosoboški bolnišnici so med lanskimi novoletnimi prazniki oskrbeli štiri ljudi. Šlo je za lažje poškodbe, ki so nastale med uporabo različne pirotehnik. Po besedah Milana Nemeša, predstojnika kirurškega oddelka, so v takih primerih najpogostejše poškodbe prstov na roki. Sicer je poškodb vsako leto manj: »V zadnjih letih opažamo, da je najhujših poškodb mogoče malo manj, kot jih je bilo še pred petimi ali desetimi leti. Mogoče zaradi tega, ker se zdaj nekoliko bolj uporabljajo kakovostnejša sredstva, kupljena v trgovini in testirana.« Večino poškodb običajno povzročijo na črno kupljene ali pretihotapljenе petarde oziroma pirotehnična sredstva sumljivega porekla in kakovosti. Uporaba takšnih pokalic je včasih celo usodna: »Pirotehnična pušča trajne življenjske posledice.«

Uporaba pirotehničnih izdelkov kategorije 1, katerih glavni učinek je pok, je dovoljena le od 26. decembra do 2. januarja, pa tudi takrat teh izdelkov ni dovoljeno uporabljati v strnjenih stanovanjskih naseljih, v zgradbah in vseh zaprtih prostorih, v bližini bolnišnic, v prevoznih sredstvih za potniški promet in na površinah, na katerih potekajo javna zbiranja. Za tistega, ki bo kršil pravila igre, je predvidena globa tudi do

1.200 evrov. Po besedah Borisa Rakuše, inšpektorja na Policijski upravi Murska Sobota, so lani tukajšnji policisti obravnavali 32 prijav zaradi metanja petard in pri tem ugotovili 20 prekrškov. Zasegli so še 4.000 kosov različne pirotehnik.

Po prepovedano pirotehniko v Avstrijo

Od vse pirotehnik, katere glavni učinek je pok, se sme v Sloveniji prodajati in uporabljati samo najšibkejša pokalice, kot so bengalske vžigalice, pokajoči vložki za cigarete, konfeti – bombice, pokajoče žabice in male petarde. Pri Avstrijcih pa je še vedno mogoč nakup pri nas prepovedanih pirotehničnih izdelkov. Avstrijci namreč še niso uveljavili uredbe EU, zato sta tam nakup in uporaba petard dovoljena. Zaradi morebitnega vnosa prepovedane pirotehniko so policisti v Pomurju lani osemkrat poostriili kontrolo potnikov ob meji, poostreni nadzori bodo tudi letos.

Poki petard pa niso moteči le za ljudi. V Društvu za zaščito živali Pomurja vse uporabnike pirotehničnih sredstev prosijo, da pomislijo tudi na živali, ki v tem obdobju zaradi pokov doživljajo hudo stisko, veliko jih v strahu pobegne in se jih izgubi,

Vlomilci med prazniki

Samozaščitno in preventivno obnašanje lastnikov je eden od pogojev, da vaš dom ostane nedotaknjen. Ko ste doma, zaklepajte vrata, ne odpirajte vrat neznanecem, varnostno verižico imejte vedno zataknjeno, še zlasti, če ste sami, in uporabljajte domofone in videodomofone ali kukala pri vhodih. Gotovine in dragocenosti ne hranite doma, če pa že, potem je najbolje, da si prikrbite sef. Policisti pa skoraj vsak dan zapišejo tudi primere, ko zmikavti med nakupovanjem nič kaj hudega sluteči, predvsem pa nepazljivi stranki ukradejo denarnico.

ker ne najdejo več poti domov. Kot je povedala Gabriela Gaal, pokanje petard in glasni, nepričakovani zvoki živali plašijo, vznemirjajo in jim povzročajo precejšen stres: »Kdo od nas želi biti pod stresom zaradi neznanega hrupa petard ali biti zaradi njih celo poškodovan? Kar ne želiš, da ti storijo drugi, ne stori ti njim!«

Andrej Bedek

Fotografija: Nataša Juhnov

Lani so policisti zasegli 4.000 kosov pirotehnik.

Danica Lovenjak

Obožuje med in spontana potovanja

V prihodnjem letu želi diplomirati, prodati vse knjige in mogoče še kakšno napisati – Predstavitev knjige v prekmurskem vzdušju

Za goričko dekle, ki je že pri štirinajstih stopilo pred kamere, se od takrat zdi, da ne izpusti iz rok nobene priljubljenosti in da stvari ne prepušča naključjem. Pomurci jo poznajo iz lokalnih in nacionalnih medijev, marsikoga je navdušila tudi na fotografijah v Playboyu, tokrat pa se predstavlja v povsem drugačni vlogi. Pri založbi Pivec je izdala knjigo, v kateri obravnava 148 rastlin, njihove zdravilne učinke in pripravke, ki jih je mogoče iz njih narediti. Pri tem se naslanja na ljudsko izročilo, saj je del knjige namenjen tudi značilnostim posameznih mesecev v letu in ljudskim rekom, ki za njih veljajo.

Kako je prišlo do odločitve, da napiše knjigo, in kako dolgo se že ukvarja s tematiko, ki jo obravnava knjiga?

K odločitvi so me spodbudili moji oboževalci, ki so mi velikokrat pisali in me spraševali, kako bi prišli do mojih nasvetov. S tematiko se ukvarjam od vodenja vremenske napovedi naprej. V vseh teh letih sem si nabrala veliko izkušenj in znanja, ki sem ga zdaj strnila v knjigo.

Kako dolgo je trajalo, da si zbrala vse potrebne podatke?

Dobro leto sem knjigo strukturirala, hkrati pa sem nabirala dodatno gradivo. Še dodatnih nekaj mesecev je potrebovala založba Pivec, da je knjigo opremila s fotografijami in jo oblikovno uredila. Sama sem veliko truda vložila tudi v predstavitev knjige in z njo povezano organizacijo, ki je bila prvega decembra na Ljubljanskem gradu.

Katerega od številnih omenjenih pripravkov si sama najraje pripraviš in zakaj?

Preprosto obožujem med. Že starogrški filozof Pitagora je izjavil: »Če ne bi jedel medu, bi umrl štirideset let prej.« Vedel je namreč za njegove izjemne učinke. Z rednim uživanjem tega tekočega zlata prispevamo k boljši prebavi in delovanju krvožilnega sistema, krepimo splošno odpornost telesa in blažimo bolečine pri vnetem grlu, težave s holesterolom, slabokrvnostjo in revmo. Med je nepogrešljiv tudi pri lepotni negi telesa, zato si sama velikokrat pripravim masko za obraz, saj blagodejno učinkuje na kožo. Nežno namreč čisti kožo,

Šestindvajsetletna Danica Lovenjak prihaja iz Poznanovec na Goričkem, danes živi v Ljubljani, kjer končuje študij komunikologije na Fakulteti za družbene vede. Že pri 14 letih je začela delati na lokalni televiziji As. Z začetkom študija je začela delati na Kanalu A, kjer se je preizkusila v različnih vlogah, zadnja med njimi je bila vodenje vremenske napovedi. Kot pravi, trenutno največ časa posveti študiju in promociji knjige.

jo varuje pred bakterijami in ji vrača mehko. V medu se skrivajo vitamini in minerali, ki jih lahko za sladke lepote obredne izkoristimo predvsem v hladnejših mesecih. Med pravzaprav

obožujejo vse generacije žensk: mladim dekletom pomaga pri mozoljavosti, v srednjih letih oskrbi kožo s potrebno vlago, starejšim damam pa zmanjšuje pore.

Marsikdo je ob novici, da si napisala knjigo, pomislil, da v njej obravnavaš bolj »žgoče« teme, npr. ljubezen, partnerske odnose itd. Ali lahko oboževalci v prihodnosti pričakujejo tudi tako Daničino knjigo?

Res je, da je veliko ljudi najprej pomislilo, da sem napisala avtobiografijo, in res je tudi, da sem dobila ponudbo za takšno vrsto leposlovja, vendar me to ni zanimalo. Moja knjiga Zdravi in lepi znanstveni recepti ima sporočilo in je namenjena najširšemu krogu ljudi. Prav tako se držim svojih načel in ločujem delo od zasebnega življenja. Z mediji komuniciram vedno do določene meje. Svojo zasebnost cenim, zato je nočem razdajati z mediji. Ko se bom poročila, pa boste že izvedeli (smeh).

Koliko si še povezana z domačim okoljem in zakaj se najraje vračaš?

Z domačim okoljem sem že od nekdanj povezana. Posebno ljubezen čutim do rodne vasi in Prekmurja. Rada

velikokrat opazi pri mojem delu. Ob predstavitvi knjige na Ljubljanskem gradu sem povabljenecem postregla s prekmurskimi kolinami, bujto repo in gibanico. Gostje so med drugim uživali ob vinih Marof, ki dozorevajo neposredno v moji bližini. Tako sem delček prekmurskega vzdušja ponela v Ljubljano.

Kakšni so načrti za bližnjo prihodnost?

V letu 2012 želim diplomirati, začeti nov uspešen projekt in prodati vse knjige ter mogoče še kakšno napisati (smeh).

Kje boš preživela najdaljšo noč v letu, če ni skrivnost?

Tega nikoli ne vem do zadnjega trenutka, tako da se bom prepustila dogajanju. Se je že zgodilo, da so mi starši na silvestrovo iz Prekmurja v Ljubljano pripeljali potni list, da sem lahko poletela čez nekaj ur v Istanbul. Lansko leto sem prav tako v zadnjem

Daničin nasvet Vestnikovim bralcem Pripravek za božični čas

Bela omela je simbol božiča in je posvečena ljubezni. Obešanje bele omele nad vrata med praznovanjem božičnih praznikov je star običaj. Izročilo pravi, da če se pod njo srečata fant in dekle, se morata poljubiti, saj si na ta način zagotovita srečo in blaginjo. Moški mora ob vsakem poljubu utrgati jagodo z omele. Ko jagod zmanjka, se tudi poljubljanje konča. Vraža narekuje, da če samskega dekleta ne poljubi nihče, ostane samsko še vse leto. Bela omela je tudi najboljša zelišče za uravnavanje krvnega tlaka. Z njo odpravljamo padec ali zvišanje tlaka, ki se pojavita zaradi motenj v obtoku. Pomirja, pomaga pri boleznih srca in ožilja, koristi pri po-

apnenju žil, zaprtju, omotici, ugodno vpliva na vse žleze, je odlično sredstvo za presnovo, pomaga pri ustavljanju krvavitvev, pri epilepsiji, histeriji, šumenju v ušesih, motnjah vida, pozitivno vpliva na endokrino delovanje žlez.

Priprava čaja

Dve zvrhani čajni žlički bele omele prelijemo s četrtr litra hladne vode. Pustimo deset do 12 ur, precedimo, pogrejemo in pijemo po dve skodelici na dan. Če potrebujemo večjo količino, moramo čaj naliti v termovko, ki smo jo izplaknili z vročo vodo, ali ga pogrejemo nad parno kopeljo.

sem v družbi domačih. Še posebno vesela sem, ko sta ob meni nečakinji Monika in Kaja. Všeč mi je mama kuhinja, prav tako uživam v miru in naravi. Navezanost na Prekmurje se

trenutku odšla v Beograd in doživela nepozabno silvestrovo. Spontana potovanja se mi zdijo najboljša.

T. M.

glasbosluh

Kevin Hearn – Cloud Maintenance

EMI Music Canada, 2011

Se še kdo spomni skupine Barenaked Ladies? Kanadski bend, ki prihaja iz predmestja Toronta, je imel leta 1998 v Ameriki celo malo ploščo na prvem mestu pop in rock lestvic. Pesem se je imenovala One Week, bila pa je z najuspešnejšega albuma skupine, imenovanega Stunt. Zasedba uradno še obstaja in izdaja plošče tudi v tem tisočletju, čeprav so se nekateri njeni člani podali tudi v solistične vode ali se pridružili drugim skupinam. Eden od njih je tudi Kevin Hearn, ki je v bendu igral klaviature. Ravno v začetku tega tedna pa je izdal že svojo drugo samostojno ploščo, kjer se predstavlja kot pevec in kitarist. To zanj ni nobena premiera, saj se je v tej vlo-

gi preizkusil že na svojem prvencu Mothball Mint, sicer res že skoraj davnega leta 1997, se pravi še pred velikim uspehom svoje matične skupine. Album je poimenoval po sliki Routine Cloud Maintenance (Rutinsko vzdrževanje oblaka) kalifornijskega avtorja Dona Porcelle, reprodukcija te slike pa je tudi na ovitku plošče. Rdeča nit novega izdelka Cloud Maintenance, na katerem je deset skladb, je potovanje. Ali potovanje z ladjo po reki (City Of Love), ali z vlakom (Northland Train) ali pa samo do koč ob jezeru, kjer

se preživljajo večeri v miru in tišini (She Waved). Precej introspektivna plošča v slogu prijetnega in melodičnega popa in rocka ima tudi svoje evforične trenutke, kot npr. v skladbah Don't Shuffle Me Back in Tell Me Tell Me. Slednji imata veliko možnosti, da se bosta v kratkem znašli na različnih glasbenih lestvicah, saj sta več kot potencialna hita. Zanimiv je tudi seznam gostov, ki so sodelovali pri snemanju plošče. Med temi velja omeniti predvsem Gartha Hudsona iz legendarne skupine The Band (v skladbi The House Of Invention) in Arnolda Robinsona, nekdanjega člana skupin The Platens in The Nylons (v isti skladbi). Pri več pesmih pa je bobne odigral Tony Thunder Smith, sicer bobnar v spremljevalnem bendu Louja Reeda. Plošča Cloud Maintenance je ravno prva za poslušanje v božičnem času in za razmišljanje o vprašanju, ki si ga je postavil Hearn: »Kaj se bo zgodilo, če nehamo plačevati položnice za gravitacijo? Nas bodo enostavno odklopili, da bomo poleteli v višave?« Zato raje vzdržujemo svoj oblak.

T. K.

Mikkov božični koncert z Lollobrigido

V soboškem Mikku bodo koncertno sezono sklenili z nastopom hrvaško-prekmurskega trash-pop fenomena, skupine Lollobrigida, v kateri delujeta tudi prekmurska glasbenika Jernej Šavel (Psycho-Path) in Kleemar. Sicer je Lollobrigida zrasla iz dueta, katerega idejna vodja je zvezda hrvaške medijske scene Ida Prester. Novembra 2009 so prejeli člani Lollobrigide v Berlinu iz rok legendarnega Bajage nagrado MTV kot najboljši regionalni akt, za katero so se potegovali v konkurenci s skupinami Elvis Jackson, Dubioza Kolektiv, Darkwood Dub in Superhiks. MTV-priznanje je dekleti in fante dobesedno potegnilo iz kolesja ustvarjalnega procesa, saj ponudbe dežujejo vse od Bitole do Jesenic. Tako so fantje in dekleti venomer razpeti med ustvarjanjem novega albuma ter cestami bratstva in enotnosti. Zanje pa v zadnjem času kaže zanimanje tudi preostali evropski glasbeni trg. Dolgo pričakovani tretji album naj bi zagledal luč sveta decembra 2011. Mikkova vrata se odpirajo ob 21.30, za vstopnico boste odšteli osem evrov v predprodaji in deset na dan koncerta (če jih bo še kaj ostalo).

Zimski dežurni cestarji v akciji

Orožje proti snegu? Dekleta na klic in sol iz Afrike!

Spijo z mobilnimi telefoni pod vzglavnikom – Material za posipanje s črne celine

V dežurni sobi Cestnega podjetja Murska Sobota je v petek vladalo sproščeno vzdušje, čeprav so bile napovedane prve letošnje snežne padavine. Nervoze pred prvo pravo akcijo ni bilo. Ali pa jo je dežurna ekipa dobro skrivala. Pravi profesionalci. Kot nogometaši, ki streljajo odločilne enajstmetrovke v finalu. »Sneg pričakujemo okoli pete ure. Od 21. ure dalje velja druga stopnja pripravljenosti,« je povedal Dragan Miličević, dežurni zimске službe, medtem ko je vsake toliko časa vrgel pogled na monitor s podatki vremenske postaje v Ihovih. Dežurna šoferja petkove noči Alojz Marič in Simon Kučan sta že izkušena mačka za volanom trideset ton težkega tovornega vozila s plugom in posipalnikom. »Včasih te pokličejo tudi, ko si na domači nalogi,« je za smeh poskrbel Marič, »smo kot dekleta na klic!« »Spimo

Cestno podjetje Murska Sobota se je pred zimo »oborožilo« s sedem tisoč tonami soli.

Upravljanje trideset ton težkega tovornjaka s plugom in posipalnikom je zahtevno.

s telefonom pod vzglavnikom,« je dejal Kučan, ki je za seboj že imel dežurstvo v četrtek. »Če si vpoklican še tretji dan, potem te že daje utrujenost,« je priznal šofer, ki je enkrat že 23 ur nepretrgoma plužil in posipaval ceste na svojem območju proti Fikšincem. »In za nagrado si zjutraj po radiu slišal, da smo znova zaspali in da ceste niso splužene. Takrat te prime, da bi vse poslal k vragu in pustil službo,« je glasno pribil Marič. Edinkrat tisto noč je v prostoru za nekaj trenutkov zavladala popolna tišina! Slišala sta se le ventilator računalnika in ropot dežja po oknu!

Petindvajset ekip za popoln alarm

Janez Kučan, vodja vzdrževanja soboškega cestnega podjetja, je na čelu vrste borcev proti snežnim razmeram v pokrajini ob reki Muri. Zato je pravnji za odgovor na že obrabljeno vprašanje: Zakaj zimsko službo zmeraj preseneti sneg v decembru? »Prva težava je klima v Pomurju. Zgodilo se je že, da je zapadlo 15 centimetrov snega v eni uri ali pa je pri minus petih stopinjah začel padati dež in nastajati led, ker je bilo zgoraj v ozračju toplo. Sol v takih razmerah ne učinkuje. Druga težava je razvajenost ljudi. Vsi bi bili seveda radi, da bi jim splužili do vhodnih vrat. Nekoč se ni nihče razburjal, če je bilo na cestah deset centimetrov snega, zdaj pravijo, da ne opravljamo svojega dela, če je le centimeter snega na cesti.« Normativa, kdaj se snežni plugi podajo na prometnice, ni. Pravilo je, da na državnih cestah ne sme biti več kot deset, na lokalnih cestah pa ne več kot 15 centimetrov snega. »Vračal sem se nazaj v bazo po sol in videl, kako je tam, kjer sem že plužil, vse spet zasneženo,« je k vsemu skupaj pristavil Simon Kučan, ki za to, da očisti sneg in led s 130 kilometrov ceste, porabi pet do šest ur. »Na terenu si pravzaprav tako dolgo, dokler ni vse spluženo,« je jassen Alojz Marič. Nekje do dvanajstkrat na zimsko sezono v podjetju vlada popoln alarm. »Ko razglasimo tretjo stopnjo, vpokličemo vseh 25 ekip. To je okoli 50 ljudi,« je še povedal Janez Kučan. Na parkirišču za nalaganje soli zmeda ne sme zavladati. Dežurni mora imeti vajeti trdno v rokah! V službo pride tudi vodja vzdrževanja.

Sonce v Lipovcih, zima v Črenšovcih

»Raje sem, da je gneča,« je odkrit Dragan Miličević, ki je kot odlični nogometni čuvar mreže pogosto v priležnosti. 24-urno dežurstvo mu ne predstavlja težav, le »malo imam obrnjen bioritem pozimi«. Dežurno službo opravljajo štirje. Služba seveda hitreje mine ob računalniku in televizijskem zaslonu, kjer je v petek temperaturo dvigovala prsata Jasna Kuljaj. Morda tudi zaradi tega številke na vremenskem monitorju niso padale, zato je Miličević izdal ukaz: »Če bo 'stisnilo', gremo najprej preventivno posipavati na Goričko.« Preventivni posipi so obramba, da ceste ne zamrzne, ko je napovedano, da temperature padejo pod ledišče. Marič in Kučan sta si lahko privoščila nekaj spanca, vodja Kučan se je spomnil časov, ko je sedel v naslanjaču

dežurnega v bazi: »Ko še ni bilo mobilnih, sem sam z avtom hodil po šoferje. Zdaj je nekje pol ure tisti čas, ko morajo dežurni šoferji in spremljevalci priti v službo.« Informacije s terena pošiljajo pregledniki cest. Dobrodošla pomoč dežurnemu, da se lažje odloči, katere sile bo uporabil v boju proti teti zimi. »Nekoč me je preglednik klical, da bodo v Lendavi in Pincah kmalu snežni zameti. Nisem mu verjel, saj je v Lipovcih sijalo sonce. Znova je klical, da so že nastali zameti. Odločil sem se, da grem pogledat. In res! V Črenšovcih je bil namreč na cesti sneg,« je dežurni Miličević iz naftalina vzel anekdoto, ki jih v tej na trenutke sicer zopni službi ne manjka. »Podnebje v Pomurju je res nepredvidljivo,« je ponovil vodja Kučan, šofer Simon Kučan pa se je spomnil še nečesa: »Nič neobičajnega ni, če v Gede-

Nervoze pred prvo pravo akcijo ni bilo. Ali pa jo je dežurna ekipa dobro skrivala. Pravi profesionalci.

rovcih dežuje in na Cankovi ne.« »Na ljutomerskem in lendavskem koncu naenkrat vedno zapade več snega kot kje drugje,« pa je iz izkušenj povedal Alojz Marič.

V zalogi sedem tisoč ton

Cestno podjetje Murska Sobota si je pred zimo za posipanje okoli 900 kilometrov cest priskrbelo sedem tisoč ton soli ali natrijevega klorida. »V najbolj ekstremni zimi smo porabili šest tisoč ton,« je poudaril Janez Kučan, »tudi letos smo pripravljeni na najhujše.« Lani so imeli največ dela prav decembra, kako bo to zimo, ve le narava. »Pa tisti tam gor,« je bil vnovič šaljiv Marič. »Na koncu zmeraj posije sonce. Spomladi se bo zagotovo otopilo,« je v smehu dodal Miličević. »Prometnice smo posipavali tudi že aprila,« je resen vodja vzdrževanja, ki je dal vedeti, da zimsko sezona ne traja le do 15. marca. Ob soli, ki jo kupujejo v Alžiriji in Egiptu, se proti snegu in zmrazli borijo še s tekočino, kalcijevim kloridom. »Vse ima svoje meje. Sol neha delovati pri minus osmih stopinjah.« »Snežilo je že pri minus petnajstih. Takrat si brez moči,« je dejal šofer Kučan. »Lahko le čakaš!« je bil glasen Marič. Dežurstvo se je prevesalo že proti jutru, ko tudi Kuljajeva ni več zmogla držati temperature nad lediščem. Ena ekipa je šla preventivno na teren, bojzani, da bi zmanjkalo materiala za posip, ni. »Pred tremi leti, ko je snežilo na Nizozemskem in v Veliki Britaniji, kjer je ponavadi manj snežnih padavin, je soli v Evropi preprosto zmanjkalo,« se še enkrat vrne k osupljivi moči narave in njenega divjega plesa Janez Kučan. Da so močni, pa najbrž mislijo tudi tisti, ki ne upoštevajo snežnih plugov. »Včasih se moram celo jaz komu umakniti,« je nejevoljen Alojz Marič. »Avstrijec takoj zapelje na rob ceste,« je še rekel Simon Kučan in odhitel, saj je Miličević že klical: »Še potrebujem enega za posip na Goričkem. Kučan, ti greš po razporedu.« Srečno čez zimo, fantje!

Andrej Bedek

Dežurna šoferja petkove noči Alojz Marič in Simon Kučan

Možgani boja proti poledenim in zasneženim cestam Dragan Miličević in Janez Kučan

Z gumpiči se učimo tujih jezikov

Visok

Za vse tisto, kar gledamo gor ali ima velike razsežnosti po vertikali, pravimo, da je visoko. Visoko letijo letala, ki so kot drobne pikice, visoko zraste drevo ali pa veter visoko v nebo odnese balon in ga ne moremo ujeti. Visokim hišam z mnogimi nadstropji pravimo stolpnice in še višjim nebotičniki. Tudi nekateri ljudje zrastejo zelo visoko, dva metra ali še kak centimeter več. Visoko lahko razumemo tudi v smislu pomembnosti, tako se gibljemo v visoki družbi, dobimo visoko odlikovanje ali si zadamo visoke cilje. Če so visoke temperature, pa je zelo vroče. Pregovor, da kdor visoko leta, nizko pade, pa svari pred hitrim uspehom, če pri tem ne upoštevamo svojih zmožnosti in okoliščin. Nekateri gumpiči pa zrastejo tako visoko, da jih sploh ne vidimo.

Angleški jezik: tall (tol)*
*Velja za osebo.

Nemški jezik:
hoch (hoh)

Madžarski jezik:
magas (magaš)

Španski jezik:
alto (alto)

Italijanski jezik:
alto (alto)

Francoski jezik:
haut (o)

Esperanto:
alta (alta)

Prevode besed pripravljajo učitelji tujih jezikov z Ljudske univerze Murska Sobota, za esperanto skrbi Jovan Mirkovič, gumpiče pa ilustrira mag. Marjan Vaupotič.

Dobrosrčna miška Tina

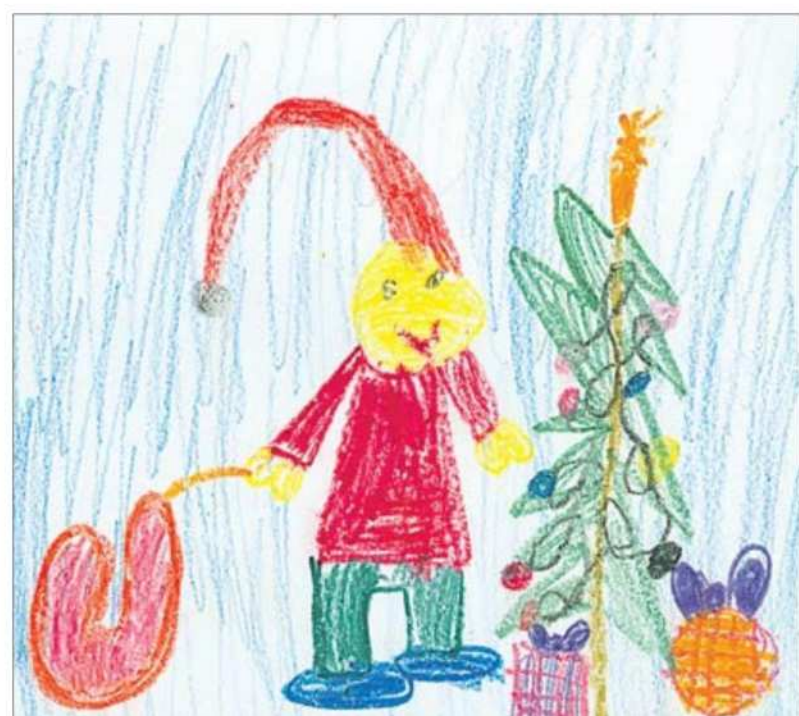
Nekega jesenskega jutra se je miška Tina vračala s sedemletnega potepanja po svetu. Dobra, kot je bila, je po svetu pomagala vsem pomoči potrebnim, v zameno pa si je marsikaj prislužila. V domačem kraju je najprej srečala tri lisičke. Ker so bile majhne, si je mislila, da že niso zvite in prebrisane kot odrasle. Zvabile so jo v past in zlomila si je tačko. Zaman jih je prosila za pomoč. Njeno ječanje od bolečin je slišal zajček Pipi in poklical pomoč. Naenkrat je zaslišala sireno avtomobila dr. Mihe Jazbeca, zdravnik ji je zašil rano in dobila je devet šivov. Zajčku Pipiju je miška v zahvalo za pomoč dala čudežni korenček. Ko ga je zajček odgriznil, je

zrasel nazaj. Zdravniku Mihi pa je dala dvanajst zlatnikov, ki jih nikoli ni mogel porabiti, vedno jih je bilo v mošnjičku enako število.

Vse gozdne živali so kmalu izvedele, da se je miška Tina vrnila in da se dogajajo nenavadne reči. Druga za drugo so prihajale k miški in se ji dobrikale, saj bi vsaka rada imela nekaj, česar ji ne bi nikoli zmanjkalo. Medved jo je prosil za skledo medu. Dobil jo je, prej pa ji je moral obljubiti, da ne bo ustrahoval majhnih živali in da jim bo pomagal. Če ne bi držal obljube, bi mu medu zmanjkalo. Dobrot bi zmanjkalo tudi volku Petru, ki je prosil za meso.

Obljube, da ne bo hodila v vas po kokoši, se je morala držati tudi lisica Helena. Miški pa se je najprej opravičila za to, kar so ji storili njeni trije otroci. Ona pa je na to že pozabila in ji ponudila košaro gozdnih jagod. Tako je miška Tina s svojim prihodom v rojstno vas osrečila vse živalce v gozdu, ki so bile po novem prijazne druga do druge in so si med seboj pomagale. Bili so tudi srečnejši, še najbolj pa dobrosrčna miška Tina.

Sanja Šaruga iz 6. a

Dedek Mrz prihaja, Lana Pozderez, 1. a, OŠ Turnišče

Pomagajo s punčkami

Izdelovanje Unicefovih lutk je postalo že del predprazničnega vzdušja učencev OŠ Veržej, saj so ta projekt vzeli za svojega. Prva leta so naredili le eno, morda dve Unicefovi punčki, zadnja leta pa naredijo več kot dvajset unikatnih in prečudovitih punčk. Učenci od šestega do devetega razreda pa nismo

le zelo dejavni, temveč tudi kreativni, saj so njihove punčke prave mojstrovine. »Vsak je na svojo punčko izredno ponosen, ne le zato, ker je vanjo vložil veliko truda, ampak zato, ker bo pomagal enemu otroku pri cepljenju proti šestim otroškim nalezljivim boleznim,« pravi mentorica Unicefove-

ga krožka Milena Sabotin. Letos so v tej akciji naredili še korak naprej in v enem od trgovskih središč v Ljutomeru organizirali bazar. S prodajo punčk smo zelo zadovoljni, največ pa nam pomeni, da smo s tem dobili potrditev svojega dela.

Učenci Osnovne šole Veržej

Arcont s slikanico Zajček Ari otrokom v vrtcu v Murski Soboti polepšal praznike

V družbi Arcont se zavedajo svoje vpetosti v lokalno okolje, saj podjetje zaposluje več kot 700 delavcev iz Pomurja in ima v tem okolju tudi največ kupcev stavbnega pohištva. Ker so se odločili za držo družbeno odgovornega podjetja, so pripravljene del tega, kar ustvarijo, vrniti okolju. Letos so se odločili, da bodo božične praznike polepšali otro-

kom, ki obiskujejo vrtece v Murski Soboti in njihovih podružnicah. Podarili so jim blizu 800 slikanic Zajček Ari, preostale slikanice pa bodo razdelili še drugim vrtcem po Pomurju. Avtorica slikanice je na žalost že pokojna Simona Pintarič, pripoveduje pa zgodbo o zajčku Ariju. Zajček živi v majhni hišici z majhnimi okni in vrati, ko ga do-

leti nesreča, saj mu ljudje s kosovnimi odpadki porušijo njegov dom. Prišli so prijatelji in mu pomagali zgraditi novo hiško z velikimi okni in vrati, o kakršni je vedno sanjal, in zajček je bil zelo srečen. Zgodba je poučna, saj ima ekološko sporočilo, poudarja pa tudi pomen prijateljstva in solidarnosti v nesreči. D. R.

Čakam Božička

Prišel je december, zame najlepši čas v letu. Najprej nas je obiskal Miklavž in nam prinesel darila. Še malo, pa pride k nam Božiček, ki nam bo tudi prinesel darila. Že sem v pismu napisala vse svoje želje. Komaj čakam, da mi prinese darilo. Takrat mu tudi jaz pod božično drevo nastavim malico. Z mamo in sestrico Nejo mu bomo spekle piškote, ki jih ima rad.

Nika Kosi Lovrenčec, 2. a, OŠ Bogojina

Izštevanka

Miške plešejo kolo

Od leve proti desni,
ena, dve, tri, ena, dve, tri,
mačka nas lovi.
Od desne proti levi,
ena, dve, tri, ena, dve, tri,
nas nikjer več ni.
Že v luknjah smo,
ena, dve, tri, ena, dve, tri,
mačka pa strmi, strmi ...

Tamara Kolerič, 3. c,
OŠ Ivana Cankarja – podružnica Cven

Prispevke in mnenja o vsebinah pošiljajte po elektronski pošti: nana.rr@vestnik.si ali po pošti v označeni ovojnici: Vestnik, za Barve otroštva, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

Košarka

Grosupeljčanke premočne

Po zadnjem porazu v letošnjem letu Sobočanke januarja gostijo Ježičanke – Za zdaj so na sedmem mestu

10. krog 1. SKL za ženske: Grosuplje – Rašica MS 84 : 44 (21 : 17, 23 : 9, 23 : 6, 17 : 12). Rašica MS: Simona Kuzma 17 (3 : 4), Alja Samec 6, Tina Štihec, Tina Kerčmar 8, Maja Smodiš 2, Urška Juteršnik 1 (1 : 2), Laura Jug 2, Maja Hajdinjak 4, Natalija Rebrica 4; trener: Primož Slavčič. Sobočanke so imele 67-odstotni izkoristek pri prostih metih, met za dve točki so izvajale 44-odstotno, met za tri točke pa 12-odstotno. Poleg tega so imele še sedem skokov v napadu in 12 uspešnih skokov v obrambi. Za domačinke sta največ točk dosegli Eva Liseč 19 in Alina Gjerkeš 17.

Zadnje tekmo v letu 2011 so Sobočanke, roko na srce, pričakovano izgubile, saj kapetanka Simona Kuzma in mladinska reprezentantka Alja Samec še zmeraj igrata poškodovani in dajeta vse od sebe. Druge igralka pa se trudijo po svojih najboljših močeh in si za poštvovalnost zaslužijo vso pohvalo. Če ravno je razlika velika, je tudi ta poraz lahko dober, če se od njega kaj naučijo. V košarki bližnjic ni, zato ne pričakujejo, da bodo dekleta v prvi sezoni krojila vrh lestvice. Pravi navijači in podporniki soboških deklet ne obupavajo,

Tudi Igor Spešič (št. 8) ni mogel preprečiti poraza.

saj živijo in delajo za to, da bodo dekleta dosegale zmage, katerih so neizmerno veseli. Naslednja priložnost za zmago pa se dekletom nasmihata že na začetku prihodnjega leta, ko bodo v soboto, 7. januarja, ob 17. uri prišle v goste košarkarice Ježice iz Ljubljane, ki imajo le točko več od Sobočank.

Boleč poraz s Konjičani

S tekmo Radenska Creativ Sobota – Konjice, ki je bila v petek zvečer v športni dvorani OŠ I v Murski Soboti, so soboški košarkarji sklenili letošnjo sezono v drugi slovenski ligi. Malce nepričakovano pa so morali priznati premoč gostov. Izid je bil 76 : 82 (15 : 18, 19 : 14, 19 : 22, 23 : 28). Konjičani so napovedovali presenečenje že v prvi četrtini, ki so jo dobili s tremi točkami razlike. V drugi četrtini so domačini šele v 25. minuti povedli s 23 : 22, po občutnejšem vodstvu s 30 : 25 pa je kazalo, da Sobočanke ne bodo imele večjih težav s tekmečem. Toda ob polčasu je bilo le 34 : 32 v korist gostiteljev. Tudi v tretji četrtini gostje niso popuščali in so bili ves čas za petami Sobočanov. S trojko najboljšega igralca Konjičanov Jereba ob zvoku sirene so gostje v tem delu igre prvič povedli s 54 : 53. V zadnji četrtini so Sobočanke vseskozi lovili minimalno prednost gostov, toda v končnici so bili premalo natančni in zmaga je odšla v Slovenske Konjice. Pri domačinah so največ točk dosegli Jure Štruc (17), Igor Spešič (16), Tadej Horvat (13) in Roman Dominko (10), pri gostih pa Matic Ribič (21), Tomaž Jereb (19) in Boštjan Sivka (18). Radenska Creativ Sobota (20 točk) je s sedmimi zmagami in šestimi porazi na sedmem mestu prvenstvene lestvice. Vodi Grosuplje (24).

Milan Jerše

EP v športnih plesih

Dve zlati medalji

Tekmovalci PK Zeko znova navdušili s svojimi nastopi

V Veliki Gorici blizu Zagreba sta potekalo evropsko prvenstvo v street dance showu in svetovni pokal v breakdancu, electric boogiju in hip hopu. 33 plesalcev Plesnega kluba Zeko se je domov vrnilo s štirimi medaljami, med njimi tudi z zlatima.

Izidi mladih Pomurcev na evropskem prvenstvu: 1. street show – velika skupina v kategoriji člani II »boks«, 4. street show – velika skupina med pionirji »poštariji«. Svetovni pokal: 1. breakdance – skupina članov, 2. electric boogie – članski pari (Denis Vrbanc in Dejan Zečević) in breakdance – solo člani (Aleš Ivanuš), 5. breakdance – solo člani (Dejan Zečević).

»Za nami je še zadnja velika tekma v tej dolgi naporni sezoni. Vesel sem, da se je odlično končala, čeprav smo imeli v določenih kategorijah malce smole. Toda tudi to je del športa. Zdaj bo analiza in takoj nato zopet delo, saj se je sezona 2012 v bistvu že začela,« poudarja vodja Dejan Zečević.

M. J.

Ponedeljek, 26. decembra, od 9. do 13. ure v Dobrovniku: 16. odprto mednarodno tekmovanje z MK-puško za dan samostojnosti. Prizorišče: strelišče pri Lovskem domu Dobrovnik. Informacije: Tomaž Benkovič, 041 747 351.

Več informacij o prireditvah in vadbi na www.migajznamen.si, kjer lahko tudi vpišete svojo prireditev ali vadbo.

Zadnje tekmo v letu 2011 so Sobočanke pričakovano izgubile, saj kapetanka Simona Kuzma in mladinska reprezentantka Alja Samec še zmeraj igrata poškodovani.

teden v številkah

Badminton

1. kolo mednarodnega turnirja, Ostia v Italiji: Izток Utroša (Mladost Lendava) – Pablo Abian (Španija) 16 : 21, 16 : 21. Slovenski reprezentant si je delil 17. do 32. mesto. (F. B.)

Rokomet

Selektor slovenske moške reprezentance Boris Denić je objavil širši seznam kandidatov za nastop na EP od 15. do 21. januarja v Srbiji. Med 28 kandidati je tudi 33-letni Boštjan Kavaš iz Odranec, ki zdaj nastopa za poljskega prvaka Kielce. (T. G.)

Strelstvo

2. odprto kontrolno tekmovanje za sestavo slovenske reprezentance, Ptuj – zračna puška, člani finale: 1. Rajmond Debevec (Olimpija) 692,2 (590), 3. Robert Markoja (Turnišče) 688,6 (587), 4. Mitja Černi (Gančani) 688,2 (590), 6. Tadej Žalik (Turnišče) 685,4 (584). Članice: 1. Kaja Repič (Kamnik) 393, 6. Saša Marija Ratnik (Tišina) 384. Mladinci: 1. Tadej Žalik (Turnišče) 584. Mladinke: 1. Živa Dvoršak (Olimpija) 399, 6. Špela Mihalič (Tišina) 388.

1. memorial Slavka Ivanovića, Ptuj – zračna puška, finale: 1. Mitja Černi (Gančani) 692,5 (594), 2. Robert Markoja (Turnišče) 691,2 (590), 3. Špela Mihalič (Tišina) 689,8 (590). Ekipno: 1. Grosuplje 1753, 2. Tišina 1744, 3. Turnišče 1739, 6. Črenšovci 1666.

5. krog regijske lige: Graničar Domajinci – Strelec Andrejci 1055 : 1073, First veterani – Dobrovnik Jezero 1029 : 1022, Sebeborci – Gederovci 1090 : 1074, Radgona – Graničar Cankova 997 : 1050, Bakovci – Segrap Ljutomer 1080 : 1019, Janko Jurkovič – Gančani 1080 : 1041. Vrstni red: Sebeborci (5469) in Janko Jurkovič (5408) po

15 točk, Bakovci (5409) in Gederovci (5402) po 13. Posamično: Robert Čontala 1842, Boštjan Grof (oba Sebeborci) 1838, Anton Kocbek (J. Jurkovič) 1838, Goran Maučec (Bakovci) in Milan Kreft (Gederovci) po 1829.

4. turnir regijske pionirske lige, Lendava: 1. Ormož 529, 2. Tišina 525, 3. Pomurka 523, 4. Turnišče 516, 5. Ljutomer 486. Pionirke: 1. Nuša Špindler (Ljutomer) 180, 2. Melisa Žalik (Tišina) 179, 3. Sara Godina 176, 4. Iva Sever 175, 5. Urška Horvat (vse Pomurka) 172. Pionirji: 1. Ivan Keglevič (Tišina) 183, 4. Marko Zavec 175, 5. Tomas Breznik (oba Turnišče) 174. (M. J.)

Avtomobilizem

Zveza avtošport Slovenije je pripravila v Ljubljani srečanje z letošnjimi avtomobilskimi prvaki na različnih tekmovanjih. Ob tej priložnosti je prejel Avtoklub Street Race team Murska Sobota posebno priznanje za uspešno organizacijo letošnjega tekmovanja v hitrostnem pospeševanju. (T. G.)

Šah

Kvalifikacijski turnir za 18. Pirčev memorial, M. Sobota (29 igralcev): 1. Tomislav Gruškovič 11,5. Na glavni turnir so se uvrstili še najboljši mladinec Matej Titan, mladinka Hana Nemeč in senior Štefan Režonja, od prej pa že Lea Števanec.

Mednarodni mladinski turnir, Sombotel (160 igralcev iz treh držav) – ekipno: 1. Tapolca (Madžarska) 17. 3. Radenska Pomgrad I 14,5, 4. Radenska Pomgrad II 13. Dekleta do 20 let: 1. Barbara Skuhala 4; fantje: 5. Jernej Skuhala 4,5; fantje do 12 let: 2. Luka Skuhala 5; deklice: 4. Lucija Kadiš 3; fantje do 10 let: 3. Jaka Meglič 5; deklice: 4. Liza Kisilak 4; fantje do 8 let: 6. Enej Meglič 5.

24. pomursko prvenstvo v pospešenem šahu, Murska Sobota (22 igralcev in igralk) – 4. kolo: B. Kovač – Gjuran 0 : 1, Titan – Markoja 0 : 1; 5. kolo: Markoja – Gjuran 0 : 1, M. Kovač – B. Kovač 0 : 1, Titan – B. Hari 0 : 1; 6. kolo: Gjuran – B. Hari 1 : 0, B. Kovač – Markoja 1 : 0. Vrstni red: Gjuran 5,5, B. Kovač 5, M. Kovač in B. Hari po 4.

Mesečni hitropotezni turnir ŠD Radenska Pomgrad (15 igralcev): Denis Gjuran 7, Boris Kovač in Matej Titan po 6, Lea Števanec in Igor Kos po 5,5. (M. J.)

Božično-novoletni turnir ŠD Lendava (13 igralcev): Jože Vučko 10,5, Milan Cofek 10, Vili Baša 9, Dorijan Vida 8, Franjo Strbad 7,5.

Hitropotezni turnirji 2011, Velika Polana: 1. Štefan Režonja (ŠD Radenska Pomgrad) 204,5 točke, 2. Jože Vučko 155, 3. Jože Vuk (oba ŠD Lendava) 152. (F. B.)

Rokoborba

20. božični turnir za dečke, Zagreb (144 tekmovalcev iz osmih držav): 1. Denis Kočar (do 30 kg), 3. Aljaž Zdravec (do 54 kg), oba RD Sobota. (M. J.)

Judo

2. memorial Borisa Vrbečiča, Duga Resa (186 tekmovalcev iz štirih držav) – U-11 deklice: 1. Nika Pal, 2. Anja Škafar (obe do 32 kg); dečki: 1. Luka Denša (do 34 kg), 2. Lino Lipuš (do 27 kg), 3. Aljoša Marič (do 30 kg), vsi KBV Lendava. (M. J.)

Atletika

Združenje atletskih sodnikov Murska Sobota je na letnem sestanku podelilo priznanja sedmim članom za jubilejno število sojenj. Priznanji Zveze atletskih sodnikov Slovenije za 300

sojenj sta prejela Franc Potočnik in Štefan Puhani, za 150 sojenj pa Silva Kocbek, Štefan Fujs, Danilo Horvat, Patricij Drk in Simon Karoli. Za osebni jubilej, 70-letnico, so izročili priložnostni darili Aleksandru Krpiču in Ivanu Rousu, za 50-letnico pa Veri Lük in Dragu Jugu. (T. G.)

Karate

Mednarodni turnir, Trbovlje (435 tekmovalcev iz 11 držav) – ml. dečki, boji: 2. Sani Skotnik (do 35 kg); kadeti: 3. Marko Tkaučič (do 63 kg). Filip Španbauer (vsi KK Radenci) je nastopal za slovensko mladinsko reprezentanco, ki je zasedla prvo mesto v bojih. (M. J.)

Košarka

7. krog Pomurske lige: Picerija Nova Lenart – PŠK Ljutomer II 60 : 85, Sv. Ana – PŠK Ljutomer III 57 : 18, GMT Beltinci – KD Sobota 86 : 68, Lindau Lendava – PŠK Ljutomer I 75 : 66, SBK G. Radgona – Alfa Sladki Vrh preloženno. Vrstni red: GMT Beltinci 13, KD Sobota 12, SBK G. Radgona 11. (M. J.)

Božični turnir, Zalaegerszeg: 1. Niederwald (Zalaegerszeg), 2. Rudar Cimper (Mursko Središče), 3. Lindau Lendava, 4. Highlanders (Avstrija). Izida Lendavčanov: Lindau – Rudar Cimper 62 : 65 (Hozjan in G. Horvatič po 16), Lindau – Highlanders 72 : 34 (G. Horvatič 18, Žalik 15). (F. H. M.)

Pikado

5. krog Pomurske lige: Picolo – Maži bar 16 : 9, Pajdaši – Čarne vrane 17 : 8, Viktorija – Brizgalna 3 : 22, F1 Pajek – ŠD Dokležovje 14 : 11. V vodstvu je Picolo Melinci. (T. G.)

8. krog Občinske lige Križevci, rdeča skupina: Cocktail bar – Bar Spomin 5 : 5, Gabrijelov barček – ŠD Berkov-

ci 7 : 3, Bar Baza – MRD Shooters 10 : 0. Vrstni red: Bar Baza 15, Gabrijelov barček 13, ŠD Berkovci 7. Modra skupina: Boreški veterani – Naš ovinek 8 : 2, Boosters – MK Novak 6 : 4, Kasač – MRD Shooters Kapučinke 8 : 2. Vrstni red: Boosters 13, Boreški veterani in Naš ovinek 11. (M. J.)

Ciklokros

Tekmovanje v Meji pri Idriji (70 kolesarjev) – amaterji: 4. Dušan Hajdinjak (Team Turbo Tropovci). (M. J.)

Namizni tenis

7. krog rekreativne lige SZ Puconci: Jelenov hram – ŠD Polana 6 : 4, Kema veterani – Čobi bar Beltinci 6 : 4, Meho Bakovci – Animus Markišavci 5 : 5, Sebeborci – Alf M. Sobota 5 : 5, Sobota veterani – Spin Mala Nedelja 10 : 0. 8. krog: ŠD Polana – Spin Mala Nedelja 8 : 2, Alf M. Sobota – Sobota veterani 1 : 9, Animus Markišavci – Sebeborci 1 : 9, Čobi bar Beltinci – Meho Bakovci 8 : 2, Jelenov hram – Kema veterani 2 : 8. Vrstni red: Kema veterani 16, Sobota veterani 14, Čobi bar Beltinci 12. (M. J.)

Dvoranski nogomet

Veteranski turnir, Keszthely – finale: Nafta – Varvolgy 1 : 0, polfinale: Nafta – Balatonbereny 4 : 1, četrtfinale: Nafta – Sarmelek 3 : 2. (F. H. M.)

2. krog zimske lige Križevci: Montaža Vrbnjak – LO-KO 3 : 3, Picerija MBM – 100+ 0 : 1, Kalinovjak – Veterani Berkovci 10 : 1, Rock'n'roll – Medicinski prevozi 4 : 1, Berkovci – Black energy 10 : 2, Ariest-IT – Pekarna Rožman 6 : 3, MRD Cocktail bar – Living Room 3 : 5, MRD – Top Finedika 3 : 7. V 1. ligi vodi Top Finedika, v drugi pa Kalinovjak, oba s 6 točkami. (M. J.)

Vpoklic v mladinsko odbojgarsko reprezentanco

Priznanje Blažu Ajlecu

Mlad igralec Panvite Galexa vse bolj stopa v ospredje – Med kadeti Urban Drvarič

Član soboškega prvoligaškega moštva Blaž Ajlec je dobil povabilo na reprezentančne priprave, ki bodo od 26. do 30. decembra, v tem sklopu pa bo tudi turnir na Madžarskem.

»Vpoklic v mladinsko reprezentanco je bil eden izmed ciljev v moji karieri, zato se počutim res odlično. Čeprav tega nisem pričakoval, sem potihoma vendarle upal. Nasploh pa zaradi tega, ker sem v zadnjem času veliko igral v članski vrsti, kjer je bila dobra prilagoditev, da se me opazi. Najprej bomo imeli v Ajdovščini več treningov, potem pa gremo z moštvom za tri dni na turnir na Madžarsko,« je povedal Blaž Ajlec. Od vpoklica pričakuje predvsem neko novo izkušnjo, ki mu bo dala zagon za naprej, za nadaljnje delo v odbojki, hkrati pa bo spoznal nove ljudi in prijatelje, kajti osebno poznam

Mladinski reprezentant Blaž Ajlec

le enega reprezentanta. Da ima OK Panvite Galexa spet reprezentančnega igralca, se je razveselil tudi njegov trener Dejan Fujs, ki je za reprezentanco zbral lepo število nastopov. »Vesel sem, da imamo po dolgem času spet reprezentanta. To je dokaz, da se klub razvija v pravo smer in da dobro delamo z mladimi. Na Blaža v prihodnosti resno računamo. Bo pa moral vložiti še ogromno dela, da bodo njegove igre konstantno dobre in da bo postal dober prvoligaški igralec.«

Upamo lahko, da se bo Blaž Ajlec dobro odrezal na tokratnih reprezentančnih pripravah in da bo dres z državnim grbom še večkrat oblekel. Podobno velja za Urbana Drvariča, ki je dobil vabilo za nastop v slovenski kadetski reprezentanci.

Milan Jerše

Rokomet

Pomembna točka z gostovanja v Brežicah

Igralke Millenniuma obdržale tretje mesto na lestvici druge državne ženske lige

V 10. krogu 1. B-lige vzhod za ženske rokometiške Millenniuma od Svetega Jurija ob Ščavnici gostovale v Brežicah. Pomurske rokometiške so se na gostovanje odpravile oslabilne in v pričakovanju zelo težke tekme, saj se z ekipo Brežic potegujejo za drugo mesto na lestvici. Domačinke so že v prvem polčasu povedle in na odmor odšle s prednostjo (12 : 7). Gostje od Sv. Jurija ob Ščavnici se kljub nezavidljivemu zaostanku niso predale in se z dobro igro v drugem polčasu približale domačinkam. V 55. minuti jim je uspelo izenačiti, minuto kasneje pa celo povedli, vendar so na koncu iztržile neodločen izid 24 : 24, s čimer so dosegle pomembno točko. Najboljše strelke Millenniuma so bile

Tina Kolbl (6) ter Danijela Kreft in Sabina Kurbus po 5, pri domačinkah pa Tjaša Vebler (8).

Darko Zorko zagotovil zmago

V zadnjem krogu jesenskega dela tekmovanja je Arcont Radgona v razburljivi tekmi slavil na Ptujju. Radgončani so na tekmo odpotovali oslabiljeni, z vsega 10 igralci, a ti so bili odločni, da koledarsko leto končajo z zmago. Ekipi sta se večji del srečanja izmenjavali v vodstvu, nobena pa si ni uspela priigrati občutnejše prednosti. V zadnji minuti so gostje najprej napravili sedemmetrovko in Ptujčanom ponudili možnost za zmago. Toda domačinom se je zatresla roka, saj jim je vratar Arconta Radgone Denis Kunčič z dvema zaporednima obrambama preprečil veselje. Zaključna žoga je bila ponovno na strani Radgončanov, ki so imeli po minuti odmora na voljo osem sekund za zadnji napad. Z natančnim strelom pod stičišče vratnice

in prečke je Darko Zorko dve sekundi pred iztekom časa gostom zagotovil zmago. Slednji je dal kar devet zadetkov, kolikor jih je prispeval tudi Sašo Vrečar, šestkrat je bil uspešen David Petraš, petkrat Gregor Radovič, štirikrat Niko Valpatic, dvakrat pa Aleš Svetec. Pri Ptujčanih je bil najučinkovitejši David Verdenik s sedmimi zadetki.

Na žalost pa je moštvo Pomurja na gostovanju v Ajdovščini izgubilo derbi začelja v zadnjih sekundah tekme s Colom 27 : 28 (12 : 16). Zanje je bil neresljiva uganika Marko Peljhan z 10 zadetki. Za Pomurje so največ zadetkov dosegli: Aleš Mesarec 7, Marko Jankovič 6 in Robi Kreft 5. Jesenski prvak je postal Slovenj Gradec 2011, ki je v 11 tekmah zbral 22 točk. Arcont Radgona je s 13 točkami in sedmim mestom natančno na sredini lestvice 2. DRL, medtem ko se je moralo Pomurje (4) zadovoljiti s predzadnjim mestom. Tekmovanje se bo nadaljevalo februarja.

Milan Jerše, Niko Klun

Državne odbojgarske lige

Težko prigarana zmaga

Sobočani so se v Mariboru izvlekli iz kočljivega položaja

Odbojkarji Panvite Galexa so v zaostali tekmi 7. kroga 1. DOL Radenska Classic v gosteh ugnali Maribor s 3 : 2 (17, -23, -17, 20, 15). V dvorani Tabor se je zbralo sto gledalcev, sodila pa sta Skok (Rečica ob Savinji) in Globačnik (Topolšica).

Maribor: Ju. Senekovič, Ja. Senekovič, Mlakar 10, Srpak, Mikl, Plesec 18, M. Škundrič, P. Škundrič, Zemljak 4, Škorc, Abraham 7, Ploj 7, Detela 18, Dukarič.

Panvite Galex: Ajlec 7, Pavlovič 7, Mijalkovič 24, Žitnik 1, Marič, Flisar 13, Topovšek, Kurteš, Tot 18, Grabar, Drvarič, Vrabl 1.

Podatek, da je dvoboj trajal skoraj dve uri in pol, zgovorno priča o izenačenosti tekmecev. Na koncu so se vendarle veselili Sobočani, ki so bili v odločilnih trenutkih petega niza za spoznanje bolj zbrani, pomagale pa so jim tudi izkušnje. V prvem nizu so igralci Panvite Galexa po zaslugi razpoložnega Mijalkoviča dobili nekaj točk

več ne more ustaviti. Toda Mijalkovič in Tot sta poskrbela za izenačenje. Pri 14 : 13 so prvo žogo za zmago pripravili domačini, drugo Panvite Galex pri 14 : 15, pri 15 : 15 pa je soboško moštvo po zaslugi dveh napak Mariborčanov dobilo dve točki zapored in zmagalo.

Tekmo 13. kroga z ACH Volleyem so igralci Panvite Galexa odigrali že prej in po pričakovanju izgubili z 0 : 3. Drugi izidi: Krka – Calcit Volleyball 0 : 3, Salonit Anhovo – Maribor 3 : 0, Astec Triglav – Go Volley 0 : 3, UKO Kropa – SIP Šempeter 3 : 0.

Pucončanke slavile na Prevaljah

11. krog 1. DOL (ž): Prevalje – Kema Puconci 1 : 3 (23, -27, -24, -24). Dvorana OŠ Prevalje, 70 gledalcev, sodnika: Jure in Ljubo Globačnik (Topolšica).

Prevalje: Mlakar 20, Petrič 12, Mrdavič, Veber, Muršec 8, Lešnik 3, Janet 16, Popovič, Piko 7, Plamen.

Kema Puconci: Koler, Praprotnik 4, Vidonja 7, Franko 3, Sočič, Raj, Donša 4, Borko 20, Frumen 2, Topolovec 8.

Po dokaj izenačenem dvoboju so se po dobrih dveh urah zmage zasluženo veselile Pucončanke. Vsi štirje nizi so se končali na razliko. V prvem je Kema vodila z 19 : 16, toda z delnim izidom 6 : 0 je domačinkam uspel preobrat in so povedle z 1 : 0. V drugem nizu so Korošice že vodile z 21 : 13 in 24 : 21, toda v odločilnih trenutkih so bile bolj zbrane gostje. Po maratonskem boju so v nizu zmagale z 29 : 27. To je bil dodaten motiv za nadaljevanje srečanja. Tako so zmagale tudi v naslednjih dveh nizih, pri čemer je v napadu še posebno blestela Tamara Borko.

Drugi izidi: Hit Nova Gorica – Aliansa 2 : 3, Jesenice-Bled – Luka Koper 0 : 3, Formis Bell – UOK Vital 2 : 3, Vodi Luka Koper (33), 6. Kema Puconci (10).

Sobočanke in Ljutomerčanke četrte

11. krog 2. DOL (ž): DŠR M. Sobota – Triglav Kranj 3 : 1 (-23, 22, 17, 19). Vodi Nova KBM Branik II (30), 4. DŠR M. Sobota (20). 11. krog 3. DOL vzhod: Beltinci Panvite Galex prosti. Vodi TAB Mežica (27), 5. Beltinci Panvite Galex (14). 9. krog 3. DOL vzhod (ž): Prevalje II – ZM Ljutomer 3 : 1 (23, -20, 21, 16). Vodi Turbina (25), 4. ZM Ljutomer (18).

Milan Jerše

ACH Volley	10	10	0	30	0	30
Calcit	10	10	0	30	6	29
Salonit	12	8	4	28	19	23
Kropa	12	6	6	26	20	21
Triglav	12	7	5	25	21	20
Panvite	12	7	5	23	20	20
Go Volley	13	7	6	24	26	19
Krka	13	3	10	14	35	8
Maribor	13	2	11	16	37	8
SIP Šempeter	13	0	13	7	39	2

zaporedoma in ob drugem tehničnem odmoru vodili s 16 : 9, to pa je bilo dovolj za vodstvo z 1 : 0. Že v drugem nizu je prišlo do preobrata. Mariborčani so zaigrali kot prerojeni in povedli kar z 11 : 6. V nadaljevanju so bili gostje sicer odločnejši in si priigrali minimalno prednost (17 : 16). Toda v končnici so gostitelji dosegli dve točki zapored in izenačili izid na 1 : 1. Tudi v tretjem nizu je bila pobuda na strani Mariborčanov, ki so si priigrali občutno prednost (18 : 12), ki so jo do konca niza še povišali. Šele v četrtem nizu so Sobočani popravili igro v polju in bloku, tako da so Štajerci težko prihajali do točk. Ob drugem tehničnem odmoru je bilo 16 : 13 za goste, ki so v tem nizu zanesljivo zmagali. Ko so v petem nizu Mariborčani povedli s 6 : 2, je kazalo, da jih nič

Dvoranski nogomet

MNZ Lendava je organizirala v telovadnici OŠ Turnišče finale 1. stopnje turnirja Rad igram nogomet za selekciji U-8 in U-10. Med starejšimi je slavila Bistrica pred Nafto. Obe moštvi, ki sta zbrali po 7 točk, medsebojno srečanje pa se je končalo z 0 : 0, napredujeta v 2. fazo tekmovanja. Drugi izidi: Turnišče – Bistrica 1 : 3, Nafta – Odranci 2 : 1, Odranci – Turnišče 1 : 2, Bistrica – Odranci 6 : 2, Turnišče – Nafta 1 : 4. Najboljši igralec je bil Aljoša Kustec, strelca Luka Hren (oba Bistrica) s šestimi zadetki, vratar pa Tadej Horvat (Nafta).

Na 1. turnirju U-8 je zmagalo Turnišče I, ki je premagalo Odrance z 9 : 2, Polano s 3 : 0 in Panonijo Gaberje z 9 : 0. Najboljši strelca je bil Vito Houbar (Turnišče) z 10 zadetki, igralec pa Jan Ferencak (Odranci). Na 2. turnirju U-8 pa je slavilo Turnišče II, ki je Kobilje premagalo s 3 : 2, Nafta pa s 3 : 1, medtem ko je z Bistrico igralo 2 : 2. Najboljši strelca je bil Alex Gerič (Nafta) z osmimi zadetki, igralec pa Timi Novak (Turnišče II). Iz te konkurence sta napredovali ekipe Turnišča I in II. Na posnetku najboljše selekcije U-10 s strokovnim vodstvom. M. J.

Mednarodni turnir v judu za pokal Beltinec

Pomurcem kar 16 prvih mest

Poleg domačinov še Lendavčani in Ljutomerčani – Mladi judoisti prikazali zanimive boje v posamični konkurenci

Judo klub Klima center Tratnjek Beltinci je organiziral drugi odprti turnir za starostne kategorije U-11, U-13 in U-15. Na tekmovanju, ki je potekalo v posamični konkurenci, je nastopilo 128 judoistov iz desetih slovenskih klubov.

Zmagovalci in izidi Pomurcev – st. dečki, do 46 kg: 1. Peter Nagy (KBV Lendava); do 50 kg: 1. Uroš Vozlič (Ljutomer), 2. Miha Filip, 3. Manuel Lešnjak Čizmašija (oba Beltinci); do 55 kg: 1. Marcel Lešnjak Čizmašija (Beltinci); do 66 kg: 1. Leonardo Vegilas (Ivo Reya), 2. Staž Osterc (Ljutomer); nad 73 kg: 1. Blaž Skela (15. maj Marežige), 2. Hana Prelog; do 63 kg: 1. Živa Potočnik (obe Ljutomer), 3. Viktorija Utrša (KBV Lendava); nad 63 kg: 1. Tamara Kraljič (Duplek).

Ml. dečki, do 30 kg: 1. Teo Kapun (Ljutomer), 3. Mihael Zver (KBV Lendava); do 34 kg: 1. Luka Perkovič (15. maj Marežige), 2. Jan Lukač (Beltinci); do 38 kg: 1. Gregor Srebotnik; do 42 kg: 1. Miha Razdevšek; do 46 kg: 1. Andrej Yankovsky (vsi Acron Slovenj Gradec); do 55 kg: 1. Teo Toplak (Beltinci), 2. Grega Kotnjek, 3. Matic Kranjec (oba Lendava); do 60 kg: 1. Martin Črešnik (Acron Slovenj Gradec), 2. Marsel Majcen; nad 60 kg: 1. Alen Tibaut (oba Ljutomer). Ml. deklice, do 28 kg: 1. Nina

Ena od zmagovalk je bila tudi Urška Marič.

Kotnjek (Lendava); do 36 kg: 1. Tara Habjanič (Ljutomer); do 44 kg: 1. Laura Zver (KBV Lendava); do 48 kg: 1. Tanja Anželak (Acron Slovenj Gradec), 3. Nina Magdič (Ljutomer); do 57 kg: 1. Hanna Mazouzi (Beltinci); nad 57 kg: 1. Nika Šlamberger (Drava Ptuj).

Ciciban, do 27 kg: 1. Gabriel Zadravec (Beltinci), 2. Luka Podgorelec, 3. Patrik Zver (oba KBV Lendava); do 30 kg: 1. Mitja Virag (Beltinci), 2. Timi Markoja (KBV Lendava); do 34 kg: 1. Matej Anželak (Acron Slovenj Gradec), 3. Gašper Zadravec (Lendava); do 38 kg: 1. Rok Kovačič (Beltinci), 3. Nejc Mlinarič (Lendava); do 42 kg: 1. Marko Čeh, 3. Sebastjan Rituper (oba KBV Lendava); do 46 kg: 1. Andrej Yankovsky (Acron Slovenj Gradec), 2. Gašper Rudolf (Ljutomer), 3. Jure Markoja (Lendava); do 50 kg: 1. Žan Kaizer (Acron Slovenj Gradec), 2. Benjamin Kerman (Beltinci), 3. Primož Škafar (KBV Lendava); nad 50 kg: 1. David Kraljič (Duplek). Cicibanke, do 27 kg: 1. Tina Kovač (Acron Slovenj Gradec); do 30 kg: 1. Eva Lepoša, 2. Pia Perc (oba KBV Lendava); do 34 kg: 1. Urška Marič (KBV Lendava), 3. Ana Potočnik (Ljutomer); do 42 kg: 1. Nuša Perovnik (Acron Slovenj Gradec), 3. Lara Abakian (KBV Lendava); do 46 kg: 1. Lea Dimitrovski (Ljutomer), 2. Lara Mesarič (Beltinci).

Milan Jerše

Nogomet

Mitja Mörec zapušča Den Haag

Poškodba hrbta mu onemogoča igranje

Nekdanji slovenski reprezentant, 28-letni obrambni igralec Mitja Mörec, ki je pred začetkom zdajšnje sezone prestopil k nizozemskemu prvoligašu ADO Den Haag, zapušča klub. Prekmurec, ki je začel kariero v soboški Muri, nato pa v tujini zamenjal več klubov (Sturm, Maccabi Herzlyia, CSKA in Slavia Sofija, Panaitolikos in Lyngby), se na nizozemskem ni naigril. Njegove težave so bile predvsem zaradi poškodb, ki so ga ovirale, da bi prišel v pravo formo in postal standardni član udarne postave. Zaradi težav s hrbtom ni odigral zadnjih srečanj jesenskega dela prvenstva, klub pa ga je obvestil, da prekine pogodbo z njim. Kot pravi Mörec, je zdaj najpomembnejše, da se pozdravi, nato pa se bo odločal o nadaljnji nogometni karieri.

Težave s poškodbami pa imajo tudi v NK Nafta. Pred dnevi je bil operiran obrambni igralec Stjepan Caban, katerega poškodba je bila hujša, kot je sprva kazalo, zato je veliko vprašanje, ali bo lahko igral v spomladanskem delu sezone. Saša Levčič se že dlje časa ubada s poškodbo gležnja, negotova pa je tudi usoda prvega vratarja Aleša Ajleca, ki je zaradi poškodbe ramena velik del sezone presedel na tribuni in še čaka na končne izvide. Zadnji na tem seznamu resneje poškodovanih je kapetan David Tomažič Šeruga, ki pričakuje natančno diagnozo.

Na izrednem običnem zboru NK Dobrovnik so izvolili nov devetčlanski upravni odbor, ki bo na prvi seji imenoval novega predsednika. Dogovorili so se, da bodo v interesu kluba in dobrovoljnega nogometa s skupnimi močmi poskušali rešiti klub pred izpadom iz pomurske lige. Zato računajo na okrepitev štirih nogometašev iz sosednje Mađarske.

Igralci U-9 soboške Mure 05 so na turnirju v Sladkem Vrhu nastopili med desetletniki in v konkurenci 11 moštev zasedli tretje mesto. Po kazenskih strelah so s 3 : 1 premagali radgonske vrstnike. Za najboljšega vratarja so izbrali Nejca Gorzo (Mura 05).

MNZ Lendava je organizirala v Turnišču izobraževanje na temo Komunikacije v športu. Predavala je selektorna ženske reprezentance do 19 let Petra Mikeln, ki je predstavila bistvene značilnosti komunikacije. Predavanja se je udeležilo 21 slušateljcev, med njimi je bil tudi igralec NK Nafta Arpad Vaš. Nato je predavanje nadaljeval trener Uefe PRO Damir Rob, ki je iz lastnih izkušenj predstavil komunikacijo na relaciji trener-igralec, trener-vodstvo in trener-starši. Na koncu je vodja programa Grassroots MNZ Lendava Boris Žalik udeležencem podaril majice in koledarje.

Medobčinsko društvo nogometnih sodnikov Lendava razpisuje tečaj za nove nogometne sodnike in sodnice. V MDNS Lendava z veseljem pričakujejo predvsem mlajše polnoletne državljane in državljanke. Prijavite se lahko po telefonu, št. sta 041 966 368 (Boris Jeneš) ali 031 316 252 (Marjan Tompa), kjer dobite potrebne informacije. Rok za prijavo je 20. januar 2012.

F. B., T. G., F. H. M., M. J.

pomurje.si
BOLJŠA STRAN SPLETA

Namizni tenis

Zmaga Keme za drugo mesto

Soliden odpor Sobote državnim prvakom iz Maribora

Bojan Ropoša tokrat le s polovičnim izkupičkom

V 9., zadnjem krogu jesenskega dela 1. SNTL za člane je bil v Puconcih derbi za drugo mesto, v katerem so po zanimivi tekmi zmagali domači igralci. Začetek dvoboja ni bil spodbuden za Pucončane, saj so gostje povedli z 2 : 0. Nepričakovano sta izgubila Bojan Ropoša s Slodejem in Mitja Horvat z veteranom Pavičem. Srečanje je odločil najmlajši član ekipe Dominik Škraban, ki je z zelo dobro igro premagal prva dva igralca gostov Piljka in Paviča. V naslednjem krogu igrata obe puconski ekipi med seboj.

Sobočani pa so gostili državne prvake Maribor, katerim so se solidno upirali, saj so zmagali v dveh partijah. Tomaž Roudi je premagal Plohla, Gregor Kocuvan pa Črepnjaka. V naslednjem krogu igrajo doma s Krko. Druga ekipa Keme je na gostovanju v Mengšu doživela polom, saj je zmagala le v štirih nizih. Tako jo v drugem delu čaka krčevit boj za obstanek.

Kema I Puconci – Ptuj 5 : 2 (Ropoša – Slodej 2 : 3, M. Horvat – Pavič 2 : 3, Škra-

ban – Piljak 3 : 2, M. Horvat – Slodej 3 : 1, Ropoša – Piljak 3 : 0, Škraban – Pavič 3 : 2, M. Horvat – Krušič 3 : 0), Sobota – Finea Maribor 2 : 5 (Roudi – Pohl 3 : 0, Kocuvan – Zafošnik 1 : 3, Farič – Komac 0 : 3, Kocuvan – Črepnjak 3 : 0, Roudi – Komac 0 : 3, Farič – Zafošnik 0 : 3, Kocuvan – Komac 0 : 3), Mengeš – Kema II 5 : 0 (Avbelj – G. Horvat 3 : 2, Jazbič – Pelcar 3 : 0, Orešnik – Sukič 3 : 1, Jazbič – G. Horvat 3 : 1, Avbelj – Sukič 3 : 0).

Druga izida: Tempo – Krka 3 : 5, Muta – Ilirija 0 : 5. Vrstni red: Finea Maribor 18, Kema I Puconci in Ptuj po 14, Krka 12, Sobota 10, Tempo in Mengeš po 8, Kema II Puconci 4, Ilirija 2 in Muta brez točke.

6. krog 2. SNTL: Sobota II – Iskra 2 : 5 (Kolbl, Dolamič), Sobota II – Gorica 5 : 1 (Kolbl 2, Pečnik 2, Dolamič). 3. krog 2. SNTL (ž): Preserje – Ljutomer 5 : 2 (Matjašič, Frlin). 4. krog 3. SNTL: Žogica – Preserje 3 : 5 (Zore 2, Soklič), Žogica – Hrastnik 3 : 5 (Zore 2, Soklič).

Mirko Unger

Priznanje za soboške nogometne sodnike

Robert Vukan bo mahal na evropskih tekmah

Štirje na A-listi državnih lig, devet pomočnikov

Medobčinsko društvo nogometnih sodnikov Murska Sobota bo leta 2012 prvič imelo sodnika, ki bo delil pravico na mednarodnih tekmah. Soboško društvo ima 53 aktivnih sodnikov in sodnic, v prihodnje pa si želijo še več sodnikov. Kot predsednik jih vodi Božidar Crnkovič.

Kako je z zastopnostjo naših sodnikov v državnih ligah?

V letu 2011 so tekme pod okriljem NZS sodili štirje sodniki na A-listi; v prvi ligi Andrej Tratnjek in Sašo Habjanič, v drugi pa Štefan Fekonja in Darjan Kovačič. Kar devet sodnikov z A-liste je opravljalo naloge pomočnika, trije sodniki so na B-listi, osem pa na B-listi republiških sodnikov, ki so pomočniki in so sodili tekme mlajših kategorij na državni ravni.

Kakšni sta kakovost sojenja in struktura sodnikov?

Lahko se pohvalimo, da napredujemo tudi po kakovosti. V letu 2012 bo tako Robert Vukan začel soditi tekme v evropskih ligah, in sicer kot pomočnik, to pa je veliko priznanje zanj in za našo sodniško organizacijo. V naših vrstah ima tudi tri perspektivne sodnice: Nino Cifer, Tanjo Vrabel in Stašo Špur. Slednji sta prijateljema nogometa bolj znani kot članici ŽNK Teleing Beltinci in članici slovenske reprezentance. Smo tudi edini v Sloveniji, ki imamo tri romske nogometne sodnike.

Kako poteka izobraževanje sodnikov?

Na našem območju pripravljamo dva enodnevna letna seminarja pred spomladanskim in jesenskim delom tekmovanja. Na seminarjih jih seznamimo s spremembami pravil nogometne igre, opravijo pa tudi preizkus telesne pripravljenosti. Med sezono

Predsednik MDNS Božidar Crnkovič

rešujemo aktualne probleme s področja sojenja na rednih mesečnih sestankih. Vsi sodniki, ki sodijo tekme na republiški ravni, pa imajo več enodnevnih seminarjev v Ljubljani in v okviru Zveze nogometnih sodnikov Slovenije enotedenska seminarja v Turčiji in ob slovenski obali.

Ali je zanimanje za opravljanje sodniškega tečaja?

Lani smo imeli med 21 kandidati 16 tečajnikov, ki so vsi opravili teoretični del izpita. Nekateri so kasneje zaradi različnih razlogov opustili sojenje, a smo vseeno dobili devet novih sodniških pripravnikov. Tudi letos smo razpisali tečaj za nove sodnike, a z odzivom nismo zadovoljni. Pozimi je še dovolj časa za sodniški tečaj in vsi, ki jih sodniška funkcija zanima, se lahko prijavijo po telefonu, št. je 041 671 324, podrobnosti pa najdejo na naši spletni strani www.mdns-ms.si ali elektronski pošti mdnsm@gmail.com. Tonček Gider

besede mode

Volumni

Pričeska je lahko izraz našega osebnega navdiha

Okvir, ki ga dajemo našemu obrazu, je hitro opazen. Vedno ne gre za drastično spremembo, a naše počutje in naš odnos do drugih se spremenita. Lepota je povezana z redom. In vsak izmed nas globoko v sebi čuti potrebo po redu. Prazniki so morda pravšnji, da o lepoti razmišljamo in jo najdemo v različnih stvarih in dejanjih.

Praznični okvir

Pri striženju je pomembno pravo razumevanje oblike obraza in tudi kakovosti las. Prazniki ponujajo poseben razmislek glede naše podobe, zato dostikrat odkrijemo svojo želeto podobo prav ob takih priložnostih. Kite različnih širin in dolžin so trenutno v modni industriji zelo pogoste.

Da pridemo do primerne rezultata, je treba nekaj potrpežljivosti in morda je boljše, da pride na obisk prijateljica.

Da si sami spletemo kite, jih naravno razceframo z glavnikom in odidimo obliko s posebnimi kemičnimi preparati, so potrebni dobro poznavanje naših las in dober pogled v dvoje ogledal (spredaj in zadaj) ter spretni prsti.

Lahko gre za popolno zabavo, ki ne traja samo en dan.

Naš navdih

Pričeska je lahko izraz našega osebnega navdiha tudi tik pred prazničnim dogodkom. Nihče nam ne more vzeti našega navdušenja. Krtača in sušilnik za lase lahko s pravo mero potrpežljivosti ustvarita presenetljive rezultate. Prav nam pridejo plastična tiara v obliki lasnega glavnika, nekaj lasnih sponk in trdilec za lase.

Primeren volumen las daje obrazu več prostora za sporočanje. Barva las takoj pride do izraza. Vsak las v višino pa lahko pomeni izbor čevljev z nižjo peto. Če se veselimo zabave na visokih petah, se volumni v višino seštevajo in komplimenti ne izostanejo.

Tatjana Kalamar Morales

Pomurske lekarne razkrivajo zdravilne skrivnosti

Razlogi za sivenje las

Nekdaj je veljalo, da siv las ni pomenil le starosti, pač pa tudi modrost

Marijo Antoinette, soprogo Ludvika XVI., so med francosko revolucijo zajeli in usmrtili z giljotino. Legenda pravi, da so njeni lasje med čakanjem na usmritev skorajda povsem osiveli. Ne vem, ali zaradi tega, a sivi lasje se pogosto pripisujejo stresu. Upravičeno?

Dokazano je, da lahko stres izzove ali poslabša nekatera kožna bolezenska stanja, kot so akne in psoriaza. Verjetno lahko izzove nekatero bolezensko spremembo tudi na lasišču (Effluvium telogenes, Alopecia areata), ki se kažejo z izpadanjem celih šopov las. Stres lahko torej povzroči izgubo las, toda ali lahko povzroči njihovo sivenje od korena do konice?

Dokazi, s katerimi trenutno razpolagamo, to domnevo zavračajo. Če stres ne more povzročiti sivenja las, kako si potem lahko razlagamo fenomen francoske kraljice? Njeni bujni, občudovani lasje niso osiveli zaradi stresa, pač pa verjetno zaradi pomanjkanja nege, in ker si jih v ječi ni mogla barvati. Sivenja las torej ne moremo pripisati naporni službi, neposlušnim otrokom ali tečnemu partnerju.

lanin. Koncentracija in tip teh pigmentov v lasu odločata o barvnem odtenku naših las: svetel, rdeč, rjav ali črn. S staranjem melanociti v mešičku izgubljajo sposobnost normalne sinteze melanina, to pa opažamo kot sivenje las, proces pa imamo za fiziološki pojav. Zakaj postanejo melanociti s starostjo manj aktivni, ni popolnoma jasno. Vsekakor imata pomemben vpliv dednost ter aktivnost naših hormonov in encimov.

Kdaj bomo osiveli, nekaterim se to zgodi relativno zgodaj, drugi lahko dočkajo abrahama skorajda brez sivega lasu, je še najverjetneje povezano z našo gensko zasnovjo. Za našo barvo las pa tudi njeno obstojnost se torej lahko zahvalimo predvsem staršem. Potekajo pa določene raziskave, ki preučujejo matične celice, prek katerih je posredovana produkcija melanina. Pred odmrtjem teh celic naj bi se pojavljale določene napake, kar se lahko kaže tudi v manjši proizvodnji melanina. Genetika, ki v medicini mnogo obeta, tudi ali predvsem glede degenerativnih bolezni in staranja, bo morebiti dala tudi odgovor in rešitev za sivenje las. Morda bo odgovor v proteinu wnt, ki so ga nedavno odkrili in s poskusi na miših potrdili njegovo ključno vlogo pri obarvanosti las. V luči novega odkritja bi lahko v prihodnosti začeli proizvajati določene kozmetične

lahko prispevajo tudi drugi dejavniki nezdravega načina življenja: kajenje, kava, alkohol, pomanjkanje spanja in prehrana, siromašna z vitamini in minerali. Poznamo sicer nekatere vitaminsko-mineralne dodatke, ki bolj kot proti sivenju učinkujejo na lase krepilno ter preprečujejo njihove poškodbe in izpadanje. Z medicinskega stališča se nam sivenja las večinoma torej ni treba bati, razen če se pojavi relativno zgodaj in opažamo še druge zdravstvene težave. Sivenje las namreč lahko spremlja nekatero bolezen, npr. hipertiroidizem (čežerno delovanje ščitnice), perniciozno anemijo (vrsta slabokrvnosti, ki nastane zaradi pomanjkanja vitamina B₁₂) ali febrilna stanja (vročinska stanja) pa tudi kemoterapijo.

Po eni strani je očarljivo opazovati, koliko ljudi naredimo za svoj videz. Koliko denarja namenimo tem stvarim, ki dajejo lažno podobo, a smo tako malo pripravljeni storiti za svoje zdravje. V današnji družbi ideala mladosti se je kar težko upreti tem tokovom. Upam, da jim ne bodo podlegli tudi trije dobri možje, ki pomagajo pričarati decembrsko praznično vzdušje. Drugje je bitka že izgubljena, k čemer pritrjuje izpoved mladenke na spletnem forumu, ki jo bodo prvi sivi lasje njenega izbranca verjetno odvrnili od

minutka za zavedanje

O sočutju in empatiji

Želim si, da bi ti lahko pokazal, ko si osamljen ali v temi, osupljivo Luč tvoje lastne Biti! (Hafis)

O čustvih imamo občutek, da veliko slišimo. Pa vendarle, koliko pravzaprav vemo o njih? Predvsem v Prekmurju imamo še vedno v naši podzavesti, da čustev ne kažemo pretirano. Pa ne, da ne bi želeli, ampak je bila dolga stolecja taka tradicija – stroge patriarhalne družine z vzorci, kjer ima moški glavno besedo, ženska je podložna in ubogljiva, otroci se pa vzgajajo s trdo roko. Ni prostora za čustva. Vse to je na neki način pomagalo preživeti in razmere so bile take, da ni bilo mogoče drugače ravnati. Dobro je, da poznamo svojo preteklost, svoje prednike, vzorce, ki se prenašajo iz roda v rod, kajti vsaka družina deluje po določenem vzorcu, saj ji to omogoča, da obstane. Vedno, ko se pojavi v družini posameznik, ki drugače razmišlja, deluje, postaja prisoten, izraža svoja čustva, to zmede celoten potek. Zakaj nisi več tiho? Zakaj ne delaš tako, kot to delamo že od nekdanj? Zakaj tako razmišljaš? Ni lahko sprejeti takih sprememb, ker sprememba enega sproži val spreminjanja vseh.

Razmislimo o sočutju in empatiji. Ko smo v stiski, kakršni koli že: smo bolni, brez denarja, v razhajanju s partnerjem, nam je kdo umrl, smo v sporu s prijateljem ali pa enostavno včasih tesnobni, žalostni, nemirni, kaj potrebujemo? Potrebujemo nekoga, ki nas razume, ki zmore v sebi prisotnost samega sebe, nekoga, ki zmore sočutje in empatijo do sebe. Ne potrebujemo nekoga, ki nam bo povedal, kaj narediti, kako razmišljati, ne potrebujemo nekoga, ki nam bo rekel, da ne smemo biti takšni, ne potrebujemo nekoga, ki bo iz tega naredil dramo, ne potrebujemo nekoga, ki nas bo v tem videl kot šibke. Potrebujemo nekoga, ki v sebi zmore sočutje s samim sabo. Ker tukaj se vse začne. Pri nas samih. Če zmoremo sočutje do sebe, do vsega, kar čutimo, se onkraj sebe zavemo miru, ki je večno v nas. In v tej prisotnosti smo lahko zdravniki do vseh, s

katerimi pridemo v stik. In to je tisto, kar potrebujemo. V takšni prisotnosti se čudežno umiri naše vznemirjenje, naš strah, tesnoba, napetost, karkoli že. Ne pomeni, da se vzrok reši, pomeni le, da smo bili sprejeti takšni, kot smo, in to nas vedno privede v ta trenutek, nas prizemlja, nam da prijeten občutek varnosti in potrditve, da nas nekdo sprejema take, kot smo. In nam da moč, da lahko gremo naprej. Sočutje ne pomeni, da prevzamemo nase tujo bolečino, trpljenje, ker kaj takega ni mogoče niti odgovorno. Pomeni le, da drugega potrdimo ta trenutek v tem, kar čuti. Potrdimo njegovo bit.

Vendar te druge, ki lahko posvetijo v nas, da bomo potem lahko svetili naprej tudi sami, je treba poiskati. Ni vsak zmožen tega, ker če se odpremo enemu čustvu, se odpremo vsem. Ni enega brez drugega. Tako opažam, da večina ljudi živi za svojim zidom, ker je tam varno, in ples mask se nadaljuje ter potem izbruhne v boleznih, agresijah, zlorabah takšne in drugačne vrste. Da pridemo do sočutja, se je najprej treba zazreti vase. Globoko pogledati, kaj je v nas, kateri deli nas samih potrebujejo našo pozornost in sočutje. Ponavadi so to tisti deli nas samih, v katerih smo bili spregledani, preslišani, okregani, zavrženi od majhnih nog naprej. In vse to je še vedno v nas. Ostaja kot energetski zapis v našem telesu, ki čaka, da se ga dotaknemo, čeprav je boleče, vendar pa nas sčasoma privede do resnice o nas samih. In ko zmoremo sočutje do sebe, ga zmoremo tudi do drugih. In smo blagoslovljeni, ker lahko s svojo empatično, sočutno prisotnostjo delujemo zdravilno nase in na druge. Torej iščite te druge, če ne najdete prvič in drugič, ne obupajte. Vse polno ljudi okrog nas je, ki premorejo sočutje in ki nas lahko privedejo k nam samim. Globlje, bližje k sebi. Preverjeno.

Tatjana Baligač

Če smo stres kot povzročitelja osivelosti las zavrgli, kdo oziroma kaj pa je odgovorno za ta pojav? Da odgovorimo na to vprašanje, si je treba natančneje ogledati zgradbo lasu. Lasje rastejo iz lasnih mešičkov (foliklov). Tik preden las izraste nad lasišče celice v lasnem mešičku, ki ga imenujemo melanocit, je vanj spuščena pigment (barvilo) me-

izdelke in zdravila, ki bi osivelim lasem povrnilo njihovo naravno barvo.

Zdravila zoper sive lase v lekarnah trenutno še ne boste dobili. Niti pripravka, ki bi dolgoročno opravil s sivimi lasmi. Medicina tudi ni določila deleža pomembnosti dejavnikov, ki prispevajo k sivenju las. Nedvomno je najpomembnejša dednost, nekaj pa

njune skupne poti. Kakšno možnost imamo? Zaenkrat dve. Bodisi poskusimo s preparati, ki kratkotrajno prekrivajo in obarvajo sivi las, bodisi sprejmemo naravno dejstvo staranja. Nekdaj je veljalo, da siv las ni pomenil le starosti, pač pa tudi modrost. Ali je zadnja danes sploh še pomembna?

Bojan Madjar, mag. farm.

z našega štedilnika

Goveji file v listnatem testu

Potrebujemo: 4 goveje fileje po 140 g, 3 žlice olja, sol, poper, 150 g šampinjonov, 150 g piščančjih prsi brez kože in kosti, 1 žlico sesekljane peteršilja, 1 žlico konjaka, zavitek zamrznjenega testa in jajce za premaz.

Fileje z obeh strani solimo in popramo. Piščančje prsi narežemo na drobne kocke. Šampinjone operemo, dobro odcedimo in narežemo na lističe. Pečico segrejemo na 200 °C. V ponvi segrejemo olje in fileje z obeh strani hitro popečemo, vzamemo iz ponve in shranimo. V soku od pečenja prepražimo piščančje meso, posolimo, dodamo šampinjone in sesekljan peteršilj, zalijemo s konjakom in še nekoliko podušimo.

Listnato testo odtalimo in tanko razvaljamo. Razrežemo ga na štiri kvadrate in obložimo s po enim filejem. In vsak file nadevamo po četrtno pripravljene mase iz gob in piščančjih prsi. Obložene

fileje zavijemo v testo in robove dobro stisnemo. Iz ostankov testa naredimo okraske in z njimi okrasimo zavojčke. Zavojčke zložimo na pekač, ki smo ga obložili s papirjem za peko, in premažemo s stepenim jajcem. Pečemo v pečici približno 20 minut, da površina zavojčkov lepo porjavi.

Fileje lahko ponudimo z različnimi toplimi omakami (poprovo, zeliščno itd.).

Marcipanovi minjoni

Potrebujemo: 120 g masla, 160 g sladkorja, 4 jajca, 1 žlica kisle smetane, 70 g moke, 1/4 pečilnega praška, 100 g lešnikov, 3 žlice kave, 150 g marelične marmelade, 2 žlici ruma, 200 g marcipana in glazura bele čokolade.

Pečico segrejemo na 200 °C. V primerni posodi penasto zmešamo maslo s sladkorjem, nato primešamo rumenjake in mešamo, da dobimo lepo go-

sto maso. Dodamo kakav, kislo smetano, moko, v katero smo vmešali pečilni prašek, mleto lešnike in na koncu sneg iz beljakov.

Pekač (40 x 30 cm) obložimo s papirjem za peko, potresemo z moko in pripravljeno maso vlijemo v pekač. Pri 200 °C pečemo v pečici približno 20–25 minut. Pečeni biskvit ohladimo in razrežemo na dva dela. En del biskvita premažemo z marmelado, v katero smo vmešali rum. Pokrijemo z drugim delom in dobro pritisnemo. Nato še gornji del na tanko premažemo z marmelado. Marcipan tanko razvaljamo in z njim prekrijemo biskvit. Narežemo na majhne kocke in postavimo v hladilnik, da se dobro ohladijo. Ohlajene kocke nato namočimo v stopljeno belo čokoladno glazuro in počakamo, da se strdi. Nato jih okrasimo, lahko tudi s stopljeno temno čokolado.

Janez Gjergjek

Sončna darila za srečne ljudi

Ko ustvarjam, ustvarja moj notranji otrok

Zgodba o Prekmurki, ki je sledila svojemu srcu v objem magične škotske pokrajine in tam dokončno prebudila svoj dar ustvarjanja

Martina Žalig je pot z rodne grude – Murske Sobote – najprej vodila na študij prevajalstva v Ljubljano, potem pa ljubezen do škotske pokrajine in kasneje tudi Škotov še na daljni sever. Danes živi s Škotom v mestecu Erskine. Poznava se še iz srednješolskih let in spomnim se, da je že takrat večkrat obiskala britansko otočje ter se navduševala nad umetnostjo in včasih celo sama kaj izdelovala. Vse te strasti so v njej tele dolgo, dokler se ni odločila, da naredi korak naprej in poskusi, kako je živeti svoje sanje.

»Na britanski otok me je že od nekdaj vleklo nekaj močnega. Prvič je moja noga stopila na angleška tla v osmem razredu osnovne šole, ko sem obiskala poletno jezikovno šolo. Od takrat sem se vračala skoraj vsako leto. Na Škotsko pa sem šla prvič šele kot študentka, in sicer v drugem letniku za tri tedne. S prijateljico sva šli sami naokrog po Škotski in je bilo prelepo.« Pravi, da jo je najbolj očarala narava, saj je vse zeleno, hribovita pokrajina in dosti vode. Všeč ji je tudi njihova kultura. »Potem pa se nekaj časa nisem vračala, vendar sem ves čas vedela, da bom nekoč šla nazaj za dlje časa.« Res je. Vsako najino srečanje v Ljubljani je bilo namenjeno tudi pogovorom o njenih načrtih s Škotsko, le vprašanje časa je bilo, kdaj se bo to zgodilo. In primeren čas je bil, kot sama pripoveduje, po koncu študija: »Takrat je tako nanoslo, da v življenju nisem imela še nobenih stalnih obveznosti, zato se mi je zdel pravi trenutek, da grem. In ker sem vedno vedela, da bo ta pot vodila na Škotsko, sem šla.« Tja se je odpravila maja leta 2009, ne da bi imela natančno začrtane poti, kako in kaj. Želela je delati in potovati, in koncu je tako nanoslo, da je šla najprej potovati po škotskih otokih, kjer so jo očarali predvsem neokrnjena narava in dolge peščene plaže. Med otoki pa je eden zanj še prav poseben, saj je na njem spoznala svojega sedanjega partnerja: »Otok Berneray je del Zunanjih Hebridov in ga celega lahko prehošiš v treh do štirih urah. Vse na otoku je zelo prijetno in domače. Tam sem nameravala ostati le kakšen dan, vendar me je starejši gospod, Nemeč, prepričeval, da naj ostanem dlje, ker je to kraj, kjer zdaj moram biti. In kmalu se je izkazalo, da je imel še kako prav, saj sem tisti večer tam spoznala Antsa, s katerim zdaj skupaj živiva v Erskinu.« Pravi, da so tudi drugi otoki čudoviti, vsak po svoje je zanimiv. Tako je ostala še pol leta v Glasgowu, od koder je Ants, vendar ker se ni mogla zaposliti, kot je hotela, se je vrnila v Ljubljano, kjer je kako leto poučevala jezike na jezikovni šoli. Ljubezen na daljavo ni bila lahka, vendar jima je uspelo, Martinina želja po vrnitvi pa je bila močna: »Potem je napočil trenutek, ko sem rekla, da tako ne gre več, in zbrala pogum ter šla še enkrat nazaj na Škotsko, in sicer februarja 2011. In stvari potekajo precej bolje kot prvič. Vedno bližje mi je tudi njihova kultura. Ko sem namreč tam začela živeti, sem potrebovala kar nekaj časa, da sem lahko sprejela njihove navade, med drugim tudi to, da so neverjetno vpljudni in se kar naprej opravičujejo. Ko je Ants prvič prišel v Slovenijo, smo se mu Slovenci zdeli nesramni, saj se mu je kdaj zazdelo, da bi se morali za kaj opravičiti, pa se nismo. On je na primer komu pridržal vrata, pa so ga Slovenci samo čudno gledali.«

Martina trenutno prevaja knjige, in sicer za slovenske založbe. A ni šlo vse zlahka: »To je bil proces, da sem začela prevajati. Namreč po prihodu na Škotsko sem nekaj časa iskala, kaj bi sploh

rada počela. Saj mi je v življenju zelo pomembno, da delam tisto, kar mi je všeč. Ugotovila sem, da ko pridem v službo in delam nekaj, kar mi ne leži, se ponavadi tudi ne izide dobro.« Tako je prebrala tudi veliko knjig o samozavestnosti, psihologiji, duhovnosti, ki so jo sčasoma pripeljale do teh odgovorov. Še posebno blizu ji je izrek Shakti Gaiwain: »Stvari, do katerih čutimo strast, nam pomagajo odkriti naše življenjsko poslanstvo.« Martina pripoveduje, da je

precej v razmahu tudi 'vintage moda' – nakit in obleke, ki so bolj starinskega videza.«

Ko jo povprašam po izvoru njene ustvarjalnosti, omeni, da sta s sestro obe bolj ustvarjalne narave:

»Ona študira modno oblikovanje, že od otroštva pa se spomnim, da smo skupaj z babico vedno veliko risale, tudi v vrtcu sem najraje nekje v kotu risala. To me je vedno spremljalo. Prelomnica za naju s sestro je bila, ko se je v Ljubljano

Martina Žalig: »Na britanski otok me je že od nekdaj vleklo nekaj močnega.«

tako tudi prišla do tega, kar počne zdaj: »Izdelujem nakit – verižice, uhane, zapestnice, ogledala in nakupovalne vrečke.« Te zadnje so še posebno popularne. »Pred dvema letoma sem jih prvič podarila za božič. So sicer navadne bombazne vrečke, potem pa jih okrasim s filcem: z rožicami, tulipani, metuljčki, sladoledi – živobarvnimi motivi, našim šegom. Prijateljica, kateri sem podarila eno izmed takih vrečk, je slišala mnogo pohval in vprašanj, od kod ta vrečka, tako me je ona zelo spodbudila k temu, da bi jih naredila še več.«

Nakit je najprej izdelovala iz kroglic, zdaj pa dela s servietno tehniko: »To mi je zelo lepo. Je pravo malo doživetje, imaš namreč leseno kroglico in prtiček, izbereš si motiv in do konca ne veš čisto natanko, kaj bo nastalo, vedno nastane nekaj lepega in v tem ustvarjanju zelo uživam.« Material nakupuje v Sloveniji, ko je na obisku, veliko pa tudi v Edinburgu, kamor se rada odpravi na izlet: »Tam so prav določene trgovine, ki so mi posebno pri srcu in kjer lahko brskam sto let. Ogromno pa naročam tudi po spletu, saj je izbira neverjetna.«

Svoje izdelke prodaja na umetniških tržnicah – »art marketih«, ki jih je na Škotskem veliko, in ob pomoči družabnega omrežja Facebook, kjer so izdelki tudi predstavljeni. Pravi, da je na umetniških tržnicah na voljo zelo veliko izdelkov, zdaj postaja ta način prodaje tudi zelo sodoben: »Nazadnje sem bila v nekdanji cerkvi, ki je zdaj opuščena, je pa v njej enkrat mesečno tržnica s 50 stojnicami rokodelcev. Prelepo vzdušje, predstavljajo se tudi razni performerji, zares lepo. Predvsem vzdušje. Lepo pa je spoznati in videti tudi druge umetnike, kaj izdelujejo, prodajajo. Je pa zdaj

ni odprla prva trgovina z umetniškim materialom, kjer se je mama udeležila tečaja slikanja na steklo in potem se je doma začela prava 'manija', saj smo skupaj kar naprej slikale na kozarce, vaze, porcelan ... Potem sem se sama naučila še servietne tehnike, nakit s kroglicami pa je bil vedno aktualen, že od osnovne šole naprej.«

Proti koncu študija je začela tudi sama delati v eni od trgovin z umetniškim materialom, kjer je še podrobneje spoznala vse tehnike izdelovanja, saj je le tako lahko svetovala kupcem.

Zanima me, kako ustvarja, kako poteka kreativni proces od zamisli do ideje: »Najbolje je, če imam že vnaprej idejo, predvsem pri vrečkah je najprej ideja, potem izdelava. V glavi si vizualiziram in potem prenesem v resničnost. Pri zapestnicah pa je tako, da gre za drugačen proces – najprej postopoma izdelujem kroglice s servietno tehniko. In čim več materiala moram imeti doma, da ga lahko vidim, nato pa mi kombinacije kar nastajajo.« Svoje izdelke je poimenovala Sunflower Gifts – Sunny gifts for happy people, to bi lahko prevedli kot sončnična darila – sončna darila za srečne ljudi. To pa ne preseneča, saj so njeni izdelki živobarvni, vzbujajo prijetna čustva, Martina pa še dodaja: »Tudi ko ustvarjam, imam občutek, da ustvarja moj notranji otrok in sam izbira bolj žive, tople barve.« Tako je njen vsakdanjik prepleten z ustvarjalnostjo, dopoldne prevaja, popoldneve, ki jih ponavadi že nestrpno pričakuje, pa namenja svojim izdelkom, zadnje čase še posebno nakit, predvsem novi kolekciji barvnih zapestnic, saj je to zanj svojevrsten užitek.

Tatjana Baligač

Tukaj in zdaj

VSI MOJI DECEMBRI

Milan Vincetič

December, po rimskem koledarju deseti, zadnji mesec, po slovenskem gruden, kar naj bi pomenilo »mesec, v katerem grize mraz«, je bil od nekdaj prežet s pričakovanjem novega, o čemer priča tudi začetek novega cerkvenega leta.

Nekdanji jugoslovanski, torej prekmurški prosinci, ki da pomenijo »posijati skozi«, so bili ozaljšani z božičnim dopustom naših gastarbajterjev, ki so pripotovali z limuzinami, ki so se šibile pod prenatrpanimi prtlačniki. V njih pa seveda drobnarije, ki so za nas takrat pomenile prava nebesa: najlonske srajce, kakšen majhen tranzistor, revija nagic, čokolade Milka in seveda tuje cigarete, s katerimi so se postavljali v naših bifelijah. Ob katerih so se ob naših zastavah, škodah in ladah postavljali opli in audiji z mežikajočimi božičnimi drevesci. Svet, po katerem so dišali njihovi »ancugi«, je bil za nas pravljica, čeprav se jim je bralo iz oči, da jim vsaka marka ali šiling izpije novo kapljo krvi.

Kot nam jo je menda naš socialistični svinčeni vsakdan, ko je december zavaloval v prazničnem vzdušju šele okoli božiča. V trgovinah si sicer že lahko kupil okrasje za božično drevo, a smo raje na smrekice, ki smo jih kar posekali v bližnjem gozdu, obesili domače izdelke: v »zlato« papir ovite orehe, suhe piškote ali iz kartona izrezane zvezde, sonca ali lune.

Kar nas je čakalo pod »jelko«, so bila zgolj drobna presenečenja, ki so se za vedno usidrala v spomin. Tako ne bom nikoli pozabil čokoladnega telefona, ki mi ga je podaril stric Lajči, telefona, s katerim sicer nisem mogel poklicati dedka Mraza, je pa bila takrat moja otroška domišljija bolj razmrežena kot vsi podmorski kabli na dnu širnih oceanov.

Dandanes je podobno: nevidne decembrske »telefonske žice« se bolj ali manj vsiljivo razpredejo do vsakega kotička naše duše, zato decembrski dobri možje postajajo še bolj »radodarni«. Sveti Miklavž, na katerega zaradi parkeljnov nimam dobrega spomina, se je danes umaknil pred razposajenim rdečim kokakolinim Božičkom, ki zna pripelzati na vsak balkon in se spusti, če je treba, tudi skozi dimnik ter dobrodušno mežika tudi porednim otrokom. Žal danes, seveda zaradi nakupovalne iht, vse bolj tone v ozadje idila o dedku Mrazu, ki se prisanka z vprego severnih jelenov. Res je, tu in tam ga vseeno oživijo, s tem pa samo še bolj zmedejo otročad, ki se ne more in ne more odločiti za pravega dobrega moža.

Kot tudi mi ne, saj se kar ne moremo znajti med vso svetlečo (ob)darovalno bižuterijo in navlako, zato – v nasprotju s starimi decembri –, komaj čakamo, da se vsa histerija poleže. In da novoizvoljena vlada, s katero nas je obdaril letošnji gruden, zaplove v čim mirnejše vode, ki se jih nadejamo ob prihajajočem, po azteškem koledarju, žal, boja kataklizmičnem novoletju.

namig

Potrebuješ prazno bombažno vrečko, filc zelene, rdeče, rumene, rožnate in rjave barve ter lepilo za tekstil. Postopek: Iz zelenega filca izreži krošnjo, iz rjavega pa steblo, nato iz rdečega in rumenega filca izreži še rožice in njihove srediče. Te lahko kar takoj nalepiš na rožice. Na vrečko najprej nalepiš steblo, nato krošnjo in nazadnje še rožice. Ko se lepilo posuši, vrečko obrni od znotraj navzven in jo zlikaj, da se lepilo utrdi. Tako, delo je opravljeno. Pa lepo jo nosi!

turistične prireditve

Puonci – V četrtek, 22. decembra, ob 18.30 bo pred občinsko zgradbo prireditev Božično-novoletne iskric in prižiganje luči miru. Na prireditvi bo nastopil tudi Moški vokalni kvintet Aeternum. Organizatorji so Kulturno-turistično društvo Puonci ter krajevna skupnost in Občina Puonci.

Ljutomer – V petek, 23. decembra, ob 19. uri se bo začel v vinski kleti Ljutomerčan (Kidričeva ul. 2) Potep po napitnicah. Na potujoči animacijski prireditvi bodo predstavili izbrana ekološka vina vinogradnikov iz sosednje Avstrije, vključenih v blagovno znamko Ekovino Štajerske. V kulturnem programu bo nastopi Oktet Arion.

Lendava – V petek, 23. decembra, ob 18. uri bo v preddverju gledališke in koncertne dvorane otvoritev tretje razstave Foto-video kluba Lendava.

Razkrižje – V soboto, 24. decembra, ob 19. uri bo pri Ivanovem izviru predstava na prostem Božična noč na Razkrižju, ki jo pripravlja Turistično-narodopisno društvo Razkrižje.

Mala Nedelja – V soboto, 24. decembra, ob 22. uri bo Božični pohod v organizaciji TD Mala Nedelja-Radoslavci.

Bratonci – Na sveti večer, v soboto, 24. decembra, ob 23. uri se bo začel pred kapelo tradicionalni božično-novoletni pohod z baklami v organizaciji Turističnega društva Bratonci. Udeleženci se bodo odpravili v Beltince k polnočnici.

Ivanci – V soboto, 24. decembra, ob 22. uri se bo začel pri kapeli pohod z baklami k polnočnici v Bogojino. Organizator je KTD Selenca Ivanci.

Radenci – Od 24. decembra do 2. februarja med 8. in 19. uro bo ogled božičnih jaslic v cerkvi sv. Cirila in Metoda.

Križevci – V ponedeljek, 26. decembra, ob 10. uri bo pred novo pošto Štefanova blagoslovitev konj v organizaciji KUD in Občine Križevci.

Ljutomer – V ponedeljek, 26. decembra, ob 16. uri se bo začel na Glavnem trgu v organizaciji LTO Prlekija Ljutomer Štefanov pohod z baklami v Jeruzalem, kjer bo ob 18. uri sv. maša v cerkvi žalostne Matere božje.

Puonci – V ponedeljek, 26. decembra, ob 18. uri bo v kulturni dvorani prireditve Volčje noči v organizaciji KTD Moščanci in PD Puonci, na kateri bodo slavili stare slovanske bogove in Štefane.

Bogojina – V torek, 27. decembra, ob 18. uri bo pri Pilu prireditev Pozdrav jaslicam z ogledom jaslic in kulturnim programom v organizaciji TD Bogojina.

Murska Sobota – Do konca decembra bo vsak petek po 15. uri v avli BTC Cityja Ekološka tržnica. Na stojnicah bodo prodajali živila domačih ekoloških proizvajalcev, ki stremijo k naravni pridelavi in proizvodnji svojih izdelkov ter izdelkov ljudske obrti.

Radenci – Vsak torek in soboto med 16. in 20. uro je v Zdravilišču Radenci Praznična tržnica.

Moravske Toplice – V decembru je vsak četrtek, petek in soboto v parku pred evangeličansko cerkvijo med 14. in 18. uro Predbožična tržnica s ponudbo izdelkov domačih in umetnostnih obrti in dekorativnih izdelkov.

Ljutomer – V soboto, 24. decembra, od 9. ure dalje bo na Glavnem trgu Božični bazar, ki ga pripravlja LTO Prlekija. Tržnica bo vsako soboto v decembru, med ponudbo pa so tudi izdelki ljudske obrti, domače dobrote in napitki.

Banovci – V okviru prireditev Božična Prlekija bo do 8. januarja Božična vas v Banovcih – ogled jaslic na dvoriščih hiš naselja Banovci.

Veržej – V obnovljenih prostorih Ekumuzeja Centra DUO sta na ogled Potujoča mednarodna razstava projekta Rokodelska akademija in četrta Razstava slovenskih in stoletnih jaslic z razstavo jaslic otrok SV Slovenije. Razstava bo na ogled do 9. januarja vsak dan od 8. do 12. ure in od 15. do 17. ure.

Moravske Toplice – Pred hotelom Vivat in v parku pred evangeličansko cerkvijo je na ogled pravljica dežela.

Božična vas v Banovcih je zaživela

Tudi letos so v Banovcih v okviru projekta Božična Prlekija postavili Božično vas, tako da sprehod po vasi navdušuje tako domačine kakor tudi obiskovalce in jih spravlja v romantično predbožično razpoloženje. Značilnost Božične vasi so jaslice na prostem, ki jih uredijo skorajda pri vsaki hiši. Tako so letos postavili na ogled okrog petdeset različnih jaslic. Nekateri so hlevček uredili kar v votlih debelih dreves, drugi v vrtnih uticah, tretji pa kar na travi pod smrekami. Ob ogledu vasi se obiskovalcem priliježe še topel čaj, kuhano vino in domače dobrote ob božični glasbi. Pri ureditvi Božične vasi v Banovcih so krajanji in tamkajšnje turistično društvo združili moči z Zavodom Marianum Veržej in Termami Banovci. J. Ž.

Božični živalski vrt v Boračevi

276 domačih in eksotičnih živali

Konji, osli, kamele, lame, zajčki, nosati medvedi, ovce ... – Vzgoja in izobraževanje mladih o živalih

V živalskem vrtu SiKaLu ZOO v Boračevi so tudi letos od začetka decembra na ogled božične jaslice – v kraljestvu živali, ki jih je pripravilo Vzgojno-izobraževalno društvo ljubiteljev živali, ki ga vodi Tomi Mitev. Prizorišče svečano odprejo s pohodom z baklami iz Radenec, blagoslovitvijo jaslic in kulturnimi programom. Na treh hektarjih površine so si lahko doslej obiskovalci ob koncih tedna v Lučkolandiji, ki jo v temi osvetli na tisoče luči, ob jaslicah ogledali pravljico deželo z domačimi

in eksotičnimi živalmi in svetlobnimi podobnicami. Razstava bo na ogled še od sobote, 24. decembra, do sobote, 31. decembra, med 17. in 20. uro.

V živalskem vrtu je 276 živali, od tega 56 različnih vrst, med njimi so tudi konji, osli, ovce, zajčki, lame, vietnamski prašički, kamele, nosati medvedi in podobno, ki jih vključijo v biblijski prizor. Društvo pa tudi od aprila do oktobra organizira praktično vzgojo in izobraževanje mladih o živalih. J. G.

V biblijski prizor vključijo tudi živali iz daljnih dežel, ki si jih obiskovalci lahko ogledajo tudi v toplejših mesecih leta.

Zavod za turizem in promocijo Hodoša

Z vodniki po Cesti stražarjev ob meji

Občina Hodoš je s pomočjo evropskega projekta Interreg bivšo karavlo spremenila v mladinski dom

Občina Hodoš, ena najbolj oddaljenih in najmanjših slovenskih občin, ima dolgo in pestro zgodovino kraja. Prvi zgodovinski zapis o naselbini Hodoš se omenja davnega leta 1331, in sicer v povezavi s krajevnim imenom Veliki Dolenci, od 1391. leta pa je Hodoš spadal pod zemljiško gospodo iz Güssinga, ki je celotno območje imenovala »pokrajina Örség«. Pravzaprav je bil Hodoš, ki je dobil ime po naselbinah mejnih stražarjev oziroma strelcev, vse do 1945. leta upravno in gospodar-

stražarjev, usposobljeni turistični vodniki pa jim bodo predstavljali zanimivo zgodovino te obsejne občine, povzpeli se bodo lahko na nekdanji stražni stolp, si ogledali še ekokmetijo in etnološki muzej v Krplivniku ter naravne posebnosti, kot je na primer Hodoško jezero, kjer živi največ vider. Cesta stražarjev se je imenoval tudi projekt, s katerim so pred petimi leti v okviru projekta Interreg III A obnovili bivšo karavlo, ki jo je Občina Hodoš leta 2004 odkupila od mi-

Cvetka Baranja Lukašev pripravlja vse potrebno za sprejem gostov, ki so si že pred meseci rezervirali mladinski dom na Hodošu za silvestrsko praznovanje.

SILVESTRSKI
POHOD Z BAKLAMI

LENDAVA vabi

Start: pred Kulturnim domom Lendava
Zbiranje: od 16.00 dalje
Start pohoda: 17.00
Tura: Lendavske gorice
Postajališče: Vaški dom v Lendavskih goricah
Dolžina trase: 7 km
Čas pohoda: 2 uri 30 min

29. december 2011

sko središče tega dela stražne krajine. V kraju so bili gasilsko poveljstvo, žandarmerija, bančništvo, osnovna šola, mesnica, lovska družina, babiška zdravstvena služba, cerkveno središče in mejno poveljstvo.

Danes Hodoš ni tako pomembno središče kot nekoč, toda občani so vendarle veseli, da so leta 1999 dobili svojo občino, v zadnjih enajstih letih pa se je v kraju marsikaj naredilo in spremenilo. Bližina meje in uhojena pot graničarjev sta bili vse od druge svetovne vojne do leta 1991 ovira za razvoj in prosto gibanje po neokrnjeni naravi, danes pa je prav to zgodovinsko dejstvo ena glavnih turističnih zanimivosti. V prihodnje bodo namreč turiste vodili po Cesti

nistrstva za obrambo. Danes je v njej mladinski dom, ki je zelo priljubljen zaradi spomina na železno zaveso in zaradi neokrnjene narave predvsem pri gostih iz Slovaške, Češke, Litve, Latvije in Irske.

V prihodnjem letu bo za dom skrbel nov Javni zavod za turizem in promocijo Hodoša, ki ga bo vodil Oto Gal, pripravili bodo tudi novo spletno stran in nov cenik. Praksa je pokazala, da skupine najraje najamejo celotni dom po dnevih in ne več sobe ali postelje, zato bodo temu prilagodili tudi cene. Ker pa je 28 ležišč premalo za skupino, ki se pripelje na Hodoš z avtobusom, načrtujejo gradnjo depandance z vsaj desetimi dodatnimi ležišči. Bernarda B. Peček

ŠTEFAN HAJDINJAK	DEBELEJŠI ZREZEK IZ STEGNA	VELJAVEN, VPLIVEN ČLOVEK	OČRT	BARIJ	BAROMETER ZA MERJENJE VIŠINE GORA	UMETNIŠKA VODITELJICA ORKESTRA	FRANCOSKI PISATELJ (EMILE)
PROSTOST							
POSODA ZA GOJENJE PLAZILCEV							
AMERIŠKI IGRALEC WALLACH MESEC JUD. KOLEDARJA				ORANŽADA IZ RADENSKE PROZEN TRAK			
VESTNIK	STARA MERA ZA VINO	DRAMA HENRIKA IBSENA	EKSP. ZMES TNT IN AMONIJE-VEGA-NITRATA	FRNIKOLA NAJNIŽJA TOČKA, MINIMUM		KOKOŠJE GNEZDO, LEGLO GRŠKA CRKA	KRAJ OB REKI THAYA V SEVERNI AVSTRJI
SLADEK JUŽNI SADEŽ					ŽRELO VULKANA		
VIŠJI DRŽAVNI URADNIK					KOROŠKI PLES		
KAMEN Z RAZAMI					LISA NA ŽIVALSKEM TELESU REKA V DALMACIJI		
STARA MERA ZA TKANINO					DOMNEVNI SNEŽNI ČLOVEK IZ HIMALAJE NIZ		KIM BASINGER TERME PRI KAMNIKU
VESTNIK	GLAVNO MESTO MAKEDONIJE	OKSID			AMERIŠKA ZVEZNA DRŽAVA SVETILKA (POGOV.)		
AMERIŠKI IGRALEC MINEO		AMERIŠKI VESOLJEC (EDWIN)		ORJAK			LOKU PODOBNO OROŽJE, SAMOSTREL
KATJA LEVSTIK		GL. MESTO KAZAH-STANA PTIČ NA ANTARKTIKI				VZKLIK PRI BIKOBORBI SODOBNIK KELTOV	KIRURŠKA IGLA
OBČUTEK MRZNJE, ZOPRNOŠTI					OZVEZDJE S SEVERNICO NEZNANKA V MATEMATIKI		
NAČELO					LEPO VEDEDENJE		
ŽENSKI PRINCIP KITAJSKE FILOZOFIJE				STARO MESTO OB EVFRATU PRIPADNIK EOLCEV		PLESALEC OTRIN NADUHA	NAJDALJŠA REKA V FRANCIJI
MARYOV SODELAVEC (FRIEDRICH)					GERMANSKI OREL		SOPHIA LOREN SEŽIG VDOV V INDIJI
VESTNIK	NEKDANJI RUSKI VLADAR	VODJA POVELJNIK VITEK LOVSKI PES			BISTVO V FILOZOFIJI VREDNOSTNI PAPIR		ŠTEVILO Z DVEMA NIČLAMA NABIT DELEC
NEKDANJI PREDSEDNIK ZAMBUE (FREDERICK)						PAPEŽEVO POKRIVALO SAMARJ	
MESTO V SV. ŠPANJI					CILJ, NAMEN		
KONEC POLOTOKA			KOSITER		GLAVNO MESTO FILIPINOV		

Horoskop napisala Jolanda

Želite izvedeti več in spremeniti življenje ter najti pravo rešitev? Za osebni obisk pokličite 031 457 557 ali 090 44 66 | (1,29 eur/min.)

OVEN 21. 3.–20. 4.

Preveč stvari opravljate naenkrat, premislite, kam boste vlagali energijo in tudi denar. Bilo bi dobro, da se posvetujete s strokovnjakom. Čutili boste obup in nemoč, poti nazaj ni, najbolje bo, da potegnete črto, kajti sledi vam preporod. Tukaj ni zmagovalca, samo moralno zadoščenje.

TEHTNICA 24. 9.–23. 10.

Pomoč vam ponudi starejši in spoštovan moški, na katerega se lahko absolutno zanesete. Pred vami so novi začetki in razvoj v pozitivne smeri. Odrzite vse svoje strahove in dvome, saj vam ravno zaradi tega ne uspeva, kot si želite. Vzemite si čas in še enkrat premislite, kaj in kako si želite.

BIK 21. 4.–21. 5.

Vaše sanje se lahko uresničijo takoj, če le vidite resnico v sebi. Razmislite tudi o posledicah. Ne sodite in ne ukrepajte, raje opazujte. Zadeve, poslovne kot tudi čustvene, rešujte postopoma, sklenite premirje in si vzemite čas za odmor, ki ga že nekaj časa potrebujete.

ŠKORPIJON 23. 10.–23. 11.

Imeli boste občutek, da ste dosegli svoje želje in jih tudi izpolnili. Zaradi stvari, ki vas bremenijo, si lahko odahnete, rešitev je že tukaj, samo vi je še ne vidite. Malo počakajte. Ostanite takšni, kot ste, pristni, pošteni in zvesti resnici, ter upoštevajte ljudi okoli sebe.

DVOJČKA 22. 5.–21. 6.

Nekatere stvari odhajajo iz vašega življenja samo zato, da naredijo prostor novim. Sprejmite dogajanje okoli sebe, saj vas čaka še veliko dela. Nič ne poteka po vaših načrtih, počakajte, saj imate še vedno prednost pred tekmeči. Vse, kar je bilo skrito, se bo pokazalo.

STRELEC 24. 11.–22. 12.

Do zdaj vam je še kar uspelo, ne ustavlajte se, ampak nadaljujte korak za korakom. Ne stiskajte obroča, kajti lahko izgubite, za kar ste se trudili. Bodite prožni, da se energija ne bo zataknila. Pri odnosu s starejšo osebo bodite previdni, raje preverite govornice.

RAK 21. 6.–22. 7.

Urejali boste družinske odnose in se ob tem veliko naučili. Bodite odprti za srečanje. Ne sklepajte površinsko, saj lahko naredite komu krivico. Dogajalo se bo kar samo od sebe, vi samo pazite, da boste izbrali pravi trenutek in se pravilno odločili. Naložena vam bo dodatna odgovornost.

KOZOROG 23. 12.–20. 1.

Ujeti ste v položaj, iz katerega zdaj ne vidite izhoda. V takšnem stanju je bolje mirovati kot delovati. Vsako težavo rešujte postopoma. Ni nujno, da je konec, vsekakor pa na stari način ne bo šlo več. Vsako slabo je za nekaj dobro, premislite in videli boste, da je tako.

LEV 23. 7.–23. 8.

Postavite meje in omejite in ne sklepajte kompromisov, ukrepajte. Pazite, da ne boste naredili enake napake kot v preteklosti. Lahko manjši prepir. Ne mislite, da je drugim boljše. Posebej pazite na svoje čute, da vam ne uidejo z vajeti. Držite se stroge discipline na vseh področjih.

VODNAR 21. 1.–19. 2.

Dolgo ste čakali, da se vaše želje uresničijo, zdaj ste skoraj že na cilju. Ne prepuščajte se sanjaštvu in fantazijam. Vsa vaša energija naj bo na enem mestu. Prečistite in umirite svoje misli, da bo nihanja čim manj. Uspel vam bo veliki met na vseh področjih.

DEVICA 24. 8.–23. 9.

Združite svoje talente in doživeli boste uspeh. Dobro bi bilo vprašati svoje srce, kaj si želi – ne bodite presenečeni z odgovorom, zaupajte si, saj to je tisto pravo. Nekaj se je že začelo, počakajte. Prihajajo novice, ki bodo za vas zelo pomembne.

RIBI 20. 2.–20. 3.

Pretrgajte stare škodljive vzorce, da se ne ponovijo več. Vrzite v stran vse, kar vas plaši in omejuje. Čas je za vašo novo osebnost, le pogumno. Ponovna ljubezen iz davnih časov, lahko spomin na otroštvo. Sreča se lahko povrne, če se ne boste obremenjevali s preteklimi izkušnjami.

deset razlik

Nagrade za izžrebane reševalce

- 1. nagrada: knjiga Lahko jem, mag. Branislava Belovič
- 2.–8. nagrada: majica

Pravilno rešitev - označena polja - napišite in pošljite na dopisnicah na uredništvo Vestnika, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, do petka, 30. decembra 2011.

Rešitev:

_____

_____

_____

_____

_____

Ime in priimek, naslov:

Nagrajenci nagradne križanke Radenske v Vestniku 8. 12. so:

1. nagrada (darilni paket z dvema brisačama Radenske) Nik Škrjanec, Ul. Frana Kovačiča 29 a, 9241 Veržej
2. nagrada (športna torba Radenske plus) Lidija Jošar, Šulinci 68, 9203 Petrovci
3. nagrada (nahrbtnik z napisom Oaza) Majda Bily, Prisojna ul. 29, 9252 Radenci

sudoku

Vsaka vodoravna vrstica, vsak stolpec in vsak kvadrant 3 x 3 morajo vsebovati številke od 1 do 9.

						9	8	
			3		7			
3	2	1						
1			6		5			
8	4	5				1	7	4
		9	8					
4				8		1		2
			5	2		6		

Telefon otrok in mladostnikov
080 1234
TOM pri ZPMS
BREZPLAČEN KLIK - VSAK DAN OD 12^h DO 20^h

VESTNIK
lahko
kupite tudi
na večini pošt
v Pomurju.

www.pomurje.si

Cenik malih oglasov

do 80 znakov*	8,35 €
81	8,50 €
82	8,65 €
83	8,80 €
84	8,95 €
85	9,10 €
86	9,25 €
87	9,40 €
88	9,55 €
89	9,70 €
90	9,85 €
91	10,00 €
92	10,15 €
93	10,30 €
94	10,45 €
95	10,60 €
96	10,75 €
97	10,90 €
98	11,05 €
99	11,20 €
100	11,35 €
101	11,50 €

Mali oglasi do 80 znakov 8,35 evra, vsak naslednji znak (*znak je vsako ločilo, presledek ali znak) 0,15 evra.

V SPOMIN

20. decembra je minilo devet let žalosti od takrat, ko nas je zapustil naš najdražji

Igor Rous
z Ivanec

Najlepša hvala vsem,
ki se z dobro mislijo v srcu ustavite ob njegovem grobu,
mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Tvoji najdražji

Servis VW-Audi
Andreas Celec, s. p.
mojstrska delavnica
Dol. Slaveči 120 a
9264 Grad
031 442 745

Tudi v novem letu naj bo vaš korak odmeven,
vaša beseda pogumna, vaše življenje pa
iskrivo, ustvarjalno in polno toplih trenutkov.

*Videli ptičko smo leteti,
želja naša je bila,
na krilih njenih poleteti v kraj,
kamor Bog odpeljal te je v večni raj.
Nežno tvoje lice poljubili bi,
solzice svoje pustili bi na tvojo dlan,
rekli bi besedo eno le,
oh, kako pogrešamo, ljuba Rudina, te.*

V SPOMIN

25. decembra bodo minila štiri leta globoke žalosti od takrat, ko nas je nenadoma po hudi in zahrbtni bolezni za vedno zapustila naša ljuba hčerka, sestra, vnukinja, sestrična, nečakinja in botrica

Rudina Časar
iz Beltinec

Iskrena hvala vsem, ki obiščete njen prerani grob, ji položite cvetje in prižgete svečo v njen spomin.

Žalujoči sestra Melita in mamica z Antejem

Sanitetni prevozi v vse zdravstvene ustanove po Sloveniji

Z vami pri reševanju problema prevoza!

Rešilna, nenujni reševalni prevozi, d. o. o., Tišina 1
Informacije - naročila: GSM: 041 674 467 - Janko Vrbančič

VRTINE ZA
TOPLLOTNE ČRPALKE
NAMAKALNE IN POKIKOVALNE SISTEME

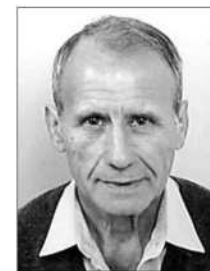
GEO-VRTINA d.o.o.
MURSKA SOBOTA
VODNA DOVOLJENJA
MONITORING
041 741 809

Prevoze opravljamo z osebnimi in reševalnimi vozili z nalogom za prevoz.
Pridemo po vas domov.
Pomagamo vam urediti dokumentacijo za pregled, sprejem ali terapijo.
Z vami počakamo do konca pregleda.
Po pregledu vas odpeljemo domov.
Pokličite in se prepričajte o naši kakovosti.
Za vse, ki imate urejeno dodatno zavarovanje, so naše storitve brezplačne.

SANTRA, reševalni prevozi, d. o. o.
PE Murska Sobota
Grajska ulica 11
9000 Murska Sobota
tel.: 02 530 10 03
GSM: 031 646 797

pomurje.si
BOLJŠA STRAN SPLETA

POSOJILO
na osnovi vašega vozila.
Odplačilo prek položnic.
Vozilo vam ostane v uporabi.
Posredujemo za več posojilodajalcev.
Tel. št.: 02 2283020
AVTOMOBILI P. R., Industrijska ul. 9, Maribor

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
utihnil je tvoj glas,
bolečina in samota sta pri nas.
Zato pot nas vodi tja,
kjer sredi tišine spiš,
a v naših srcih še živiš.*

ZAHVALA

V 66. letu nas je po težki bolezni zapustil dragi mož, oče, dedek, tast, brat in stric

Branko Šooš
iz Vanče vasi 54

Iskreno se zahvaljujemo vsem,
ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje,
sveče ter za svete maše in druge dobrodne namene
ter nam izrekli sožalje.

Hvala gospodu pastoru, pevcem, gasilcem, govorniku in DU Tišina. Posebej hvala vsemu zdravstvenemu osebju, zdravnici Ireni Rihtaršič, podjetju Rešilna in pogrebniemu podjetju Banfi.

Žalujoči domači ter tvoji vnuki Mišel, Miha, Gašper, Domen in vnukinja Lara

OGLASNO SPOROČILO

ZLATO ŠE NIKOLI NI BILO TAKO BLIZU

Izbirate lahko med zlatimi naložbenimi palicami in kovanci s čistino 999,9 tisočinke in standardom kakovosti Good Delivery (GDS), ki ga podeljuje londonsko Združenje trgovcev z zlatom in srebrom (LBMA). Takšno zlato trgovci praviloma ponujajo v prodajo in odkup pod približno enakimi pogoji, kar investitorjem prihrani morebitne nevšečnosti ob njegovi prodaji.

V Sloveniji je naložbeno zlato za fizične osebe oproščeno davka na kapitalski donos in davka na dodano vrednost, unovčite pa ga lahko kjer koli po svetu. Ne izpustite iz rok zlate priložnosti, saj so zlate naložbene palice in kovanci lahko dobra naložba ali dragoceno darilo.

Vabimo vas, da nas obiščete v poslovalnici v Murski Soboti na Kocljevi 16 ali nas pokličete na telefon: (02) 53 04 310.

Opozorilo: Zlato ni enako depozitu, ne prinaša obresti in ni vključeno v sistem zajamčenih vlog. Pri nakupu investitor prevzema tveganje, da bo ob njegovi prodaji dobil manj, kot je investiral. Banka jamči stranki, da ima zlato čistino in maso, navedeno v pogodbi o prodaji zlata, ne jamči pa za odkup prodanega zlata.

Zlato nas že tisočletja navdušuje s svojo dragocecnostjo. Veliko zanimanje za naložbo v to plemenito kovino nas je spodbudilo, da smo prodajo zlata v Abanki razširili na skupaj 16 poslovalnic in je zdaj na voljo tudi v poslovalnici v Murski Soboti.

www.abanka.si | info@abanka.si | Abafon 080 1 360

ABANKA
BANKA PRIJAZNIH LJUDI

oglas@vestnik.si
tel.: 02 538 17 20

2. letnik 1997, prodam. Tel.: 031 301 849. m021809

posesti

KUPIM KMETIJSKO ZEMLJIŠČE (ne gozda), okrog 100 arov ali več. Cena do 20€/ar. Tel.: 031 546 227. m021683

VEČJE STANOVANJE V BLIŽINI RADENEC, 80 m2, damo v najem. Tel.: 040 395 063. m021798

GRADBENO PARCELO, 38 arov, komunalno urejeno, v Strukovcih ob cesti, prodajo. Tel.: 549 13 67. m021806

kmetijska mehanizacija

KUPIM traktor in kmetijske priključke. Tel.: 041 243 330. m021724

KUPIM TRAKTOR ZETOR, IMT ali druge znamke in priključke za traktor. Tel.: 051 639 777. m021667

KUPIM TRAKTOR ZETOR, IMT ali kaj podobnega. Dobro plačilo. Tel.: 041 235 349. m021754

POLJSKO PREŠO Z-224 in 30 silažnih okroglih bal ter traktor Same Antares

živali

KUPIJO 180 kg svinjo. Tel.: 549 13 67. m021806

razno

STOJEČO hrastovo hlodovino kupim. Tel.: 031 309 885. m021792

PRODAMO IN BREZPLAČNO DOSTAVIMO kamen, skrilavec, različnih barv in debelin. Tel.: 041 678 966. J. Mernik, s. p., Tepanje 1 a, 3210 Slovenske Konjice. m021751

storitve

Odkupujemo hrastovo in orehovo hlodovino. Mogoč odkup na panju. Tel.: 041 610 210 ali 769 15 91. G. O. Z. D-BIO-LES PREDELAVA LESA, Vlado Medved, s. p. m021791

čestitka

PRIJATELJICI ANI želim še veliko zdravja, sreče in osebnega zadovoljstva v letu 2012 - Z. Zakladko. m021721

*Solze lahko skrijemo,
bolečino zatajimo,
le praznine, ki ostaja, ne nadomestimo.*

V SPOMIN

24. decembra bo minilo leto žalosti od takrat, ko nas je zapustil dragi mož, oče, tast, dedek in brat

Štefan Krančič

iz Borejca

Iskrena hvala vsem, ki se z lepo mislijo, s cvetjem in prižgano svečo ustavite ob njegovem grobu.

Vsi njegovi

*Čeprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
med nami si.*

V SPOMIN

20. decembra mineva leto žalosti od takrat, ko si nas zapustil, dragi mož in oče

Štefan Zelko

iz Gorice

Hvala za tvoje skrbno delo.
Hvala vsem, ki se ustavite ob njegovem grobu.

Žalujemo tvojim najdražjim

KOMUNALA
Javno podjetje, d. o. o., Kopaljska ul. 2
Murska Sobota, N. C. 521 37 00

DE POGREBNIŠTVO
Panonska ulica 3
Murska Sobota

**POGREBNE STORITVE UREDITE
VSE NA ENEM MESTU
PO ZELO UGODNIH CENAH!
24-URNA DEŽURNA SLUŽBA:
GSM: 041 631 443**

POGREBNE STORITVE,
OPREMA, VZDRŽEVANJE
POKOPALIŠČ IN ZELENIC
ALEKSANDRA VUČKIČ BANFI s. p.,
Veščica 17, 9000 M. Sobota

**V TEŽKIH TRENUTKIH
VAM SVETUJEMO IN
POSKRIBIMO ZA CELOTNO
ORGANIZACIJO IN
IZVEDBO POGREBA
PO KONKURENČNIH
CENAH.**

24 UR NA DAN:
02 534 80 60, 041 681 515

**KOMPLETNE
POGREBNE
STORITVE**

**UREJANJE
POKOPALIŠČ
IN ZELENIC**

*Brezplačni prevozi opreme na dom,
brezplačni prevozi do 40 km, plačilo
na več obrokov brez obresti*

Vladimir Hozjan, s. p., Šulinci 87 a,
tel.: 02 55 69 046, GSM: 041 712 586

V SPOMIN

Minilo je sedem let, odkar je prenehalo biti tvoje plemenito srce in ugasnil tvoj nasmejani obraz,

draga naša

Romica Hari Matek

iz Murske Sobote
20. 12. 2004–20. 12. 2011

V naših srcih ostajaš vedno z nami!
Hvala vsem prijateljem in znancem, ki ohranjate spomin nanjo in obiščete njen grob!

Tvoji najdražji

*Spomin je svetloba,
ki dušo obliva,
spomin je ljubezen,
ki v srcih prebiva.*

V SPOMIN

17. decembra je minilo leto, polno žalosti, od takrat, ko nas je zapustil dragi mož, oče, tast, dedek in brat

Jožef Gjerkeš

iz Nedelice

Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu in prižigate sveče v njegov spomin.

Vsi tvoji najdražji

Hospic
Slovensko društvo

OPORA – SOČUTJE
v hudi bolezni in smrti
OO Murska Sobota
Z ŽALUJOČIMI
vsak zadnji četrtek v mesecu ob
17. uri na Slovenski ulici 42
Tel.: 051 456 470

*Oči zapremo,
v spominu vedno znova te uzremo.
Nikjer te več ni in to nas močno boli.
Spomin nate večno bo živel,
nikoli ti zares od nas ne boš odšla,
v naših srcih boš z nami vedno bivala.*

ZAHVALA

V 88. letu se je od nas za vedno poslovila draga mama, tašča, stara mama in prababica

Štefanija Opaka

iz Gerlinec 110

Z globoko bolečino v srcih se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, kolektivu podjetja ALTRAD – LIV in OŠ Cankova ter vsem drugim, ki ste našo Štefko pospremili na njeni zadnji poti ter darovali vence in cvetje, sveče, za sv. maše in obnovo vaške kapelice.

Posebna zahvala je namenjena družini Ernesta Štesla, ki je naši družini v najtežjih trenutkih stala ob strani. Hvala gospodu župniku, g. Perši, pevcem za odpete žalostinke in pogrebniemu podjetju Banfi.

Žalujemo vsi, ki smo te imeli neizmerno radi in te bomo močno pogrešali ter nikoli pozabili

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
pomislite, kako zelo trpel sem,
in le večni mir mi zaželite!*

ZAHVALA

V 72. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, ded, tast in brat

Alojz Horvat

iz Lendave

Z bolečino v srcih se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili k počitku, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, za svete maše in v druge namene ter nam stali in nam še stojite ob strani. Iskrena hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete pesmi.

Žalujemo vsi njegovi najdražji

*Ni te več na vrtu ne v hiši,
nič več glas se tvoj ne sliši,
če lučko na grobu upihnil bo vihar,
v naših srcih je ne bo nikdar.*

ZAHVALA

V 84. letu nas je zapustila draga mama, babica, prababica, sestra in tašča

Rozina Kelenc

iz Velike Polane 201

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebej hvala g. župniku Simonu Slani, ge. Aranki Zver za poslovlilne besede, pevkam za odpete žalostinke, članom upokojenskega društva iz Velike Polane, cvetličarni Ana iz Lendave in pogrebniemu podjetju Ferenčak.

Vsi njeni

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
pomislite, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

V 84. letu smo se poslovili od naše ljube mame, tašče, sestre, babice in prababice

Franciške Plahut

iz Tropovec 55

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in sosedom za izrečena sožalja in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala vsem, ki ste darovali sveče, za sv. maše in v dobrodelne namene.

Posebno zahvalo namenjamo tudi zdravniku Deanu Kovešu in njegovemu osebju, gospodu župniku, pevcem za odpete žalostinke, govornici Bernardi in pogrebniemu podjetju Banfi.

Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Tvoji najdražji

Draga babica Franciška – zelo te pogrešamo tvoji vnuki in pravnuki

*V samotni tiho, tiho srce bridko joče,
to srce še zdaj verjeti noče,
da od tam, kjer zdaj si dragi ti,
nazaj domov nikjer ni več poti.
Upanje le eno še živi,
da vidimo se v večnosti.*

V SPOMIN

23. decembra bo minilo žalostno leto, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi

Vladimir Jožef Menciger

iz Pertoce 81

Hvala vsem, ki ga še ohranjate v spominu, radi postojite ob njegovem grobu, mu namenite lepo misel, kratko molitev, prižgete svečko ali položite cvet v spomin. Vsem – hvala!

Tvoja družina

**Center
za pomoč
žrtvam**

kaznivih dejanj

M. Sobota, Pleše 9, 9000 M. Sobota
Tel.: (02) 527 19 00

Če si žrtev nasilja ali v stiski, poklič! Pomoč je zaupna in brezplačna. Na voljo smo 24 ur na dan, vse dni v letu!

ozara
SLOVENIJA
NACIONALNO ZDRUŽENJE
ZA KAKOVOST ŽIVLJENJA

OZARA SLOVENIJA,
PISARNA ZA INFORMIRANJE
IN SVETOVANJE,
MIKLOŠIČEV TRG 3,
9240 LJUTOMER

**Kontaktna številka
070 550 665**

Ponujamo pomoč in podporo osebam s težavnimi v duševnem zdravju, ljudem v duševni stiski in njihovim svojcem.

Cenik osmrtnic

1 kolona x 13 cm	84,50 evra
2 koloni x 7 cm	91,00 evrov
2 koloni x 8 cm	104,00 evrov
2 koloni x 9 cm	117,00 evrov
2 koloni x 10 cm	130,00 evrov
2 koloni x 11 cm	143,00 evrov
2 koloni x 12 cm	156,00 evrov
2 koloni x 13 cm	169,00 evrov

Doplačilo za sliko 16,75 evra.

Naročniki imajo ob naročilu in plačilu pri blagajni 20 % popusta.

Izbor Pomurke in Pomurca leta

Komu med najboljšimi naslov?

Glasujete lahko z glasovnico Vestnika, SMS-sporočili in po Radiu Murski val

Dr. Saška Roškar

Tjaša Šimonka

Mag. Marija Horvat

Andrejka Preskar

Martina Horvat

Jerneja Svenšek

Alja Samec

Valerija Žalig

Jasmina Maček

Aleksandra Šinko

Daniela Krpič

Denis Berdajs

Dejan Zečević

Filip Španbauer

Andrej Šterman

Jože Gerenčer

Geza Filo

Stanko Bensa

Boštjan Maček

Branko Buzeti

Vlado Karoly

Matej Sinic

Za naslov Pomurke in Pomurca leta se poteguje enajst mesečnih zmagovalk in prav toliko zmagovalcev. Tako kot pri mesečnih izborih boste tudi v finalnem izboru bralke in bralci Vestnika ter poslušalke in poslušalci Murskega vala lahko glasovali po treh poteh: z glasovnico iz Vestnika, kjer je število poslanih glasovnic neomejeno,

upoštevali pa bomo izpolnjene glasovnice, ki bodo prispele na naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom PP 2011, do vključno četrta, 29. decembra 2011. Od ponedeljka, 19. decembra, do četrta, 29. decembra 2011, do 17.00 lahko glasujete tudi z SMS-sporočili na 2929 in lahko pošljete neomejeno

število sporočil za posameznega kandidata. Cena povratnega sporočila je 0,417 €. Na Murskem valu začnemo desetdnevno glasovanje v ponedeljek, 19. decembra. Potekalo bo dvakrat dnevno – dopoldne in popoldne. Vsakič bomo sprejeli 20 glasov. Vsak glasovalec bo glas za svojega favorita lahko oddal samo enkrat.

Kandidatke za Pomurko leta 2011

Dr. Saška Roškar
SMS-sporočilo: RMV Z A
Tjaša Šimonka
SMS-sporočilo: RMV Z B
Mag. Marija Horvat
SMS-sporočilo: RMV Z C
Andrejka Preskar
SMS-sporočilo: RMV Z D
Martina Horvat
SMS-sporočilo: RMV Z E
Jerneja Svenšek
SMS-sporočilo: RMV Z F

Alja Samec
SMS-sporočilo: RMV Z G
Valerija Žalig
SMS-sporočilo: RMV Z H
Jasmina Maček
SMS-sporočilo: RMV Z I
Aleksandra Šinko
SMS-sporočilo: RMV Z J
Daniela Krpič
SMS-sporočilo: RMV Z K

Kandidati za Pomurca leta 2011

Denis Berdajs
SMS-sporočilo: RMV M A
Dejan Zečević
SMS-sporočilo: RMV M B
Filip Španbauer
SMS-sporočilo: RMV M C
Andrej Šterman
SMS-sporočilo: RMV M D
Jože Gerenčer
SMS-sporočilo: RMV M E
Geza Filo
SMS-sporočilo: RMV M F

Stanko Bensa
SMS-sporočilo: RMV M G
Boštjan Maček
SMS-sporočilo: RMV M H
Branko Buzeti
SMS-sporočilo: RMV M I
Vlado Karoly
SMS-sporočilo: RMV M J
Matej Sinic
SMS-sporočilo: RMV M K

Pisma sprejemamo na naslov Vestnik, Ul. arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota, e-pošta: vestnik@vestnik.si. Prostorske možnosti za objavo so omejene na 3.500 znakov. Pisem ne lektoriramo.

Spoštovano uredništvo Vestnika

V vašem časopisu, ki sicer izhaja le tedensko enkrat in so objavljene predvsem novice in informacije ki so zastarele in za bralca nezanimive, se najdejo kdaj pa kdaj še kašni prispevki katerim bi skladno s tem dodali neko vrednost ali pa ne samemu časopisu ali pa nekemu od novinarjem. Tako ste 24.11.2011 objavili članek z naslovom »Romski jezik in lažni strokovnjak«.

Sicer bi lahko novinarju Timoteju Milanovu čestital za objavljeni članek. Pa vendar bi vse eno malo komentiral njegov prispevek. Najprej bi vse eno rad omenil, da je gospod Jožek Horvat Muc še vedno najvidnejši romski aktivist v Sloveniji. Dejstvo je, da je prav on naredil v Sloveniji največ na področju romskega jezika. Dejstvo je, da je kot prvi romski novinar v Sloveniji na Murskem valu vodil romsko oddajo (tudi v romskem jeziku). In ni nobena skrivnost, da je prav na račun te od-

daje Murski val oziroma vaše podjetje vrsto let prejelo finančna sredstva s strani Evropskih in slovenskih razpisov. In prav Vestnik je bil tisti, ki je vrsto let nazaj prav o Jožeku poročal kot o strokovnjaku za romski jezik. In prav vaše podjetje je velikokrat, kadar je šlo za predstavitev dejavnosti vašega podjetja na področju Romske skupnosti, tudi v mednarodnem pogledu predstavila Jožkota kot eksperta za romska vprašanja in romski jezik. Ali je to vaše podjetje počelo zaradi Jožkota samega in njegovega znanja ali pa morda zaradi drugih (tudi finančnih) interesov vaše firme? In ali bi ne bilo bolj smotrno se vprašati, kje so drugi romski aktivisti in kaj delajo na tem področju?

Je morda prav, da se tako in na takšen nepravilen način ovrednoti delo nekoga, ki se ves čas trudi preko literature približati romski jezik večinskemu narodu. Sicer pa mislim, da v imenu velikega števila bralcev Vestnika, kakor tudi v imenu nekaterih vaših sodelavcev v vašem podjetju, lahko samo čestitam Jožeku Horvatu Mucu za vso njegovo delo, predvsem pa na omejenem področju. Sam sem mnenja, da je Jožko trenutno edini romolog s strani romske skupnosti pri nas. In po mojem mnogi, ki se ukvarjajo s področjem romologije ne segajo Jožkotu niti do kolen, bil on magister, doktor ali ne. Sicer redno berem Vestnik in imam svoje mnenje o njem. Kot bralec vsekakor imam pravico do svojega mnenja. Upam, da bo moj komentar Uredništvo Vestnika objavilo v celoti. Lep pozdrav.

Stanko Baranja, Serdica

avto plin
modra rešitev za ekonomično in okolju prijazno vožnjo

Avtoplin od sedaj tudi na bencinskih servisih:
Celje - AC Lopata
Slovenska Bistrica - Ljubljanska (krožišče)
Gornja Radgona - Mele
Murska Sobota - Tišinska

Že 52 bencinskih servisov Petrol z avtoplinom v Sloveniji.

AVTOPLIN LPG

PETROL
Energija za življenje

www.petrol.si/avtoplin

Glasovnica

Pomurka leta 2011:

Pomurec leta 2011:

Moj naslov:

Opozorilo: Upoštevali bomo samo v celoti izpolnjeno glasovnico. Glasovnico prilepite na dopisnico in jo najkasneje do 29. 12. 2011 pošljite na naslov: Podjetje za informiranje, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

WIDEX

SLUŠNI APARATI - WIDEX d.o.o.
Ljubljana, Resljeva cesta 32, tel.: 01/234 57 00
www.widex.si; widex@widex.si

Bodite sinhronizirani z življenjem ...
Najnovejša serija vrhunskih slušnih aparatov WIDEX CLEAR.

Cenjenim uporabnikom slušnih aparatov Widex želimo lepe praznike in vse dobro v novem letu!

POSLOVALNICE:
Celje • Koper • Kranj • Maribor • Murska Sobota
Novo mesto • Ravne na Koroškem • Šempeter pri Gorici
Šempeter v Savinjski dolini

Vedno z vami, ... v skrbi za vaš sluh!

glasbene
lestvice na
radiu murski valLESTVICA OBMURSKE ZABAVNE
GLASBE DOMAČA PLOŠČA

1. MED VODO IN SONCEM – Broken Hearts
2. ČEZ NOČ POZABIL SEM NATE – Weekend band
3. ČE BI – Balladero
4. POD OKNOM – Klarisa Jovanovič
5. MOJA ROUŽA – Horizont

PREDLOGA

UTRUIJEN – Nova legija
MASKE – Marko Pascal Rožman

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE
GLASBA NAŠEGA SRCA

1. ČE SREČA KDAJ TE ZAPUSTI – Čar
2. SPOMIN NA OČETA – Ans. Roka Žlindre
3. TA BELI SNEG – Štrk
4. ŽIVLJENJE SE TAKO OBRAČA – Minutka
5. NAŠA PRAVLJICA – Ansambel Žargon

PREDLOGA

ZIMSKE RADOSTI – Mladi Godci
SMUČAT JE ZAKON – Boštjan Konečnik

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE
7 VELIČASTNIH

1. DANES JE DAN – Slavko Ivančič
2. POZDRAV Z LJUBEZNIJO – Nina Pušlar
3. POČASI JE LEPO – Jelen band
4. TI SI MOJA ROŽA – Alenka Godec
5. OSTANI – Andraž Hribar

PREDLOGA

NAJIN PLES – Neisha & Tokac
KLOVN – Flirt feat. Tinkara Kovač

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB
NA MURSKEM VALU NSTSNMV

1. CALLED OUT IN THE DARK – Snow Patrol
2. THE ONE THAT GOT AWAY – Katy Perry
3. CAN'T STAND THE SILENCE – Rea Garvey
4. PUMPED UP KICKS – Foster The People
5. BLACK AND WHITE AMERICA – Lenny Kravitz

PREDLOGA

WE FOUND LOVE – Rihanna & Calvin Harris
VIDEO GAMES – Lana Del Rey

Majico Murskega vala dobi:
Gabriela Pertoci, Lipovci 51 a, Beltinci.
Nagrada čaka v naročniški službi
Podjetja za informiranje.

Kupon št. 51

Glasujem za skladbo

Domača plošča:

Glasba našega srca:

7 Veličastnih:

NSTSNMV:

Ime in priimek, naslov:

Izpolnjen kupon pošljite do torka,
27. decembra 2011, na naslov:
Murski val, Ul. arh. Novaka 13, 9000
Murska Sobota, za glasbene lestvice.

RADIOMURSKIVAL 94,6 in 105,7MHz

petek, 23. decembra

- 10.15 Pomurec in Pomurka leta 2011, glasovanje
19.15 Mladi val z Anjo Micevski in Evo Dora

sobota, 24. decembra

- 20.00 Božični večer z Milanom Zrinskim, poslanice evanđeličanskega škofa Geze Erniše, katoliškega Petra Štumpfa in predstavnika binkošne cerkve Daniela Grabarja
24.00 Polnočnica, prenos iz cerkve svetega Janeza Krstnika, župnik Andrej Zrim, reporter Bojan Rajk

nedelja, 25. decembra

- 10.30 Nedeljska kuhinja: misionar Pedro Opeka z Madagaskarja (Simona Špindler)

- 20.00 Še enkrat: izbor oddaj preteklega tedna s ponovitvijo Nedeljske kuhinje z gostom Stankom Polaničem, predsednikom uprave Interling Holdinga

ponedeljek, 26. decembra

- 18.00 MV-dur: Maja Keuc o novi zgoščenki (V ŽIVO!)

- 19.10 Dedek Mraz na Murskem valu, otroci kličejo, pojejo, deklamirajo, klepetajo, dedek jih nagraduje – vse do petka
20.00 Kak je indak fajn bilou: Milan Zrinski zadnjič letos v svoji etnografski oddaji

torek, 27. decembra

- 11.15 Kratki stik
20.00 Dvojna koncentracija iz Maksimusa: neposreden prenos oddaje, voditelja Urška Horvat in Jernej Šavel, vstopnine ni, pijača dobrodošlice in nagrade za obiskovalce

sreda, 28. decembra

- 10.15 Glasovanje za Pomurko in Pomurka leta 2011
13.15 Prva oseba ednine, dnevni komentar dežurnega novinarja: Jernej Šavel

četrtek, 29. decembra

- 16.15 Zadnje glasovanje za Pomurko in Pomurka leta 2011
19.15 Mali radio, Nina, Nino in nova sovoditelja, v počitnicah!

TELEVIZIJA S STATUSOM POSEBNEGA POMENA

as televizija
www.tv-as.net
02/ 521 30 30
051 38 77 77

MURARABA TV,
tedenska oddaja o aktualnih dogodkih,
na sporedu vsak ponedeljek ob 18.30.

muraraba.tv

SIKOCU

Urška in Jernej nujno potrebujeta vašo prisotnost
v torek, 27. decembra 2011, ob 20.00 v baru Extra Max.

Tam bo nastajala nova oddaja

Dvojna
koncentracija

Dobrodošlica za obiskovalce: prigrizek in pijača. Žrebanje nagrad.
Bodite ob 20.00 v baru Extra Max v Maximusu! Vstopnine ni!

napovednik prireditev

Odprtje

GORNJA RADGONA

V ponedeljek, 26. decembra, ob 16. uri bo v galeriji kulturnega doma odprtje razstave Hermana Čaterja: Fotografije. Razstava bo na ogled do 31. januarja.

Gledališče

MURSKA SOBOTA

V petek, 23. decembra, ob 19. uri bo v Klubu PAC gledališko-video-literarni performans Izstop. Nastopili bodo Lučka Zorko Titan (poezija), Simon Poldauf (video) ter Tomo Podstenšek in Lučka Zorko Titan (gledališki del).

MALA NEDELJA

V petek, 23. decembra, ob 10. uri bo v domu kulture gledališka predstava Gospa Pehta v izvedbi gledališča Ku-Kuc za LGG-abonma.

RADENCI

V četrtek, 22. decembra, ob 9.30 bo v kongresni dvorani hotela Radin lutkovna predstava Racek Nacek, ob 16. uri pa Rdeča kapica. Po lutkovni predstavi bo prihod Božička in dedka Mraza.

Koncert

RADENCI

V petek, 23. decembra, ob 18.30 bo v cerkvi sv. Cirila in Metoda božično-novoletni koncert Tamburaškega orkestra Drotman-triši iz Radenec. Gostje bodo Ingrid Müller, Anja Rauter in Anja Domadenik.

V torek, 27. decembra, ob 18.30 bo v cerkvi sv. Cirila in Metoda koncert vokalnega kvinteta Aeternum.

V sredo, 28. decembra, ob 19. uri bo v Kongresni dvorani hotela Radin tradicionalni Božično-novoletni koncert Mešanega pevskega zbora Radenska.

BELTINCI

V petek, 23. decembra, ob 22.30 bo v Ambasadi Štefana Kovača - Marka pogansko-slovenski koncert noise rok skupine Klopka za pionira.

LENDAVA

V petek, 23. decembra, ob 19. uri bo v gledališki in koncertni dvorani v okviru Koncertnega cikla Festine 2012 koncert Polka potpuri 70-članskega orkestra Delavska godba Trbovlje.

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 22. decembra, ob 19. uri bo v gledališču Park božično-novoletni koncert Pihalnega orkestra Murska Sobota.

V petek, 23. decembra, ob 19.30 bo v gledališki dvorani koncert moškega vokalnega kvinteta Aeternum.

V četrtek, 22. decembra, ob 18. uri bo v dvorani Glasbene šole Murska Sobota novoletni koncert učencev.

V nedeljo, 25. decembra, ob 22. uri bo v MIKK-u veliki božični koncert skupine Lollbrigida (Zagreb, Murska Sobota). Po koncertu bo after party 70's & 80's disco with GT Oblivious.

TIŠINA

V petek, 23. decembra, ob 18. uri bo v cerkvi Marijinega rojstva božično-novoletni koncert pevske skupine Iskrice s Tišine. Gost večera bo sekstet Odoica z Vrhniko.

VELIKA POLANA

V ponedeljek, 26. decembra, ob 18. uri bo v cerkvi srca Jezusovega dobrodelni koncert vokalne skupine Evertepe z gosti Murska Percussion Ensemble.

ČRENŠOVCI

V torek, 27. decembra, ob 18. uri bo v cerkvi povišanja Sv. križa božični koncert Mešanega cerkvenega pevskega zbora Franceta Cigana Črenšovci in Mladinskega pevskega zbora.

GORNJA RADGONA

V četrtek, 22. decembra, ob 17. uri bo v avli šole osmi Božično-novoletni koncert pevskega zbora na Osnovni šoli Gornja Radgona.

LJUTOMER

V nedeljo, 25. decembra, ob 18. uri bo v cerkvi sv. Janeza Krstnika Božični koncert, na katerem bodo nastopili Mešani pevski zbor sv. Janeza Krstnika, Kresničke, Dar in gostje – komorni pevski zbor Carus iz Maribora.

Dogodek

MURSKA SOBOTA –
HIŠA SADEŽI DRUŽBE

V četrtek, 22. decembra, ob 16. uri bo kuharska delavnica: peka božičnega peciva, v petek ob 14. uri pa trening socialnih veščin za moške, ki izvajajo nasilje nad ženskami (Društvo za nenasilno komunikacijo). V torek, 27. decembra, ob 9. uri bo otroška božično-novoletna kuharska delavnica, ob 10. uri pa ustvarjalna delavnica veselega snežaka, 1. del (z ekološkimi materiali in tehniko kaširanja). V sredo ob 9. uri bo otroška božično-novoletna kuharska delavnica, ob 10. uri pa ustvarjalna delavnica veselega snežaka – 2. del.

BELTINCI

V ponedeljek, 26. decembra, ob 19. uri bo v kulturnem domu osrednja občinska proslava ob dnevu samostojnosti in enotnosti. Nastopili bodo dramska sekcija KUD-a Beltinci, Moški pevski zbor Gančani in Mlada beltinška banda.

RADENCI

V ponedeljek, 26. decembra, ob 19. uri bo v Kongresni dvorani hotela Radin prireditev ob dnevu samostojnosti in enotnosti.

V soboto, 24. decembra, ob 10. uri bo v hotelu Izvir božični kuharski tečaj z Damjanom Babičem in prvo vinsko kraljico slovenske Istre Elizabet Bordon.

GORNJA RADGONA

V ponedeljek, 26. decembra, ob 17. uri bo v domu kulture počastitev dneva državnosti in tradicionalni novoletni koncert KD Pihalni orkester Gornja Radgona.

V petek, 23. decembra, ob 8. uri bo na Osnovni šoli Gornja Radgona Novoletni živžav.

DOKLEŽOVJE

V petek, 23. decembra, ob 18. uri bo v dvorani vaškega doma slovesnost v počastitev dneva samostojnosti in enotnosti.

BEZNOVCI

V ponedeljek, 26. decembra, ob 13. uri bo pri kapeli Blagoslovitev konj na Štefanovo s tradicionalnim srečanjem korejceve občine Puconci, Cankova in Grad.

ROGAŠOVCI

V ponedeljek, 26. decembra, ob 17. uri bo pri župnijski cerkvi svetega Jurija uprizoritev Žive jaslice, ki jih pripravlja Kulturno-prosvetno društvo Rogošovci v sodelovanju z Župnijo Sv. Jurij, Evangeličansko občino Gornji Slaveči in Binkoštno cerkvijo Nuskova.

STROČJA VAS

V četrtek, 22. decembra, ob 17. uri se bo začel pri Vrtcu Stročja vas pohod z lučkami po vasi s čajanko.

MORAVSKE TOPLICE

V torek, 27. decembra, ob 19. uri bo v Termah Vivat predstava Žive jaslice Kulturno-prosvetnega društva Rogošovci.

Razstava

MURSKA SOBOTA

V razstavišču Pokrajinskega muzeja Murska Sobota v soboškem gradu je na ogled razstava Tü mo – Slovanska poselitev Prekmurja.

V Galeriji Murska Sobota je na ogled razstava del Sandija Červeka Onkraj spomina. V Galeriji Robin je na ogled razstava del Franca Mesariča.

V Klubu PAC je na ogled razstava del Irene Brunec.

V pritličju Pokrajinske in študijske knjižnice je na ogled potujoča razstava Dediščina za poklice prihodnosti.

LENDAVA

Na lendavskem gradu je do 3. januarja na ogled razstava umetniških del Waela Darwasha in Kristine Mesaroš.

V sinagogi so na ogled dela 5. likovne minikolonije Poljana navdihuje, ki je potekala v organizaciji OI JSKD Lendava.

LJUTOMER

V Galeriji A. Trstenjaka je na ogled razstava novejših likovnih del članov Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije.

V čitalnici Splošne knjižnice Ljutomer je na ogled razstava Plakat miru, ki so jo pripravili v sodelovanju z Lions klubom Ljutomer.

GORNJA RADGONA

V domu kulture je na ogled likovna razstava Žan Fratnik: Moj odbiti ata in drugi portreti.

RADENCI

V avli DOSOR-ja bo do konca decembra na ogled razstava članov Likovnega društva Gornja Radgona.

PUCONCI

V Spominskem domu Števana Kūzmiča je na ogled slikarska razstava domače ustvarjalke Majde Kuhar.

Film

Star Max MURSKA SOBOTA

(od 22. 12. do 28. 12.)

Animirani družinski film Arthur Božiček – 3D (16.40, od sobote do ponedeljka še ob 14.30)

Triller Dekle z zmajskim tatujem (sreda 19.00)

Biografska drama Poslednja postaja (19.00)

Animirani družinski film Alvin in veвериčki 3 (16.50, od sobote do ponedeljka še ob 14.50)

Akcijska pustolovščina Sherlock Holmes: Igra senc (od četrta do torika ob 21.10)

Romantična komedija Pisma sv. Nikolaja (18.50, od četrta do torika še ob 21.15)

Romantična komedija Silvestrovo v New Yorku (21.20)

Drama Traktor, ljubezen in rock'n'roll (od četrta do torika ob 18.50, v sredo ob 21.15)

Komedija Le kako ji to uspe? (17.00)

Napovedi kulturnih in turističnih prireditev pošiljajte na elektronski naslov: joze.gabor@vestnik.si.

Četrtek: zmerno oblačno -4 2		Petek: pretežno oblačno -3 1		Sobota: pretežno oblačno, vetrovno -5 3		Nedelja: pretežno jasno, vetrovno -2 1		Ponedeljek: zmerno oblačno -6 1	
--	--	--	--	---	--	--	--	---	--

vreme

Andrej Velkavrh

Zima

Dočakali smo bolj zimsko vreme. (Saj smo ga čakali, kajne?) V prihodnjih dneh bodo jutra kar hladna. Megle večinoma ne pričakujemo, saj bo sicer vreme kar razgibano. Po pooblaščenju v noči na četrtek bo zjutraj posijalo sonce, čez dan pa se bo spet bolj pooblačilo. Prehodno bo zapihal severni ali severovzhodni veter. Tudi v petek bo pretežno oblačno in večinoma suho. Po prehodni razjasnitvi, ki bo bolj kot ne zvečer ali ponoči, se bo v soboto dopoldne oblačnost ponovno povečala. Proti večeru bo zapihal severozahodni veter in v noči na nedeljo se bo zjasnilo. Nedelja bo vetrovna, večinoma jasno bo. Tudi v ponedeljek bo suho vreme, a bo spet nekaj več oblačnosti. Vetrna ne bo več. Če bo kakšen dan ob povečani oblačnosti padla kakšna snežinka ali kaplja, pa nam oprostite. Lahko se zgodi, a zaradi premajhne količine tega nima smisla omenjati.

Sneg

Čudne zimske padavine. Če je dovolj mrzlo, seveda sneži. Kadar je zelo mrzlo, so snežinke drobne, osnovnih oblik. Res le zvezdice s šestimi kraki. V naravi voda vedno kristalizira (zmrzne) v šestkotni obliki. Poleg zvezdic so to šestkotne ploščice, prizme (podolgovate, šestkotne paličice) in še marsikaj lahko najdemo. Seveda so ti kristali drobni, nekateri tako zelo, da jih le stežka opazimo. Kot na primer lesketanje v res mrzlem, jasnem dnevu. Nekakšen diamantni prah, a tisto je le množica drobnih ledenih kristalčkov. Kadar pa je topleje, so snežinke lahko pravi kosmi, »plahte«. Združijo se več osnovnih snežink in »v dobri družbi« padajo na tla. To se dostikrat zgodi, ko je višje kakšna vmesna plast zraka toplejša, lahko s temperaturo okoli ničle ali celo malo čez. Pozimi pa se včasih vmesna plast segreje nad ničlo, tako da se snežinke v tej plasti stali, in ko padajo proti tlu spet v mrzel zrak, kapljice zmrznejo in dobimo leden dež ali poledico in žled. Če pa se ne stali povsem, se le zaobljijo in imamo zrnat sneg. Pestro!

vestnikov koledar

Č – 22. december	MITJA
P – 23. december	VIKTORIJA
S – 24. december	EVA
N – 25. december	BOŽIČ
P – 26. december	ŠTEFAN
T – 27. december	JANEZ
S – 28. december	ŽIVKO

V četrtek, 22. decembra, sonce vzide ob 7. uri in 41 minut, zaide ob 16. uri in 19 minut. Tako bo dan dolg 8 ur in 38 minut. V soboto, 24. decembra, ob 19. uri in 6 minut bo na nebu nastopila prazna luna – mlaj.

Fotografija Natasa Juhov

fotografija tedna

Tudi najmlajši se v predprazničnem času lotevajo peke peciva. Med vrstci, kjer je v tem času dišalo po keksih, je tudi enota Ringaraja Vrtca Murska Sobota. Da je vsak ročno izdelan keks unikaten, tako ali tako vemo. Tudi tiste gospodinje, ki imajo prakso pri oblikovanju keksov, ne morejo narediti enega keksa enakega drugemu. Keksi – ptički s fotografije – pa so delo različnih otrok in se zato še bolj razlikujejo med sabo. In prav to, da si niso enaki, jim daje poseben čar. A ta čar je redko večer (tudi če so še tako posebni). Morda je kateri od keksov pristal kje na vidnem mestu kot izraz ponosa in dokaz otroške ustvarjalnosti. Bolj verjetno pa je, da so vsi do zadnjega izpolnili svoje poslanstvo in končali v ustih mladih gospodinj in gospodincev. Svoj pečat pa je na keksih pustila tudi Mara Marič Škerlak (na fotografiji). J. D.

Društvo Tepsija je postavilo krmilnice

Krmilnice za mestne ptičke

Zavetje za zimske ptice in okras mestu – Pobudnik Ivo Kurnjek verjame, da ne bodo tarča vandalov

Od takrat, ko so ob Slovenski ulici v središču Murske Sobotne podrl stare in bolne platane, je tudi ptic v mestu manj. Krošnje mladih dreves še ne morejo dajati zavetja pticam. Zato so v Društvu Tepsija, društvu lončarjev in lončarskih pedagogov Prekmurja, razmišljali, da mesto potrebuje ptičje krmilnice, da bi spet privabili ptice. V petek so jih postavili šest, dve pri vodnjaku in štiri vzdolž ulice.

Člani so idejo snovali kar leto in pol, saj niso hoteli tipskih krmilnic, ampak uporabno in lično oblikovane krmilnice, ki bi rabile namenu in bile okras mestu. Lončene ptičje krmilnice je v obliki krogle zasnoval Ivo Kurnjek, izdelal jih je lončar iz Madžarske, lesene

Ivo Kurnjek: »Prav je, da postavimo keramične krmilnice, saj se s tem oblikujejo tudi nazor, odnos do tega, kar imamo, in odnos do lepega.«

dele mizar iz Sebebovec, svojo končno podobo pa so ob pomoči drugih sodelavcev dobile na OŠ IV Murska Sobota, šoli s prilagojenim programom.

Kot je povedal Kurnjek, že vrsto let sodelujejo s člani Društva Jarica, društvom za spodbujanje mladinskih raziskovalnih in ustvarjalnih dejavnosti iz Beltincev, ki so jih poučili, kako narediti krmilnice in valilnice in kako izdelati ptičjo hrano iz govejega loja. Skupaj z otroki OŠ IV jo bodo tudi sami izdelovali in skrbeli, da ptice ne bodo lačne.

Projekt keramičnih krmilnic pa je tudi nekoliko pogumen ali celo drzen, saj so mnogi dvomili, da bi keramika ostala cela dlje kot deset dni. »Jaz sem trdil drugače,« meni Kurnjek in dodaja, da bo treba razmišljati drugače: »Prav je, da postavimo keramične krmilnice, saj se konec koncev s tem oblikujejo tudi nazor, odnos do tega, kar imamo, in odnos do lepega.« Če bo šlo vse po sreči in nobenega ne bodo zmotile, bi ptičje krmilnice ostale do marca, do pomladi. Kurnjek: »Če nam bo to uspelo, potem je to znamenje, da se lahko v Soboti in še kakšnem kraju lotimo podobnih projektov.« Spremljali pa bodo tudi, kako so s tem ustregli ptičkam.

A. Nana Rituper Rodež

Fotografija Natasa Juhov

Lično glineno krmilnico za ptice si je ogledal tudi Tjaša Žalik iz Bogojine.

Naročite svoj izvod časopisa Vestnik

narcnina@vestnik.si

Cena izvoda časopisa za naročnika je 1,75 evra. Naročilo velja do pisnega preklica.

Naročnino bom plačeval za obdobje: trimesečno, polletno, letno.

Po prejemu položnice se lahko oglasite v vaši banki, kjer uredite plačevanje z mesečnimi obremenitvami.

Obvezujem se ostati naročnik časopisa vsaj eno leto. Za nagrado prejmem Vestnikovo majico.

Ime in priimek:

Rojstni podatki:

Naselje, kraj, številka:

Davčna številka:

Poštna številka:

Datum:

Pošta:

Podpis:

Podjetje za informiranje, d. o. o., spoštuje vašo zasebnost in zagotavlja visoko raven varovanja podatkov. Podjetje za informiranje se zavezuje, da bo vaše podatke skrbno hranilo in jih uporabljalo samo z namenom analiziranja naročnikov, tržnih raziskav ter predstavitev izdelkov in storitev Podjetja za informiranje, d. o. o., ter jih brez vaše privolitve ne bo posredovalo tretjim osebam. Posameznik lahko po 73. členu Zakona o varstvu osebnih podatkov kadarkoli zahteva, da Podjetje za informiranje, d. o. o., trajno ali začasno preneha uporabljati njegove osebne podatke za namene posrednega trženja. Podjetje za informiranje, d. o. o., je dolžno v 15 dneh ustrezno preprečiti uporabo osebnih podatkov za namen posrednega trženja in o tem v nadaljnjih 5 dneh obvestiti registriranega uporabnika, ki je to zahteval. Stroške vseh dejavij zvezi s tem poravnava Podjetje za informiranje, d. o. o.

VESTNIK

Povabite svoje najdražje ali jim podarite za božič pravo kulinarčno doživetje.

www.zdravilisce-radenci.si

SAVA
HOTELS & RESORTS

Kuharski mojster Damjan Babič, ki pripravlja jedi vsako soboto na TV Slovenija, in 1. vinska kraljica slovenske Istre Elizabet Bordon vabita v Zdravilisce Radenci v restavracijo hotela Izvir na pripravo božičnih jedi in degustacijo istrskih specialitet v soboto, 24. 12. 2011, ob 10. uri.

Cena: 25 evrov

Vljudno vabljeni!

Več informacij: 051 321 402

